

Jäätmeseadus¹

1. peatükk Üldsätted

1. jagu

Reguleerimisala, kohaldamisala ja mõisted

§ 1. Reguleerimis- ja kohaldamisala

(1) Käesolev seadus sätestab jäätmehoolduse korralduse, nõuded jäätmete tekke ning jäätmetest tuleneva keskkonnaohu vältimiseks ja keskkonnariskide vähendamiseks, sealhulgas meetmed loodusvarade kasutamise tõhususe suurendamiseks ja sellise kasutamise ebasoodsa mõju piiramiseks, samuti riikliku järelevalve korralduse kehtestatud nõuete täitmise üle ja vastutuse nende rikkumise eest.

(2) Käesoleva seaduse reguleerimisalasse ei kuulu:

1) välisõhku väljutatavad gaasilised heited ning maapõues säilitamiseks kogutud ja transporditud ning maapõues säilitatav süsinikdioksiid;

2) ehitustegevuse käigus välja kaevatud saastumata pinnas ja muu loodusomane materjal, kui on kindel, et materjali kasutatakse selle loomulikus olekus ehitamiseks kohas, kust see välja kaevati;

3) radioaktiivsed jäätmed;

4) lõhkeainet ja pürotehnilist ainet sisaldava toote jäätmed;

5) põllumajanduslikust tootmisest ning metsandusest pärinevad loodusomased mitteohtlikud materjalid, nagu õled, põhk, loomsed väljaheited, kui loomsed väljaheited ei ole hõlmatud käesoleva paragrahvi lõike 3 punktiga 1, ning neid kasutatakse põllumajanduses, metsanduses või biomassist energia tootmisel, põhjustamata keskkonnaohu ja -riski;

6) veemajanduse ja veeteede majandamise või üleujutuste ärahoidmise või üleujutuste ja põudade mõju leevendamise või maaparanduse eesmärgil pinnavees ümber paigutatud setted, kui on tõendatud, et nendel setetel puuduvad ohtlikud omadused, mis on nimetatud komisjoni määruse (EL) nr 1357/2014, millega asendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ (mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid) III lisa (ELT L 365, 19.12.2014, lk 89–96), lisas.

(3) Käesoleva seaduse reguleerimisalasse ei kuulu, kui see on reguleeritud teiste seadustega või Euroopa Liidu määrustega:

1) loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete käitlemine, mis on nimetatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (loomsete kõrvalsaaduste määrus) (ELT L 300, 14.11.2009, lk 1–33), välja arvatud juhul, kui neid põletatakse, ladestatakse või kasutatakse biogaasi või komposti tootmisel;

2) selliste loomade korjused, kes on surnud muul viisil kui tapmisel, sealhulgas puhanguliste haiguste likvideerimiseks surmatud loomad ja loomad, kes kõrvaldatakse kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1069/2009;

3) reovesi ja heitvesi.

(4) Käesolevas seaduses sätestatud kaevandamisjäätmetega tehtavaid toiminguid reguleerivad

sätteid ei kohaldata:

- 1) maavarade uuringute, kaevandamise ja rikastamise ning karjäärade töö käigus tekkinud jäätmete käitlemisele, kui need jäätmed ei teki otseselt nimetatud toimingute käigus;
- 2) avamerel tehtud maavarade uuringute, kaevandamise ja rikastamise tulemusena tekkinud jäätmete käitlemisele.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 1 nimetatud jäätmeid ei käsitleta kaevandamisjäätmetena ning nende suhtes kohaldatakse üldisi jäätmehoolduse nõudeid.

(6) Kaevandamisjäätmete käitlemisele ei kohaldata käesoleva seaduse § 32 lõiget 3, § 45, § 50 lõiget 1, § 51 lõikeid 1 ja 2, §-e 52 ja 53, 55–60, 3.–6. peatükki, 7. peatüki 2. ja 3. jagu, §-e 192–196 ning 10. peatükki, välja arvatud juhul, kui kaevandamisjäätmed ladestatakse prügilas.

(7) Käesoleva seaduse 9. peatükis sätestatud nõudeid kohaldatakse ka tööstusheite seaduse alusel antud keskkonnakompleksloa (edaspidi *kompleksluba*) kohustusega käitisele, kui käitise tegevus on seotud jäätmete käitlemisega.

§ 2. Haldusmenetluse seaduse, riigihangete seaduse ja keskkonnaseadustiku üldosa seaduse kohaldamine

(1) Käesolevas seaduses sätestatud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seadust, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud jäätmeveo riigihankele kohaldatakse riigihangete seaduses sätestatud, arvestades käesoleva seaduse erisusi. Korraldatud jäätmeveole ei kohaldata riigihangete seaduse §-s 14¹ sätestatud.

(3) Käesolevas seaduses sätestatud keskkonnaloa jäätmete tekitamiseks, jäätmete käitlemiseks või jäätmekäitluskoha käitamiseks ja järelhoolduseks (edaspidi *jäätmeluba*) menetlusele kohaldatakse keskkonnaseadustiku üldosa seaduse 5. peatükki, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

§ 3. Jäätmed

(1) Jäätmed on mis tahes vallasasi, mille valdaja on ära visanud, kavatseb seda teha või on kohustatud seda tegema.

(2) Äraviskamine tähendab vallasasja kasutuselt kõrvaldamist, loobumist selle kasutusele võtmisest või selle kasutusest hoidmist, kui kasutusele võtmine ei ole tehniliselt võimalik, majanduslikest või keskkonnakaitselistest asjaoludest tulenevalt mõistlik.

(3) Jäätmete liigitamise korra ja jäätmenimistust kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 4. Kõrvalsaadus

(1) Asja, mis on saadud sellise tootmisprotsessi tulemusel, mille esmane eesmärk ei olnud selle asja tootmine, võib käesoleva seaduse tähenduses käsitada kõrvalsaadusena, mitte jäätmetena, kui on täidetud järgmised tingimused:

- 1) asja edasine kasutamine on kindel;
- 2) asja saab kasutada vahetult ilma täiendava töötlemiseta peale selle, mis on asjaomases

tööstuses tavaline;

3) asi on tekkinud kui tootmisprotsessi lahutamatu osa;

4) asja kasutamine on õiguspärane, see tähendab, et kasutamise poolest vastab asi kõikide asjakohaste toodete kohta esitavatele nõuetele, keskkonna- ja tervisekaitse nõuetele ning ei too kaasa keskkonnahäiringuid.

(2) Valdkonna eest vastutaval ministril on õigus kehtestada määrusega täpsustavaid tingimusi käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjade kõrvalsaadustena määratlemise kohta.

§ 5. Ohtlikud jäätmed

(1) Ohtlikud jäätmed on jäätmed, millel on üks või mitu komisjoni määruse (EL) nr 1357/2014 lisas nimetatud ohtlikku omadust.

(2) Jäätmed liigitatakse ohtlikeks jäätmeteks käesoleva seaduse § 3 lõike 3 alusel kehtestatud määrusega.

§ 6. Tavajäätmed

Tavajäätmed on jäätmed, mis ei ole ohtlikud jäätmed.

§ 7. Püsijäätmed

Püsijäätmed on tavajäätmed, mis vastavad kõigile järgmistele tingimustele:

1) neis ei toimu olulisi füüsikalisi, keemilisi ega bioloogilisi muutusi;

2) need ei lahustu, põle ega reageeri muul viisil füüsikaliselt või keemiliselt;

3) nad ei ole biolagunevad ega mõjuta muid nendega kokkupuutesse sattuvaid aineid viisil, mis põhjustab keskkonnoahu või -riski;

4) nende leostuvus veekeskkonnas, ohtlike ainete sisaldus ning nõrgvee ökotoksilisus ei põhjusta täiendavat keskkonnakoormust, seda eriti põhja- ja pinnavee kvaliteedinõudeid silmas pidades.

§ 8. Olmejäätmed

Olmejäätmed on kodumajapidamises tekkinud jäätmed ning nendega koostise ja omaduste poolest samalaadsed kaubanduses, teeninduses või mujal tekkinud jäätmed.

§ 9. Segalmejäätmed

Segalmejäätmed ehk prügi on olmejäätmed, mis ei ole liigiti kogutud.

§ 10. Biolagunevad jäätmed

Biolagunevad jäätmed on anaeroobselt või aeroobselt lagunevad jäätmed, nagu toidujäätmed, paber ja papp.

§ 11. Biojäätmed

Biojäätmed on järgmised biolagunevad jäätmed:

1) aia- ja haljastujäätmed;

2) kodumajapidamises, toitlustusasutuses, toitlustamisel ja jaemüügikohas tekkinud toidu- ja

köögijäätmed;

3) toiduainetööstuse jäätmed, mis on samalaadsed käesoleva paragrahvi punktis 2 nimetatud jäätmetega.

§ 12. Kaevandamisjäätmed

(1) Kaevandamisjäätmed käesoleva seaduse tähenduses on maavarade uuringute, kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning karjääride töö käigus tekkinud jäätmed.

(2) Maavara käesoleva seaduse tähenduses on maakooses looduslikult leiduva orgaanilise või anorgaanilise aine, nagu energeetilise kütuse, metallimaagi, tööstusmineraali või ehitusmaterjalina kasutatava mineraali, vesi välja arvatud, lasund.

(3) Rikastamine käesoleva seaduse tähenduses on maavaradega tehtavad mehaanilised, füüsikalised, bioloogilised, termilised või keemilised protsessid või nende protsesside kombinatsioon, sealhulgas karjääride tegevus, mille käigus eraldatakse maavara vähem väärtuslik osa väärtuslikumast osast või muudetakse materjali tükisuurust või sortitakse materjali või toimub materjali leostumine või eraldumine ning eelnevalt kõrvale jäetud jäätmete ümbertöötamine, välja arvatud sulatamine, termilised tootmisprotsessid, välja arvatud lubjakivi põletamine, ja metallurgiatööd.

(4) Uuring käesoleva seaduse tähenduses on majandusliku väärtusega maavaralasuandi otsing, sealhulgas proovivõtmine, koondproovi võtmine, puurimine ja kaevamine, välja arvatud kõik maardla kasutusele võtmiseks vajalikud tööd ja kõik olemasoleva kaevandamisega otseselt seotud toimingud.

(5) Avameri käesoleva seaduse tähenduses on mereala ja merepõhi, mis ulatub tavaliste või keskmiste loodete madalaima veetaseme märgist kaugemale.

§ 13. Vanaõli

Vanaõli on mineraalne või sünteetiline määrdeaine või tööstusõli, eelkõige sisepõlemismootorites kasutatud õli ja käigukastiõli, määrdeõli, turbiiniõli ning hüdraulikaõli, mis ei sobi enam algselt määratud kasutuseks.

§ 14. Jäätmetekitaja

Jäätmetekitaja on isik, kelle tegevuse käigus tekivad jäätmed, või isik, kelle tegevuse, sealhulgas jäätmete segamise ja eeltöötamise käigus jäätmete olemus või koostis muutub.

§ 15. Jäätmevaldaja

(1) Jäätmevaldaja on jäätmetekitaja või muu isik, kelle valduses on jäätmed.

(2) Jäätmete vedaja ei ole jäätmevaldaja, kui tema ülesandeks on ainult üleantud jäätmesaadetise toimetamine üleandja määratud sihtpunkti või selle edastamine esialgsel kujul saadetise vastuvõtmiseks volitatud isikule, kui jäätmete üleandja ja vedaja vahel sõlmitud kirjalikus veolepingus ei ole kokku lepitud teisiti.

§ 16. Edasimüüja

Edasimüüja on ettevõtja, kes tegutseb oma nimel jäätmeid ostes ja müües, kaasa arvatud edasimüüja, kes jäätmeid tegelikult ei valda.

§ 17. Vahendaja

Vahendaja käesoleva seaduse tähenduses on ettevõtja, kes korraldab teiste nimel jäätmete taaskasutamist või kõrvaldamist, kaasa arvatud vahendaja, kes jäätmeid tegelikult ei valda.

§ 18. Jäätmehooldus

Jäätmehooldus on jäätmekäitlus, järelevalve jäätmekäitluse üle ja jäätmekäitluskohtade järelhooldus.

§ 19. Jäätmehoolduse arendamine

Jäätmehoolduse arendamine on jäätmealase teabe levitamine, jäätmealane nõustamine ja jäätmehoolduse kavandamine või muu tegevus, mille eesmärk on vältida või vähendada jäätmeteket ning tõsta jäätmehoolduse taset.

§ 20. Tootja

(1) Tootja käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes oma majandus- või kutsetegevuse raames kavandab, projekteerib, valmistab, töötleb, veab sisse tooteid ja kes sõltumata müügiviisist, kaasa arvatud müük sidevahendi abil, laseb tooteid turule.

(2) Isikut, kes üksnes rahastab rahastamislepingu alusel tootja tegevust, näiteks krediidasutust, ei loeta tootjaks, kui ta ei tegutse tootjana käesoleva paragrahvi lõike 1 või käesoleva seaduse 5. peatüki kohaselt.

(3) Rahastamisleping käesoleva seaduse tähenduses on laenuleping, rendileping või kokkulepe, mis on seotud probleemtoodetega, olenemata sellest, kas nimetatud lepingus või kokkuleppes või tagatislepingus või tagatiskokkuleppes sätestatakse, et nende toodete omandiõigus läheb üle või võib üle minna.

§ 21. Jäätmekäitlus

Jäätmekäitlus on jäätmete kogumine, vedamine, taaskasutamine ja kõrvaldamine, samuti vahendaja ja edasimüüja tegevus.

§ 22. Jäätmete kogumine

Jäätmete kogumine on jäätmete kokkukorjamine, sealhulgas jäätmete eelsortimine ja eelladustamine ning mehaaniline töötlemine ilma jäätmete koostist ja olemust muutmata, eesmärgiga vedada need edasiseks käitlemiseks jäätmekäitluskohta.

§ 23. Jäätmete liigiti kogumine ja sortimine

(1) Jäätmete liigiti kogumine on jäätmete kogumine, kus jäätmed hoitakse lahus liigi ja olemuse alusel, et lihtsustada edasist käitlust, sealhulgas soodustada jäätmete ringlussevõttu.

(2) Jäätmete sortimine on tegevus, mille käigus segajäätmetest eraldatakse taaskasutatavad jäätmed ning ohtlikud jäätmed ülejäänud jäätmetest, kuivõrd see on tehniliselt teostatav ja sellega ei kaasne ülemääraseid kulutusi.

§ 24. Jäätmete vedamine

(1) Jäätmete vedamine on jäätmesaadetise toimetamine veovahendiga lähtekohast sihtpunkti.

(2) Jäätmete vedamine hõlmab jäätmesaadetise peale- ja mahalaadimist ning jäätmeveose komplekteerimist mitmest saadetisest, kuid ei hõlma jäätmete kogumist.

§ 25. Korduskasutus

Korduskasutus on toiming, millega tooteid või nende osi, mis ei ole jäätmed, kasutatakse uuesti nende esialgsel otstarbel.

§ 26. Jäätmete taaskasutamine ja taaskasutamistoimingute nimistu

(1) Jäätmete taaskasutamine on jäätmekäitlustoiming, mille peamine tulemus on jäätmete kasutamine kasulikul otstarbel selliselt, et nad asendavad teisi looduslikke materjale, mida muidu oleks sellel otstarbel kasutatud, või jäätmete ettevalmistamine nende eelnimetatud otstarbel ja viisil kasutamiseks kas tootmises või majanduses laiemalt.

(2) Jäätmete taaskasutamistoimingute nimistu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 27. Jäätmete jäätmeks oleku lakkamine

(1) Jäätmed ei ole enam jäätmed, kui need on korduskasutuseks ette valmistatud, ringlusse võetud või lakanud olemast jäätmed käesoleva paragrahvi lõigete 4 ja 5 alusel.

(2) Korduskasutuseks ettevalmistamine on taaskasutamistoiming, mille käigus jäätmeteks muutunud tooteid või nende osi kontrollitakse, puhastatakse või parandatakse selliselt, et neid saab kasutada uuesti esialgsel otstarbel ilma muu täiendava eeltöötluseta.

(3) Ringlussevõtt, kaasa arvatud bioloogiline ringlussevõtt, on jäätmete taaskasutamistoiming, mille käigus jäätmematerjalid on töödeldud toodeteks, materjalideks või aineteks, et kasutada neid nende esialgsel või muul eesmärgil. See ei hõlma jäätmete kasutamist energia tootmiseks ega töötlemist materjalideks, mida kasutatakse kütusena või tagasitäiteks.

(4) Jäätmed lakkavad olemast jäätmed, kui need on läbinud taaskasutamistoimingu, kaasa arvatud ringlussevõtt, ning vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3–30) artikli 6 lõikes 2 sätestatu alusel kehtestatud kriteeriumidele, mis töötatakse välja kooskõlas järgmiste tingimustega:

- 1) asja kasutatakse tavapäraselt teatud kindlal eesmärgil;
- 2) asjal on turg või asja järele on nõudlus;
- 3) asi vastab konkreetseks otstarbeks ettenähtud tehnilistele nõuetele, õigusnormidele ja tootestandarditele;
- 4) asja kasutamine ei avalda negatiivset mõju keskkonnale ega inimese tervisele.

(5) Kui direktiivi 2008/98/EÜ artikli 6 lõike 2 kohaselt ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud kriteeriume kehtestatud, võib valdkonna eest vastutav minister, võttes arvesse käesoleva paragrahvi lõike 4 punktides 1–4 nimetatud tingimusi, määrusega kehtestada kriteeriumid, mille alusel mõned jäätmeliigid lakkavad olemast jäätmed.

(6) Kriteeriumid peavad sisaldama saasteainete sisalduse piirväärtusi, kui see on vajalik, ja võtma arvesse asja võimalikku negatiivset mõju keskkonnale ja inimese tervisele.

(7) Taaskasutamistoiming, mille järel jäätmed on lakanud olemast jäätmed, peab olema määratud taaskasutamistoimingut läbi viinud ettevõtja jäätmeloas või kompleksloas.

§ 28. Jäätmete kasutamine energia tootmiseks

Jäätmete kasutamine energia tootmiseks on taaskasutamistoiming, mille käigus jäätmeid kasutatakse energia tootmiseks nende põletamisel eraldi või koos muude jäätmete või kütusega, kasutades ära tekkinud soojuse.

§ 29. Jäätmete põletamine

Jäätmete põletamine on jäätmete termiline töötlemine, olenemata sellest, kas põlemisel tekkinud soojus kasutatakse ära või mitte. Jäätmete põletamine hõlmab nii jäätmete vahetut põletamist oksüdatsiooni teel kui ka muid termilisi protsesse, nagu pürolüüs, utmine, gaasistamine või plasmaprotsessid, kui termilistes protsessides tekkivad ained järgnevalt põletatakse.

§ 30. Jäätmete kõrvaldamine ja kõrvaldamistoimingute nimistu

(1) Jäätmete kõrvaldamine on jäätmete ladestamine prügilasse, jäätmete põletamine ilma energia tootmiseta või muu samaväärne toiming jäätmete keskkonda viimiseks, isegi kui sellega kaasneb teatud ulatuses aine või energia taasväärtustamine. Jäätmete kõrvaldamine on ka jäätmete keskkonda viimise ettevalmistamiseks tehtav toiming.

(2) Jäätmete kõrvaldamistoimingute nimistu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 31. Jäätmete töötlemine

(1) Jäätmete töötlemine on taaskasutamise- või kõrvaldamistoiming, kaasa arvatud ettevalmistamine taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks.

(2) Jäätmete töötlemine ei ole jäätmete kokkupressimine jäätmete mahu vähendamise eesmärgil, nagu veol või ladestamisel prügilasse.

§ 32. Jäätmekäitluskoht

(1) Jäätmekäitluskoht on tehniliselt varustatud ehitise jäätmete kogumiseks, taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks.

(2) Jäätmekäitluskoht on ka maa-ala, kus jäätmete taaskasutamine võimaldab parendada mullaviljakust, maa-ala keskkonnaseisundit või selle kasutusvõimalusi, ning maa-ala, kus tehakse jäätmete taaskasutamise või kõrvaldamise toiminguid, milleks ehitise olemasolu ei ole

vajalik.

(3) Jäätmekäitluskohaks ei ole jäätmekogumisnõu, -konteiner või muu jäätmekogumismahuti, mis on määratud vaid ühte liiki tava- või ohtlike jäätmete esmakogumiseks jäätmetekitajalt, samuti ehitised või teisaldatav hoiukoht, kuhu eelnimetatud mahutid tavajäätmete kogumiseks on paigutatud, või ehitised, mida kasutatakse olmes tekkinud pakendijäätmete esmakogumiseks.

§ 33. Jäätmekäitluskoha järelhooldus

Jäätmekäitluskoha järelhooldus on suletud jäätmekäitluskoha keskkonnaseire ja keskkonnanahäiringute vähendamine.

§ 34. Kogumiskoht

Kogumiskoht on jäätmete esmaseks kogumiseks mõeldud koht, kuhu on paigaldatud kogumiskonteinerid. Kogumiskohas ei toimu jäätmete töötlemist.

2. jagu

Jäätmehoolduse põhimõtted ja põhikohustused

§ 35. Jäätmehooldusest põhjustatud keskkonnanahäiringute vähendamise põhimõte

Jäätmehooldust suunavas tegevuses lähtutakse põhimõttest, et jäätmehooldusest põhjustatud keskkonnanahäiringuid tuleb võimalikult suurel määral vähendada. Selle põhimõtte rakendamiseks tuleb pöörata erilist tähelepanu selliste keskkonnanahäiringute vähendamisele, mis mõjutavad vett, õhku, pinnast, taimi, loomi, maapiirkondi ja erihuvi pakkuvaid kohti, nagu maastikukaitsealasid ja rahvusparke, samuti jäätmehooldusest põhjustatud müra ja ebameeldiva lõhna vähendamisele.

§ 36. Jäätmetekke vältimise põhimõte

(1) Jäätmehooldust suunavas tegevuses lähtutakse põhimõttest, et jäätmete teket tuleb võimalikult suures ulatuses vältida.

(2) Jäätmetekke vältimine on meetmete kompleks, mida rakendatakse enne asjade muutumist jäätmeteks ning mis vähendab:

- 1) tekkivate jäätmete kogust, sealhulgas toote korduskasutuse ja toote kasutusaja pikendamise kaudu;
- 2) tekkinud jäätmetest põhjustatud keskkonnanahäiringuid;
- 3) ohtlike ainete sisaldust toodetes ning nende koostises olevates ainetes ja materjalides.

§ 37. Jäätmetekke vältimise kohustus

Igaüks peab jäätmeteket vältima niivõrd, kuivõrd seda on mõistlik eeldada.

§ 38. Tootja põhikohustused jäätmetekke vältimisel

(1) Tootja peab kavandama, projekteerima, valmistama ja Eestisse sisse vedama eeskätt selliseid tooteid, mis on tehniliselt vastupidavad ja taaskasutatavad ning mille kasutuselt kõrvaldamisel tekkivad jäätmed on käideldavad keskkonnanahoidlikult, eelkõige taaskasutatavad võimalikult suurel määral.

(2) Toote valmistamisel peab tootja võimalikult suures ulatuses:

- 1) piirama ohtlike ainete kasutamist, et vältida nende sattumist keskkonda ning vajadust kõrvaldada jäätmeid ohtlike jäätmetena;
- 2) edendama teisese toorme kasutamist tootes;
- 3) hõlbustama toodetest tekkivate jäätmete korduskasutust, demonteerimist ja ringlussevõttu.

(3) Teisene toore on jäätmete taaskasutamistoimingu tulemusena ringlusse võetud aine või materjal.

(4) Toodetest tekkivate jäätmete keskkonnahoidliku käitlemise nõudeid, eelkõige taaskasutamise nõudeid, tuleb arvesse võtta juba toodete kavandamisel ja projekteerimisel.

(5) Tootja võib toote konstruktsiooni iseärasuste või tootmisprotsessi kaudu takistada toote korduskasutust vaid juhul, kui selliseid iseärasusi või tootmisprotsessi kasutades saavutatakse oluline eelis keskkonnakaitses või ohutusnõuetes.

§ 39. Tootja kohustus anda toote kohta informatsiooni toote keskkonnahoidlikuks kasutamiseks ja keskkonnahoidliku käitlemise tagamiseks

(1) Selleks et võimaldada toote kasutajal vähendada või vältida toote kasutamisel tekkivaid keskkonnahäiringuid, teavitab tootja kasutajat keskkonnaga seotud toote omadustest, nagu toote valmistamiseks kulunud energia ja materjalid, toote kestvuse pikendamise, korrashoiu, parandamise ja uuendamise võimalused.

(2) Tootja on kohustatud seoses tema tootest tekkivate jäätmete töötlemise ja taaskasutamisega andma jäätmekäitlejale teavet kasutatud materjalide ja toote komponentide, ohtlike ainete olemasolu ja nende asukoha kohta tootes, et võimaldada tootest tekkinud jäätmete keskkonnahoidlikku käitlemist.

§ 40. Jäätmekäitluse hierarhia põhimõte

(1) Jäätmetekke vältimise ja jäätmehooldusmeetmete väljatöötamisel ning rakendamisel, sealhulgas keskkonnakaitselubade andmisel, juhindutakse prioriteetide järjestuses järgmisest jäätmekäitluse hierarhiast (edaspidi *jäätmehierarhia*):

- 1) jäätmetekke vältimine;
- 2) jäätmete korduskasutuseks ettevalmistamine;
- 3) jäätmete ringlussevõtt;
- 4) muu taaskasutamine, nagu jäätmete kasutamine energia tootmiseks või tagasitäide;
- 5) jäätmete kõrvaldamine.

(2) Jäätmehierarhiast võib kõrvale kalduda, kui see tagab parima keskkonnavalase üldtulemuse asja kogu olelusringi arvestades.

§ 41. Jäätmete liigiti kogumise põhimõte

Jäätmehoolduses lähtutakse sellest, et:

- 1) jäätmeid tuleb koguda liigiti, kui see on tehniliselt, keskkonnakaitses seisukohalt ja majanduslikult põhjendatud;
- 2) eri koostise ja omadustega materjale ja jäätmeid ei segata.

§ 42. Iseseisvuse ja läheduse põhimõtted jäätmekäitluses

(1) Jäätmehoolduse kavandamisel ja muus jäätmehooldust suunavas tegevuses juhindub haldusorgan põhimõttest, et jäätmekäitluskohtade võrgustik peab olema lõimitud nii, et tagada segaolmejäätmete käitlemine, samuti kõigi tekkinud jäätmete kõrvaldamine, arvestades jäätmekäitluse hierarhia põhimõtet, parimat võimalikku tehnikat, geograafilisi olusid ja seoses teatavate jäätmeliikidega vajadust spetsialiseeritud jäätmekäitluskohtade järele. Vajaduse korral teeb haldusorgan koostööd teiste Euroopa Liidu liikmesriikidega, et tagada piisava jäätmekäitluskohtade võrgustiku olemasolu Euroopa Liidu piires.

(2) Selleks et võimalikult suures ulatuses vähendada keskkonnahäiringute teket, peab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud võrgustik võimaldama jäätmeid käidelda tekkekohale võimalikult lähedal ning kõige sobivamate meetodite ja tehnoloogiaga.

§ 43. Kontrollitud jäätmekäitlus

(1) Jäätmevaldaja on kohustatud käitlema tema valduses olevaid jäätmeid kehtestatud nõuete kohaselt või andma need käitlemiseks üle selleks õigust omavale isikule.

(2) Jäätmevaldaja peab olema teadlik tema valduses olevate jäätmete liigist, hulgast ja päritolust, jäätmekäitluse seisukohalt olulistest omadustest ning jäätmetest tulenevatest keskkonnohtudest ja -riskidest.

(3) Jäätmeid üle andev isik peab asjaolusid arvestades olema veendunud, et vastuvõtjal on registreering, keskkonnaluba või kompleksluba, mis annab õiguse üleantud jäätmete käitlemiseks.

(4) Kui jäätmed antakse üle selliseks käitlemiseks, milleks käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud luba vaja ei ole, peab jäätmeid üle andev isik olema asjaolusid arvestades veendunud, et vastuvõtja on pädev jäätmeid käitlema ning tal on asjakohased tehnilised ja keskkonnakaitsevahendid.

(5) Jäätmevaldaja vastutus jäätmete käitlemise eest lõpeb ja läheb üle, kui uuel jäätmevaldajal on vastavate jäätmete käitlemiseks kompleksluba, keskkonnaluba või registreering.

(6) Kui jäätmevaldaja annab jäätmed üle jäätmete käitluseks selleks õigust mitteomavale isikule, vastutab jäätmete käitlemise eest jäätmevaldaja.

(7) Jäätmete vedamisel ei lähe vastutus jäätmete käitlemise eest üle jäätmevedajale, kui ta ei ole jäätmevaldaja.

§ 44. Laeval jäätmete põletamise keeld

Laeval on jäätmete põletamine keelatud.

§ 45. Jäätmeveo üldnõuded

Jäätmeid peab vedama kinnises veovahendis pakitult või muul viisil nõnda, et need ei satuks vedamise käigus, sealhulgas laadimise ajal, keskkonda.

§ 46. Probleemtoodetest tekkinud jäätmete segaolmejäätmete hulka viskamise keeld

Probleemtoodete kasutajatel on probleemtoodetest tekkinud jäätmete viskamine segaolmejäätmete hulka keelatud.

§ 47. Jäätmehoolduse kulude kandmine

Jäätmehoolduse, välja arvatud jäätmekäitluse üle teostatava järelevalve kulud kannab jäätmevaldaja ning seadusega ettenähtud juhtudel tootja või isik, kelle valduses on käideldavad jäätmed olnud.

§ 48. Jäätmehoolduse arendamise korraldamine

Jäätmehoolduse arendamist oma haldusterritooriumil korraldavad omavalitsusorganid.

§ 49. Jäätmete põletamine jäätmepõletus- ja koospõletustehases

Jäätmeid põletatakse jäätmepõletus- ja koospõletustehastes, millele kohaldatakse tööstusheite seaduse sätteid.

§ 50. Jäätmekäitluskoha määramine

(1) Kui jäätmekäitluseks on vajalik keskkonnakaitseluba või registreerimine Keskkonnaametis, võib jäätmeid taaskasutada või kõrvaldada ainult keskkonnakaitseloa või registreeringus määratud kohas.

(2) Jäätmekäitluskoha asukoht määratakse planeerimisseaduses sätestatud korras.

2. peatükk

Jäätmehoolduse kavandamine

1. jagu

Strateegilised arengudokumendid ja kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava

§ 51. Strateegiline arengudokument ja kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava

(1) Jäätmehooldust arendatakse strateegilise arengudokumendi ja kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava (edaspidi *omavalitsusüksuse jäätmekava*) alusel.

(2) Strateegilises arengudokumendis ja omavalitsusüksuse jäätmekavas käsitletakse jäätmehoolduse olukorda, jäätmehoolduse korraldamise ja tõhustamise eesmärgid ning eesmärkide saavutamise meetmeid.

(3) Kaevandamisjäätmete hoidla käitaja, üldgeoloogilise uurimistöo loa, geoloogilise uuringu loa või kaevandamisloa omaja, kelle tegevuse käigus jäätmed tekivad, või kui jäätmed tekivad maavara rikastamise käigus, siis maavara rikastaja, peab koostama käesoleva seaduse §-s 54 nimetatud kaevandamisjäätmekava kaevandamisjäätmete minimeerimiseks, töötlemiseks, taaskasutamiseks ja kõrvaldamiseks, võttes arvesse säästva arengu eesmärki.

§ 52. Strateegilise arengudokumendi ja omavalitsusüksuse jäätmekava sisu

(1) Strateegiline arengudokument ja omavalitsusüksuse jäätmekava sisaldavad:

- 1) hõlmatud territooriumil tekkivate jäätmete koguseid liikide ja päritolu kaupa ning hinnangut jäätmevoogude arengule;
- 2) olemasolevate jäätmete kogumissüsteemide kirjeldust ning ülevaadet suurematest kõrvaldamis- ja taaskasutamiskohtadest;
- 3) ülevaadet ohtlike jäätmete, sealhulgas vanaõli ja muude selliste jäätmevoogude käitlemisest, mille kohta on Euroopa Liidu tasandil kehtestatud eraldi normid;
- 4) hinnangut vajadusele luua uusi kogumissüsteeme, sulgeda olemasolevaid ja rajada täiendavaid jäätmekäitluskohti ning vajaduse korral hinnangut nendega seotud investeeringutele;
- 5) andmeid tulevaste kõrvaldamis- ja taaskasutamiskohtade asukoha ning nende võimsuse kohta;
- 6) üldise jäätmekäitluspoliitika kirjeldust, sealhulgas kavandatavate jäätmekäitlustehnoloogiate ja -meetodite või poliitika ülevaadet nende jäätmete kohta, mille käitlemiseks on vaja võtta erimeetmeid;
- 7) ülevaadet jäätmekäitlusega seotud organisatsioonide kohustustest, sealhulgas jäätmekäitlusega tegelevate avalik-õiguslike ja eraõiguslike isikute vahelise vastutuse jaotuse kirjeldust;
- 8) ülevaadet üldsusele või kindlale tarbijarühmale suunatud teavitamiskampaaniate korraldamise kohta;
- 9) andmeid minevikus saastunud jäätmekäitluskohtade ning nende korrastamiseks võetavate meetmete kohta;
- 10) strateegilise arengudokumendi ja omavalitsusüksuse jäätmekava rakendamisest keskkonnale avalduva mõju kirjeldust.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatule sisaldab strateegiline arengudokument eraldi peatükkidena:

- 1) jäätmetekke vältimise plaani;
- 2) pakendi ja pakendijäätmete käitlemist;
- 3) mereprügi käitlemist;
- 4) biolagunevate jäätmete ladestamise vähendamise plaani;
- 5) ülevaadet riigi territooriumile toodavate ja sealt välja veetavate jäätmete kohta ning hinnangut riikidevaheliste jäätmevoogude arengu kohta.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud jäätmetekke vältimise plaan sisaldab:

- 1) olemasolevate meetmete kirjeldust ning nende tõhususe hinnangut;
- 2) eesmärgi ja nende elluviimise meetmeid;
- 3) meetmete rakendamise kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid hindamisnäitajaid.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 1 ja 2 nimetatud jäätmetekke vältimise meetmete hindamisel ja rakendamisel arvestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3–30), IV lisas esitatud näidismetmeid.

§ 53. Omavalitsusüksuse jäätmekava

(1) Omavalitsusüksuse jäätmekava on kohaliku omavalitsuse üksuse arengukava osa, mis käsitleb valla või linna jäätmehoolduse arendamist.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksused võivad koostada ühise jäätmekava.

(3) Omavalitsusüksuse jäätmekava koostamisel võetakse arvesse valdkonna arengukavas sätestatud.

(4) Omavalitsusüksuse jäätmekava ajakohastamine on jäätmekava korrapärane läbivaatamine ja selles muudatuste tegemine. Omavalitsusüksuse jäätmekava ajakohastamise suhtes kohaldatakse omavalitsusüksuse jäätmekava koostamise menetluse kohta sätestatud.

(5) Omavalitsusüksuse jäätmekava ajakohastatakse vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui iga kuue aasta järel selle koostamisest või ajakohastamisest arvates.

(6) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatudle ajakohastatakse omavalitsusüksuse jäätmekava vajaduse korral aasta jooksul valdkonna arengukava kinnitamisest arvates.

(7) Lisaks käesoleva seaduse §-s 52 sätestatudle käsitleb omavalitsusüksuse jäätmekava:

- 1) kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatava jäätmeveo arendamist, sealhulgas korraldatud jäätmeveo piirkonna või piirkondade määramist;
- 2) jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamist koos tähtaegadega jäätmeliikide kaupa;
- 3) pakendi ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutamise korraldust ning väljaarendamist ja seatud eesmärkide saavutamise meetmeid;
- 4) jäätmehoolduse rahastamist.

§ 54. Kaevandamisjäätmekava

(1) Kaevandamisjäätmete hoidla käitaja, üldgeoloogilise uurimistöo loa, geoloogilise uuringu loa või kaevandamisloa omaja, kelle tegevuse käigus jäätmed tekivad, või kui jäätmed tekivad maavara rikastamise käigus, siis maavara rikastaja peab koostama kaevandamisjäätmete minimeerimiseks, taaskasutamiseks ja kõrvaldamiseks kaevandamisjäätmekava, võttes arvesse säästva arengu eesmärki.

(2) Kaevandamisjäätmekava peab soodustama kaevandamisjäätmete ringlussevõttu, korduskasutust või taaskasutamist, kui see on keskkonnahoidlik, ja arvestama kehtivaid nõudeid.

(3) Kaevandamisjäätmekava peab tagama kaevandamisjäätmete ohutu kõrvaldamise. Kaevandamisjäätmekava koostamisel tuleb kaevandamisjäätmete hoidla projekteerimisjärgus arvesse võtta eelkõige kaevandamisjäätmete hoidla haldamist selle tegevuse ajal ja pärast selle sulgemist ning valida projekt, mis vastab järgmistele nõuetele:

- 1) nõuab vähest ning võimaluse korral ei nõua üldse suletud kaevandamisjäätmete hoidla järelhooldust ja järelevalvet;
- 2) hoiab ära või vähemalt minimeerib pikaajalise negatiivse mõju, mis tuleneb näiteks kaevandamisjäätmete hoidlast õhu või vee kaudu eralduvatest saasteainetest;
- 3) tagab olemasolevast maapinnast kõrgemale tõusvate tammide või puistangute pikaajalise geotehnilise stabiilsuse.

(4) Kaevandamisjäätmekava esitatakse loa andjale kinnitamiseks, kui:

- 1) käesoleva seaduse § 210 lõike 1 punktide 5 ja 6 kohaselt on jäätmete tekitamiseks maavara rikastamisel või kaevandamisjäätmete hoidla käitamiseks vajalik jäätmeluba;
- 2) jäätmed tekivad üldgeoloogilise uurimistöo, uuringu või kaevandamise käigus, milleks jäätmeluba ei ole nõutav – koos asjaomase loa taotlusega, lähtudes maapõueseadusega kehtestatud nõuetest.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud loa andja kinnitab nõuetele vastava kaevandamisjäätmekava ühel ajal loa andmisega. Kaevandamisjäätmekava on jäätmeloa lahutamatu osa.

(6) Käitaja peab kaevandamisjäätmekava üle vaatama vähemalt iga viie aasta järel ja muutma seda, kui kaevandamisjäätmekava hoidla töös või ladustatud jäätmekavas on toimunud olulisi muutusi. Oluline on muutus kaevandamisjäätmekava hoidla struktuuris või tegevuses, mis loa andja arvates võib oluliselt kahjustada inimese tervist või keskkonda. Muudetud kaevandamisjäätmekava esitatakse käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud loa andjale, kes kinnitab selle viie tööpäeva jooksul esitamisest arvates. Muudatused loetakse jõustunuks pärast muudetud kaevandamisjäätmekava kinnitamist.

(7) Täpsustavad nõuded kaevandamisjäätmekava sisu kohta kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 55. Jäätmekavade koostamise ja elluviimise koordineerimine

(1) Valdkonna eest vastutav minister koordineerib maakondade ja kohaliku omavalitsuse üksuste tegevust omavalitsusüksuste jäätmekavade koostamisel ja rakendamisel.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus võib nõuda isikult, asutuselt, pakendiorganisatsioonilt ja tootjavastutusorganisatsioonilt tema jäätmekavade tegevuse kohta teavet tasuta, kui see on vajalik jäätmekava koostamiseks või ajakohastamiseks.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus võib nõuda oma haldusterritooriumil tegutsevalt isikult, asutuselt ja tootjavastutusorganisatsioonilt käesoleva seaduse §-le 52 vastava jäätmekava koostamist tema jäätmekavade tegevuse kohta oma kulul ning selle esitamist, kui see on vajalik omavalitsusüksuse jäätmekava koostamiseks või ajakohastamiseks.

2. jagu

Omavalitsusüksuse jäätmekava koostamine

§ 56. Omavalitsusüksuse jäätmekava eelnõu kohta arvamuse avaldamine

Omavalitsusüksuse jäätmekava eelnõu esitatakse enne selle vastuvõtmist arvamuse avaldamiseks Keskkonnaametile.

§ 57. Omavalitsusüksuse jäätmekava eelnõu avalik väljapanek ja avalik istung

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus korraldab omavalitsusüksuse jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku ja vähemalt ühe avaliku istungi jäätmekava eelnõu arutamiseks.

(2) Omavalitsusüksuse jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku aeg ja koht ning käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud eelnõuga tutvumise võimalused tehakse teatavaks vähemalt kaks nädalat enne avaliku väljapaneku algust kohalikus ajalehes ning kohaliku omavalitsuse üksuse veebilehel. Omavalitsusüksuse jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku kestus on vähemalt kaks nädalat.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus korraldab omavalitsusüksuse jäätmekava eelnõu ja sellega

seotud materjalide avaliku väljapaneku ka kohaliku omavalitsuse üksuse veebilehel.

(4) Omavalitsusüksuse jäätmekava eelnõu arutamiseks korraldatava avaliku istungi aeg ja koht tehakse teatavaks vähemalt kaks nädalat enne avalikku istungit kohalikus ajalehes ja kohaliku omavalitsuse üksuse veebilehel.

(5) Avalikku istungit ei pea korraldama, kui avaliku väljapaneku kestel ei esitatud ühtegi ettepanekut või vastuväidet.

§ 58. Omavalitsusüksuse jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku kestel ja avalikul istungil arvamuse avaldamine ning esitatud ettepanekute ja vastuväidete arvesse võtmine

(1) Igaühel on õigus esitada omavalitsusüksuse jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku kestel selle kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

(2) Jäätmekava eelnõu arutamiseks korraldataval avalikul istungil on igaühel õigus avaldada jäätmekava eelnõu kohta arvamust.

(3) Valla- või linnavalitsus vaatab läbi avaliku väljapaneku kestel ja avalikul istungil esitatud ettepanekud ja vastuväited ning otsustab vajaduse korral jäätmekava eelnõu muutmise esitatud ettepanekute ja vastuväidete põhjal.

(4) Ettepanekutele ja vastuväidetele, mida arvesse ei võeta, vastab kohaliku omavalitsuse üksus kahe nädala jooksul avaliku väljapaneku lõppemisest või ühe kuu jooksul avalikust istungist arvates.

§ 59. Omavalitsusüksuse jäätmekava avaliku väljapaneku ja avaliku istungi tulemustest teatamine

Valla- või linnavalitsus teeb jäätmekava avaliku väljapaneku ja selle arutamiseks korraldatud avaliku istungi tulemused teatavaks kohalikus ajalehes ja kohaliku omavalitsuse üksuse veebilehel.

§ 60. Omavalitsusüksuse jäätmekava vastuvõtmine ja avaldamine

(1) Omavalitsusüksuse jäätmekava võtab vastu kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksuste ühine jäätmekava jõustub, kui selle on vastu võtnud kõigi koostööd tegevate kohaliku omavalitsuse üksuste volikogud.

(3) Omavalitsusüksuse jäätmekava avaldatakse kohaliku omavalitsuse üksuse veebilehel.

3. peatükk Kohaliku omavalitsuse jäätmehooldus

1. jagu Üldsätted

§ 61. Jäätmete taaskasutamise ja kõrvaldamise korraldamine

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus korraldab korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmete taaskasutamise või kõrvaldamise. Kohaliku omavalitsuse üksus võib korraldada ka muude jäätmete taaskasutamist või kõrvaldamist.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus korraldab jäätmete sortimist ja liigiti kogumist, et võimaldada nende ringlussevõttu võimalikult suures ulatuses.

(3) Käesoleva seaduse §-s 23 sätestatud põhimõttest lähtudes peab kohaliku omavalitsuse üksus korraldama olmejäätmete hulgast vähemalt järgmiste jäätmematerjalide liigiti kogumise: paber ja papp, metall, klaas ning plast.

(4) Valdkonna eest vastutaval ministril on õigus kehtestada määrusega § 183 lõikes 1 nimetatud jäätmete liigiti kogumise ja sortimise kord ja täpsustatud nõuded ning nende jäätmete liigitamise alused.

§ 62. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmehoolduseeskiri

(1) Jäätmehoolduseeskiri kohaliku omavalitsuse üksuses jäätmehoolduse korraldamiseks kehtestatakse valla- või linnavolikogu määrusega.

(2) Jäätmehoolduseeskiri sätestab:

1) jäätmekäitluse ja jäätmete hoidmise korralduse ning sellega seotud tehnilised nõuded, nagu kogumismahutite tüüp, materjal, suurus, mahutite alus ja paiknemine, ühiste kogumismahutite kasutamine;

2) jäätmetest tervisele ja keskkonnale tuleneda võiva ohu vältimise, või kui see ei ole võimalik, siis vähendamise meetmed, sealhulgas olmejäätmete regulaarne äravedu;

3) biojäätmete kompostimise nõuded kompostimise tagamiseks käesoleva lõike punkti 2 kohaselt;

4) kohaliku omavalitsuse üksuse haldusterritooriumil nende jäätmeveo piirkondade loetelu, kus liitumine korraldatud jäätmeveoga on kohustuslik;

5) korraldatud jäätmeveoga hõlmamata jäätmete käitlemise nõuded;

6) elanikelt kodumajapidamises tekkivate ohtlike jäätmete kogumise ja ohtlike jäätmete käitlemiseks jäätmeluba või kompleksluba omavale ettevõtjale üleandmise korra;

7) kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil tervishoiu- ja veterinaarteenuse osutaja jäätmete käitlemise korra;

8) korraldatud jäätmeveoga hõlmamata ehitus- ja lammutusprahi käitlemise nõuded;

9) jäätmete kogumiskoha või -kohad, kuhu tuleb korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmed nende edasivedamiseks toimetada;

10) jäätmekäitluse üle järelevalve korralduse kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil;

11) kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil asuvate jäätmekäitluskohtade, välja arvatud prügila järeelhoolduse nõuded;

12) jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamise nõuded koos tähtaegadega jäätmeliikide kaupa;

13) jäätmete kogumise korralduse hajaasustusalal;

14) suurjäätmete kogumiskohad, mis asuvad jäätmevaldajast maksimaalselt 15 kilomeetri kaugusel;

15) jäätmete liigiti kogumise nõuded kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil korraldatavatel avalikel üritustel ja muudel avalikel kogunemistel.

(3) Tiheasustusalalt veetakse olmejäätmed ära vähemalt üks kord nelja nädala jooksul ja

hajaasustusalt vähemalt üks kord 12 nädala jooksul. Tiheasustusalt, kus biojätmete kompostimine on jäätmetekke kohas tagatud, võib olmejäätmeid regulaarselt ära vedada üks kord 12 nädala jooksul.

(4) Kohaliku omavalitsuse üksus määrab kindlaks oma haldusterritooriumil pakendi ja pakendijätmete kogumisviisid ning sätestab need jäätmehoolduseeskirjas.

(5) Jäätmehoolduseeskirja eelnõu esitatakse arvamuse saamiseks Keskkonnaametile, tervishoiuteenuste osutaja jäätmete käitlemise kord Terviseametile ja veterinaarteenuste osutaja jäätmete käitlemise korra eelnõu maakonna veterinaar keskusele, kes vajaduse korral teevad ettepanekuid eeskirja täiendamiseks kahe nädala jooksul eelnõu saamisest arvates.

§ 63. Jäätmevaldajate register

(1) Jäätmevaldajate registri asutab määrusega ja selle pidamise korra, kaasa arvatud üksikasjad automaatseks või muul moel toimuvaks andmevahetuseks ehk andmeprotokolliks jäätmevedajaga kehtestab kohaliku omavalitsuse üksus.

(2) Kohalikul omavalitsusel või tema volitatud isikul on õigus saada järgmist tasuta teavet jäätmevedajalt käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud registrisse andmete kandmiseks:

- 1) jäätmevaldaja nimi ja kontaktandmed;
- 2) jäätmetekkekoha aadress ja kogumimahu koordinaadid;
- 3) jäätmetekkekoha tüübid;
- 4) kogutavate jäätmete liigid ja kogumismahutite tühjendussagedus;
- 5) mahutite ühiskasutus;
- 6) jäätmetekkekoha jäätmete kogumismahutite andmestik jäätmeliikide kaupa, nagu maht ja muud sellised andmed;
- 7) kogutud jäätmeliikide kogused;
- 8) jäätmeveo lepingu periood ja info tühjenduskordade kohta;
- 9) info tühisõitude kohta;
- 10) info võlgnevuste kohta.

(3) Registrisse kantud andmeid muudetakse:

- 1) jäätmevaldaja esitatud dokumentide alusel;
- 2) omavalitsusele laekunud kinnistusraamatu muudatuste alusel;
- 3) jäätmeveoga tegeleva ettevõtte esitatud dokumendi alusel.

(4) Muudatusi registris teeb ja ebaõigeid kandeid parandab registri vastutav töötaja, kes informeerib muudatuste tegemisest andmete esitajat.

§ 64. Jäätmehoolduse arendamise toetamine

(1) Vastavalt riigieelarve võimalustele antakse kohaliku omavalitsuse üksustele toetust jäätmehoolduse arendamise kulude osaliseks katmiseks.

(2) Toetuse andmise aluseks võetakse aadressiandmete süsteemi infosüsteemis registreeritud järgmiste kohaliku omavalitsuse üksuses asuvate geograafiliste aadressiobjektide arv aasta alguse seisuga:

- 1) eluruumid;
- 2) ehisregistri andmetel elamu kasutusotstarbega hooned, milles ei asu eluruumid.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud toetus jaotatakse kohaliku omavalitsuse üksuste vahel proportsionaalselt geograafiliste aadressiobjektide arvuga.

(4) Kohaliku omavalitsuse üksusele antakse toetust juhul, kui:

- 1) tema territooriumil töötab jäätmejaam või on elanikele tagatud jäätmejaama teenuse kasutamine teises kohaliku omavalitsuse üksuses;
- 2) tema territooriumil on korraldatud jäätmevedu käesoleva seaduse §-de 65–68 tähenduses, välja arvatud käesoleva seaduse § 65 lõikes 3 sätestatud juhul;
- 3) tal on kehtiv jäätmekava ja jäätmehoolduseeskiri;
- 4) ta on asutanud käesoleva seaduse § 63 alusel jäätmevaldajate registri.

(5) Jäätmejaam on üldjuhul detailplaneeringu ja projekti alusel rajatud ning tehniliselt varustatud jäätmekäitluskoht, kuhu on paigutatud taaskasutatavate jäätmete kogumiseks ja esmaseks töötlemiseks kogumismahutid, sealhulgas ohtlike jäätmete kogumismahutid.

(6) Kui kohaliku omavalitsuse üksuse territoorium on käesoleva seaduse § 66 lõike 5 kohaselt jagatud mitmeks veopiirkonnaks, siis kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 2 sätestatud tingimust iga veopiirkonna kohta eraldi ning toetust antakse proportsionaalselt nende geograafiliste aadressiobjektide arvuga, mille puhul on tingimus täidetud.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud veopiirkondade geograafiliste aadressiobjektide arvu esitab kohaliku omavalitsuse üksus Keskkonnaametile käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud tähtpäevaks. Kui kohaliku omavalitsuse üksus seda arvu ei esita, siis toetust ei anta.

(8) Kohaliku omavalitsuse üksus esitab Keskkonnaametile iga aasta 31. oktoobriks dokumendid, mis tõendavad käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud tingimuste täitmist. Tingimused täitnud kohaliku omavalitsuse üksus saab toetust järgmisel eelarveaastal.

2. jagu

Kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud jäätmevedu

§ 65. Korraldatud jäätmevedu

(1) Korraldatud jäätmevedu on olmejäätmete kogumine ja vedamine määratud piirkonnast määratud jäätmekäitluskohta või -kohtadesse ja seda teostab kohaliku omavalitsuse üksuse valitud ettevõtja.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus korraldab oma haldusterritooriumil olmejäätmete, eelkõige prügi ehk segaolmejäätmete, nende sortimisjääkide ja olmejäätmete tekkekohas liigiti kogumisel tekkinud jäätmeliikide kogumise ja veo. Korraldatud jäätmevedu võib hõlmata ka teisi olmejäätmete liike või muid jäätmeid, kui see on vajalik käesoleva seaduse nõuete täitmiseks või seda tingib oluline avalik huvi.

(3) Püüasustusega väikesaarele ei kohaldata korraldatud jäätmeveo korraldamise kohustust käesoleva seaduse §-de 65–68 tähenduses.

(4) Kohaliku omavalitsuse üksus võib jätta jäätmeveo korraldamata haldusterritooriumi hajaasustusega osades, kus jäätmetekitajate vähesuse ja hajutatuse ning jäätmete väikese koguse tõttu oleks korraldatud jäätmevedu ülemäära kulukas ning korraldatud jäätmeveoks puudub tervise- ja keskkonnakaitse vajadus.

(5) Jäätmeliigid, millele kohaldatakse korraldatud jäätmevedu, veopiirkonnad, vedamise sagedus ja aeg ning jäätmeveo teenustasu ja tühisõidu tasu suuruse määramise kord kehtestatakse valla- või linnavolikogu määrusega.

(6) Jäätmeveo teenustasu suurus peab olema piisav, et katta jäätmekäitluskoha rajamis-, kasutamise-, sulgemise- ja järelhoolduskulud ning jäätmete veo ja veo ettevalmistamisega seotud kulud.

(7) Jäätmeveo teenustasu suuruse kindlaksmääramisel juhindutakse jäätmete liigist, kogusest, omadustest, jäätmeveo teenindussagedusest ning teistest asjaoludest, mis oluliselt mõjutavad käitlemise maksumust.

(8) Vähemalt 40 000 elanikuga kohaliku omavalitsuse üksuses olmejäätmete veo teenust osutav ettevõtja on üldhuviteenuse osutaja majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse tähenduses.

§ 66. Jäätmevedaja ja jäätmekäitluskoha valik

(1) Korraldatud jäätmeveo teenuse osutaja leidmiseks korraldab kohaliku omavalitsuse üksus iseseisvalt või koostöös teiste kohaliku omavalitsuse üksustega teenuste kontsessiooni lähtuvalt riigihangete seaduses sätestatu kohaselt. Koostööd tegevad kohaliku omavalitsuse üksused võivad oma haldusterritooriumidest moodustada ühe veopiirkonna, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud piirkonna elanike arvu.

(2) Kohaliku omavalitsuse volikogu võib riigihangete seaduse §-s 13 sätestatud korras korraldatud jäätmeveo riigihanke korraldamisega seotud ülesannete täitmiseks volitada teist kohaliku omavalitsuse üksust, mittetulundusühingut või sihtasutust, mille liige see kohaliku omavalitsuse üksus on ning mille liikmed saavad põhikirja järgi olla ainult kohaliku omavalitsuse üksused või kohaliku omavalitsuse üksuste liit.

(3) Kohalik omavalitsus koostab korraldatud jäätmeveo teenuse tellimiseks teenuste kontsessiooni korral hankedokumentid, lähtudes riigihangete seaduse § 31 lõikes 2 sätestatust ning arvestades käesolevas lõikes nimetatud erisusi. Korraldatud jäätmeveo hankedokumentides määratakse muu hulgas:

- 1) veopiirkond;
- 2) veetavad jäätmeliigid;
- 3) eeldatavad jäätmekogused;
- 4) jäätmekäitluskoht;
- 5) hankelepingu kestus;
- 6) veotingimused: veo sagedus, aeg ja tehnilised tingimused;
- 7) toimingud, mille eest jäätmevedaja võtab teenustasu;
- 8) veopiirkonnas asuvate ühepereelamute ja mitme korteriga elamute arv ning korterite arv mitme korteriga elamutes.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud korraldatud jäätmeveo riigihanke hankedokumentid esitatakse enne riigihanke algatamist seisukohavõtuks Keskkonnaametile, kes vajaduse korral esitab kahe nädala jooksul hankedokumentide kättesaamisest arvates ettepanekud hankedokumentide täiendamiseks või muutmiseks.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 1 nimetatud veopiirkond tuleb määrata arvestusega, et piirkonna minimaalne suurus tagab jäätmeveoki täitumise ühe kogumisringiga ja piirkonna elanike arv ei ole üldjuhul üle 30 000.

(6) Veopiirkonna määrab kohaliku omavalitsuse volikogu, lähtudes eeldatavatest jäätmekogustest, hoonestusest ning tee- ja tänavavõrgu eripärast.

(7) Kui kohaliku omavalitsuse üksus määrab hankedokumentides käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 4 nimetatud jäätmekäitluskoha, korraldab ta riigihanke jäätmekäitluskoha teenuste kontsessiooni andmiseks riigihangete seaduse kohaselt.

(8) Teenuse hind peab tagama, et sama kogumismahuti ruumala alusel oleks liigiti kogutud jäätmete teenustasu maksimaalselt 50 protsenti, kuid paberi- ja kartongijäätmete kogumisel kuni 20 protsenti segaolmejäätmete kogumise teenustasust.

(9) Jäätmekäitluse teenuse arvel esitatakse segaolmejäätmete ja liigiti kogutud jäätmete teenustasud. Mitme korteriga elamus, kus jäätmekäitluse teenuse arve esitatakse korteriühistule, tuleb korteriomandi omanikule esitataval teenuse arvel märkida segaolmejäätmete ja liigiti kogutud jäätmete teenustasud.

(10) Korraldatud jäätmeveo riigihanke korraldaja avalikustab otsuse korraldatud jäätmeveo teenuse osutajaga lepingu sõlmimise kohta kohalikus ajalehes ning kohaliku omavalitsuse üksuse veebilehel.

§ 67. Jäätmeveo õigus

(1) Korraldatud jäätmeveo riigihanke tulemusel kohaliku omavalitsuse üksusega hankelepingu sõlminud isikul on õigus osutada korraldatud jäätmeveo teenust määratud jäätmeliikide puhul ja veopiirkonnas.

(2) Korraldatud jäätmeveo teenuse osutajaga sõlmitava hankelepingu kestus on kuni viis aastat.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud õigust realiseeritakse registreeringuga määratud nõuete ja tähtaja kohaselt.

§ 68. Korraldatud jäätmeveoga liitumine

(1) Jäätmevaldaja loetakse liitunuks korraldatud jäätmeveoga elu- või tegevuskohajärgses jäätmeveo piirkonnas. Jäätmevaldaja on korraldatud jäätmeveoga liitunud alates kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud jäätmeveo registreeringu kehtima hakkamisest või käesoleva seaduse § 62 lõikes 1 nimetatud määruse jõustumisest. Liitumisajaks loetakse antud loa või määruse jõustumise ajast hilisemat aega.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus teavitab kirjalikult jäätmevaldajat päevast, millal ta on liitunud korraldatud jäätmeveoga.

(3) Jäätmevaldaja käesoleva peatüki tähenduses on ka korteriühistu, korteriühistu puudumisel selle kinnisasja omanik, millel asub suvila, elu- või äriruum.

(4) Kui kohaliku omavalitsuse üksus on veendunud, et kinnistul ei elata või kinnistut ei kasutata, võib ta jäätmevaldaja taotluse alusel vabastada jäätmevaldaja teatud tähtjaks korraldatud jäätmeveoga liitumisest.

(5) Korraldatud jäätmeveoga liitumise kohustusest on vabastatud isikud, kellel on jäätmeluba

või kompleksluba.

(6) Kaitseministeeriumi või tema volitatud isiku taotluse alusel võib kohaliku omavalitsuse üksus vabastada riigikaitsealises eesmärgil kasutatava territooriumi korraldatud jäätmeveoga liitumise kohustusest.

(7) Enne käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud tähtaja määramist peab kohaliku omavalitsuse üksus kohapeal kontrollima, et jäätmevaldaja korraldatud jäätmeveoga liitumisest vabastamise asjaolud on tõesed ja vabastamist võimaldavad.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud jäätmevaldaja esitab järgmise aasta 20. jaanuariks kohaliku omavalitsuse üksusele kirjaliku kinnituse, et kinnistul ei ole aasta kestel elatud või kinnistut ei ole kasutatud.

(9) Jäätmevaldaja, kes ei esita käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud tähtpäevaks kinnitust, loetakse korraldatud jäätmeveoga liitunuks 21. jaanuarist arvates.

4. peatükk **Laiendatud tootjavastutus**

1. jagu **Üldsätted**

§ 69. Laiendatud tootjavastutuse põhimõte

(1) Laiendatud tootjavastutuse põhimõtte kohaselt on probleemtoote tootja ja pakendiettevõtja kohustatud tagama turule lastud tootest tekkivate jäätmete kogumise ja nende taaskasutamise või kõrvaldamise ning kandma nendest tegevustest tulenevad kulud.

(2) Probleemtoote tootja vastutab turule lastud toote eest seni, kuni tootest tekkinud jäätmed on käideldud ja need on lakanud olemast jäätmed.

§ 70. Laiendatud tootjavastutusega hõlmatud tooted

Laiendatud tootjavastutusega on hõlmatud probleemtooted ja pakendid.

§ 71. Turule laskmine

(1) Probleemtoote turule laskmine käesoleva seaduse tähenduses on majandus- või kutsetegevuse käigus toote esmakordne Eesti turul kättesaadavaks tegemine.

(2) Probleemtoote turul kättesaadavaks tegemine käesoleva seaduse tähenduses on majandus- või kutsetegevuse käigus toote tasu eest või tasuta tarnimine Eesti turule toote turustamiseks, tarbimiseks või kasutamiseks.

(3) Pakendatud kauba turule laskmine käesoleva seaduse tähenduses on Eestis pakendatud oma kauba või sisseveetud pakendatud kauba esmakordne kättesaadavaks tegemine Eestis levitamiseks või kasutamiseks, sealhulgas oma tarbeks kasutamiseks. Kui kaup pakendatakse ümber, siis ümberpakendatud kauba esmakordset kättesaadavaks tegemist Eestis käsitatakse samuti pakendatud kauba turule laskmisena.

2. jagu

Tootjavastutusorganisatsioon ja pakendiorganisatsioon

§ 72. Tootjavastutusorganisatsioon

(1) Tootjavastutusorganisatsioon on majanduslikku kasumit mittetaotlev juriidiline isik, mille asutajad ja liikmed, aktsionärid või osanikud on asjaomase valdkonna probleemtoote tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid.

(2) Tootjavastutusorganisatsioonis ei tohi isik, kelle põhitegevusala on jäätmekäitlus käesoleva seaduse § 21 tähenduses, omada üle 25 protsendi liikmesuse, osade või aktsiatega määratud häältest ega valitsevat mõju konkurentsiseaduse tähenduses.

§ 73. Pakendiorganisatsioon

Pakendiorganisatsioon on juriidiline isik, mille asutajad ja liikmed on pakendiettevtõttjad või nende moodustatud juriidilised isikud, mille liikmed, osanikud või aktsionärid on pakendiettevtõttjad.

§ 74. Tootjavastutusorganisatsiooni eesmärk ja ülesanded

(1) Tootjavastutusorganisatsiooni eesmärk on teatud liiki probleemtoodetest tekkinud jäätmete kogumise ja taaskasutamise korraldamine ja finantseerimine.

(2) Tootjavastutusorganisatsioon peab tagama:

- 1) kõigile vastavat liiki probleemtoote tootjatele juurdepääsu tootjavastutusorganisatsiooni teenustele;
- 2) kohustused lepinguga üle andnud või tootjavastutusorganisatsiooniga ühinenud probleemtoote tootjalt võrdsetel tingimustel tasu kogumise ja talle teenuste pakkumise, lähtudes üksnes tema turuosast seda tüüpi probleemtoodete turul;
- 3) jäätmete käitlemisega seotud teenuste ostmise konkurentsi alusel, lähtudes vahendite säästliku kasutamise, hanke läbipaistvuse ja kontrollitavuse ning teenuse pakkujate võrdse kohtlemise põhimõttest ning viies asjaomase hanke läbi vähemalt kord viie aasta jooksul;
- 4) tootjavastutusorganisatsiooni kasumi reinvesteermise tootjavastutusorganisatsiooni tegevusse ning kasumi jaotamata jätmise liikmete, osanike või aktsionäride vahel;
- 5) tootjavastutusorganisatsiooni ning tema liikmete, osanike, aktsionäride või temaga lepingu sõlminud ettevõtjate vaheliste finantssuhete läbipaistvuse;
- 6) tagatise kohustuse korral piisava rahalise tagatise olemasolu igal ajal;
- 7) probleemtoodetest tekkinud jäätmete taaskasutamise korraldamise kolme aasta jooksul;
- 8) probleemtoodetest tekkinud jäätmete kogumise ja taaskasutamisega seotud andmete kättesaadavuse Keskkonnaministeeriumile, tema volitatud töötlejale ja järelevalveasutusele;
- 9) jäätmekäitluskava olemasolu, milles on vähemalt kogumise kirjeldus, näidatud üleriigiline jäätmete kogumisvõrk, jäätmete käitlemist korraldavad muud isikud, taaskasutamise, kõrvaldamise ja väljaveo viisid, prognoos eeltooduga seotud kulude kohta ning kulude finantseerimise allikad.

(3) Tootjavastutusorganisatsioon peab tagama, et probleemtoote tootja nõudmisel on temale jäätmekäitlustasu arvutamisel arvesse võetud toodete keskmist kasutusiga ning seda, kui palju on tootja toote valmistamisel arvestanud käesoleva seaduse § 36 lõikes 2 ja §-s 38 sätestatud nõudeid.

(4) Tootjavastutusorganisatsiooni majandusaasta aruanne peab sisaldama muu hulgas ka selgitust, kuidas on tagatud rahalise tagatise olemasolu igal ajal.

§ 75. Pakendiorganisatsiooni eesmärk ja ülesanded

(1) Pakendiorganisatsiooni eesmärk on pakendi ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutamise korraldamine.

(2) Pakendiorganisatsiooni ülesanne on korraldada talle käesoleva seaduse § 166 lõike 2 alusel kohustused üle andnud pakendiettevõtjate pakendi ja pakendijäätmete üleriigilist kogumist ja taaskasutamist ning arendada taaskasutamissüsteemi, et tagada pakendijäätmete taaskasutamine vähemalt käesoleva seaduse §-s 168 sätestatud taaskasutamise sihtarvude ulatuses.

(3) Pakendiorganisatsioonis ei tohi selle liige, osanik või aktsionär omada üle 25 protsendi liikmesuse, osade või aktsiatega määratud häältel. Pakendiorganisatsioonis ei tohi omada valitsevat mõju konkurentsiseaduse tähenduses isik, kelle põhitegevusala on jäätmekäitlus käesoleva seaduse § 21 tähenduses.

(4) Pakendiorganisatsioon peab tagama:

- 1) üleriigilise pakendi ja pakendijäätmete kogumise;
- 2) kogutud korduskasutuspakendi korduskasutuse ja pakendijäätmete taaskasutamise;
- 3) kõigile pakendiettevõtjatele juurdepääsu pakendiorganisatsiooni teenustele;
- 4) käesoleva seaduse § 166 lõike 2 kohaselt oma kohustused üle andnud pakendiettevõtjalt võrdsetel tingimustel tasu kogumise ja neile teenuste pakkumise, lähtudes pakendiettevõtja turule lastud pakendatud kauba pakendijäätmete massist ja pakendiorganisatsiooni avalikustatud teenustasu määradest;
- 5) pakendi ja pakendijäätmete käitlemisega seotud teenuse ostmise konkurentsi alusel, lähtudes vahendite säästliku kasutamise, hanke läbipaistvuse ja kontrollitavuse ning teenuse pakkujate võrdse kohtlemise põhimõttest;
- 6) taaskasutamise tõendamise konkurentsi alusel valitud teenuseosutaja kaudu;
- 7) pakendimaterjali kokkuostu hinnakirja avalikustamise oma veebilehel, kui pakendiorganisatsioon tegeleb sellega;
- 8) käesoleva seaduse § 166 lõike 2 kohaselt üle antud kohustuste teenustasu hinna esitamise turule lastud pakendimassi kilogrammi kohta;
- 9) käesoleva seaduse § 166 lõike 2 kohaselt oma kohustused üle andnud pakendiettevõtjate ning pakendi ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutamise seotud andmete kättesaadavuse Keskkonnaministeeriumile ja järelevalveasutusele;
- 10) kasumi reinvesteermise pakendiorganisatsiooni põhikirjalistest eesmärkidest tulenevasse tegevusse ning kasumi liikmete, osanike või aktsionäride vahel jaotamata jätmise;
- 11) pakendiorganisatsiooni ning tema liikmete, osanike või aktsionäride vaheliste finantssuhete läbipaistvuse;
- 12) avalikkuse ja tarbijate teavitamise pakendi ja pakendijäätmete tagastamise korrast ja nõuetest;
- 13) valdkonna eest vastutavale ministrile iga aasta 31. juuliks kirjaliku ülevaate esitamise eelmise kalendriaasta tegevuse kohta.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 13 nimetatud ülevaade peab sisaldama muu hulgas teavet:

- 1) tekkekohal kogutud ja avaliku konteinervõrgustiku kaudu kogutud ning taaskasutatud pakendijäätmete kohta jäätmekäitlejate kaupa;

- 2) käesoleva seaduse § 76 lõike 2 punktis 1 nimetatud kokkulepete kohta;
- 3) käesoleva seaduse §-s 167 sätestatu kohta;
- 4) pakendi taaskasutamise teenustasude ja eelmise kalendriaasta jooksul toimunud pakendimaterjali kokkuostuhinna muutuste kohta;
- 5) tagatisrahaga pakendite tagastamise kohta;
- 6) teavitustegevuse ja selle maksumuse kohta.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 13 nimetatud ülevaade ja pakendiorganisatsiooni majandusaasta aruanne peavad olema kättesaadavad pakendiorganisatsiooni veebilehel.

(7) Pakendiorganisatsioon on kohustatud esitama valdkonna eest vastutavale ministrile tema nõudmisel andmed liikmete, osanike või aktsionäride tehtud tehingute kohta, mis on vajalikud käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 9 sätestatud kohustuste täitmise kontrollimiseks.

(8) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 12 nimetatud teavitusele tehtavad kulutused peavad olema vähemalt üks protsent pakendiorganisatsiooni kalendriaasta käibest, kusjuures käibe suuruse arvutamisel ei arvestata tagatisraha.

§ 76. Pakendiorganisatsiooni tegevusluba ja tegevusloa kontrolliese

(1) Pakendiorganisatsioonil peab pakendi ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutamise korraldamiseks olema tegevusluba.

(2) Tegevusloa saamiseks peab isik:

- 1) omama majandustegevuses osalejatega kokkuleppeid, mis kinnitavad organisatsiooni võimet üleriigiliselt täita käesoleva seaduse §-des 166 ja 168 ning § 172 lõikes 2 sätestatud kohustusi, ning esitama pakendi kogujate, vedajate ja töötlejatega sõlmitud eellepingute koopiad;
- 2) omama tegevuskava käesoleva seaduse § 166 lõikes 1 ja §-s 175 sätestatud pakendiettevtjate kohustuste täitmise kohta.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevuskava osad on:

- 1) kava, kuidas eri piirkonnad kaasatakse üleriigiliselt pakendi ja pakendijäätmete kogumissüsteemi;
- 2) finantsplaan, milles on märgitud tegevuse finantseerimise allikad, investeeringud pakendijäätmete kogumise infrastruktuuri ja võimsuse ning võime suurendamiseks, tulevikuinvesteeringuteks hoitav raha, pakendijäätmete kogumisse kaasatud muudele isikutele makstav teenustasu;
- 3) pakendi ja pakendijäätmete käitlemisega seotud teenuste ostmisel esitatavad tingimused;
- 4) strateegia, kuidas pakendiorganisatsiooni kaasatakse teisi pakendiettevtjaid;
- 5) pakendiorganisatsiooni ja pakendiettevtja vahel sõlmitava lepingu näidis, kusjuures leping peab tagama pakendiettevtja käesoleva seaduse § 166 lõikes 1 sätestatud ülesannete pakendiorganisatsioonile üleandmise, pakendiorganisatsiooni kohustuste täitmise ja kulude hüvitamise, sealhulgas sisaldama pakendiettevtja pakendiorganisatsioonile makstava tasu arvutamist;
- 6) meediaplaan lõppkasutaja ja tarbija teavitamiseks pakendi ja pakendijäätmete tagastamisvõimaluste ning kogumis- ja taaskasutamissüsteemi kohta.

§ 77. Tegevusloa taotlus

Tegevusloa saamiseks peab taotleja lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 19 lõikes 2 nimetatud andmetele esitama Keskkonnaministeeriumile järgmised andmed ja

dokumendid:

- 1) käesoleva seaduse § 75 lõikes 1 nimetatud eesmärki kinnitav dokument;
- 2) käesoleva seaduse § 75 lõikes 2 pakendiorganisatsioonile antud ülesannete täitmist kinnitav dokument;
- 3) käesoleva seaduse § 75 lõikest 3 tulenevatele nõuetele vastavust tõendav dokument;
- 4) käesoleva seaduse § 76 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevuskava.

§ 78. Tegevusloa andmine

(1) Valdkonna eest vastutav minister annab tegevusloa 60 päeva jooksul nõuetekohase taotluse kättesaamisest arvates. Kui valdkonna eest vastutav minister ei lahenda taotlust eelnimetatud tähtaja või pikendatud tähtaja jooksul, ei loeta tegevusluba selle tähtaja möödumise korral ettevõtjale vaikimisi antuks.

(2) Tegevusluba antakse tähtajatult.

§ 79. Tegevusloa kehtetuks tunnistamine

Lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse §-des 37 ja 38 sätestatule võib valdkonna eest vastutav minister tunnistada tegevusloa kehtetuks, kui:

- 1) pakendiorganisatsioon ei täida käesoleva seaduse § 75 kohaseid kohustusi;
- 2) pakendiorganisatsioon ei täida osaliselt käesoleva seaduse § 75 kohaseid kohustusi ja see takistab pakendiorganisatsiooni ülesannete eesmärgi saavutamist.

5. peatükk Probleemtooted

1. jagu Üldsätted

§ 80. Probleemtoode

(1) Probleemtoode on toode, mille jäätmeteks muutumisega võib kaasneda keskkonnarisk või keskkonnaoht või mis võib põhjustada keskkonna ülemäärast risustamist.

(2) Probleemtoodete hulka kuuluvad:

- 1) mootorsõidukid;
- 2) elektri- ja elektroonikaseadmed;
- 3) patareid ja akud;
- 4) rehvid;
- 5) põllumajandusplast.

§ 81. Probleemtoote tootja kohustused probleemtoodetest tekkivate jäätmete käitlemisel

(1) Probleemtoote tootja võib valida, kas ta täidab käesoleva seaduse §-s 69 sätestatud kohustused ise, sõlmib kirjaliku lepingu tootjavastutusorganisatsiooniga teenuse osutamiseks või ühineb tootjavastutusorganisatsiooniga.

(2) Kui probleemtoote tootja on ühinenud tootjavastutusorganisatsiooniga, peab ta omama

ülevaadet selle tegevuse kohta.

(3) Käesoleva seadusega sätestatud kohustused kirjaliku lepinguga tootjavastutusorganisatsioonile teenuse osutamiseks üle andnud probleemtoote tootja, kes on täitnud oma kohustused tootjavastutusorganisatsiooni ees, ei ole vastutav probleemtoodetest tekkinud jäätmete kogumise ja taaskasutamise sihtarvude täitmise ning probleemtooteregistrile andmete edastamise eest. Sellisel juhul vastutab tootjavastutusorganisatsioon probleemtoote tootja kohustuste täitmise eest.

(4) Rehvidest tekkinud jäätmete (edaspidi *vanarehvid*), kantavatest patareidest ja akudest tekkinud jäätmete (edaspidi *patarei- ja akujäätmed*) ning kodumajapidamistes kasutatavatest elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kogumise ja taaskasutamise korraldamiseks on nimetatud probleemtoote tootjad kohustatud sõlmima kirjaliku lepingu tootjavastutusorganisatsiooniga teenuse osutamiseks või ühinema tootjavastutusorganisatsiooniga.

(5) Probleemtoodetest tekkivate jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning probleemtoote taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 82. Kasutajale info esitamise keeld probleemtoodetest tekkinud jäätmete käitluskulude kohta

Probleemtoodete müügil ei või probleemtoote tootja näidata kasutajale jäätmete käitluskulusid eraldi probleemtoote hinna osana.

§ 83. Probleemtoodete märgistamine

Probleemtoodete märgistamise viisi ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 84. Probleemtoodetest tekkivate jäätmete käitluskulude katmine

(1) Probleemtoodetest tekkinud jäätmete käitlemise kulud kannab probleemtoote tootja või tootjavastutusorganisatsioon.

(2) Kui probleemtoote tootja on käesoleva seaduse §-s 117, § 127 lõikes 3 või §-s 136 sätestatuga vabastatud käesoleva seaduse §-s 69 nimetatud kohustusest, kannab jäätmete käitlemise kulud jäätmevaldaja.

§ 85. Endisaegsete jäätmete käitluse tagamine ja selle kulude katmine

(1) Endisaegsete jäätmete käitluse tagamise ning selle finantseerimise kohustused lasuvad probleemtoote tootjatel, kes analoogsete probleemtoodete jäätmeteks muutmise ajal turul tegutsevad, proportsionaalselt nende osaga seda tüüpi probleemtoodete turul.

(2) Endisaegsed jäätmed on enne probleemtoote suhtes kohalduvate probleemtoote tootja kohustuste tekkimist turule lastud probleemtoodetest tekkinud jäätmed.

§ 86. Probleemtoodete kogumisel ja taaskasutamisel tekkinud kulude jagamine probleemtoote tootjate ja tootjavastutusorganisatsioonide vahel

(1) Probleemtoodetest tekkinud jäätmete osas, mille suhtes kehtib kollektiivne vastutus, on igal probleemtoote tootjal ja tootjavastutusorganisatsioonil, kes on kogunud ja nõuetekohaselt ringlusse võtnud või taaskasutanud probleemtoodetest tekkinud jäätmehid rohkem kogusest, mis on võrdeline tema turuosaga seda liiki probleemtoote turul, õigus nõuda teiselt probleemtoote tootjalt või tootjavastutusorganisatsioonilt, kes on probleemtoodetest tekkinud jäätmehid kogunud ja nõuetekohaselt ringlusse võtnud või taaskasutanud vähem kogusest, mis on võrdeline tema turuosaga seda liiki probleemtoote turul, ringlussevõtu või taaskasutamise kulude hüvitamist ulatuses, mis tagab vastutuse proportsionaalsuse turuosadega.

(2) Probleemtoote tootjad ja tootjavastutusorganisatsioonid võivad ringlussevõtu või taaskasutamise kulude hüvitamise asemel kokku leppida ka kogunud jäätmehid üksteisele üleandmises enne jäätmehid saadmist ringlussevõtuks või taaskasutamiseks.

(3) Kulude hüvitamisel lähtutakse võlaõigusseaduses sätestatust.

§ 87. Probleemtoote kasutajale müügikohas kättesaadavaks tehtav teave

(1) Probleemtoote tootja ja tootjavastutusorganisatsioon on kohustatud koostöös probleemtoote turustajaga tegema probleemtoote kasutajale kättesaadavaks teabe selle kohta, kuhu on võimalik probleemtoodetest tekkinud jäätmehid tagastada. Probleemtoote tootja ja tootjavastutusorganisatsioon avaldavad jäätmehid tagastamiskohtade asukohad ja telefoninumbrid, kust on võimalik saada asjakohast infot.

(2) Probleemtoote tootjal on kohustus anda müügikohas probleemtoote kasutajale teavet probleemtoodetest tekkinud jäätmehid tagastamise võimalustest. Müügikoha hulka loetakse ka internetiportaalid, näiteks e-poed, ja postimüügikataloogid, mille kaudu probleemtooteid kasutajale pakutakse.

(3) Kodumajapidamise elektri- ja elektroonikaseadme või patarei ja aku tootja ning tootjavastutusorganisatsioon on kohustatud koostöös nimetatud toodete turustajaga lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabele avaldama ka teabe võimaluse kohta tagastada müügikohta elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmehid või patarei- ja akujäätmehid.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikega 3 sätestatud teavet ei pea tegema teatavaks, kui müük toimub üksnes sidevahendite abil.

(5) Patarei ja aku tootja ning tootjavastutusorganisatsioon ei pea käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 3 nimetatud teavet müügikohas üles panema, kui patarei- ja akujäätmehid mahuti on kõigile müügikoha külastajatele nähtavas kohas ning kogumismahuti on asjakohaselt tähistatud.

(6) Probleemtoote turustaja on tarneahelas osalev füüsiline või juriidiline isik, kes teeb turul kättesaadavaks probleemtoote. Probleemtoote turustaja võib olla samal ajal ka probleemtoote tootja käesoleva seaduse § 118, 129, 137, 145 või 150 tähenduses.

(7) Probleemtoote kasutajale kättesaadavaks tehtava teabe loetelu ning teabe esitamise viisid ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 88. Teabekampania korraldamine

(1) Probleemtoote tootja ja tootjavastutusorganisatsioon on probleemtoote kasutajate

keskkonnateadlikkuse suurendamiseks kohustatud vähemalt kord aastas korraldama teabekampaaniaid, sealhulgas üleriigilisi teabekampaaniaid, et teavitada probleemtoote kasutajaid probleemtootest tekkinud jäätmete kogumise ja käitlemise võimalustest.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabekampaaniaid, sealhulgas üleriigilist teabekampaaniat, ei ole kohustatud korraldama:

- 1) elektri- ja elektroonikaseadmete tootja, kes laseb turule üksnes muid seadmeid kui kodumajapidamise elektri- ja elektroonikaseadmed;
- 2) patarei ja aku tootja, kes laseb turule tööstuslikke patareid ja akusid;
- 3) patarei ja aku tootja, kes laseb turule patareid ja akusid üksnes koos mootorsõidukitega, millele ei kohaldata käesoleva seaduse §-s 69 sätestatud kohustust;
- 4) põllumajandusplasti tootja.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud probleemtoote tootja võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud teabe teha kättesaadavaks ka muul viisil.

(4) Mootorsõiduk käesoleva paragrahvi tähenduses on mootori jõul liikuv sõiduk.

§ 89. Probleemtoote kasutajale teabe kättesaadavaks tegemisega kaasnevate kulude katmine

(1) Müügikohas teavitamise ja teabekampaaniate korraldamise kulud kannab probleemtoote tootja või tootjavastutusorganisatsioon.

(2) Probleemtoote tootjad ja tootjavastutusorganisatsioonid võivad korraldada ühiseid teabekampaaniaid.

§ 90. Muule isikule kui probleemtoote tootja kohaldatavad nõuded seoses probleemtoodete käitlemise ja kulude katmisega

(1) Muule isikule kui probleemtoote tootja, kes võtab jäätmevaldajalt vastu probleemtootest tekkinud jäätmed ja teeb seda iseseisvalt probleemtoote tootja või tootjavastutusorganisatsiooniga lepingut omamata, kohaldatakse käesoleva seaduse § 123 lõikes 5, § 132 lõikes 1, § 141 lõikes 1, § 147 lõikes 1 ja § 152 lõikes 1 kehtestatud kohustusi, välja arvatud käesolevas seaduses täpsustatud juhtudel, kui probleemtoote tootja on kohustatud probleemtoodetest tekkinud jäätmed tasuta tagasi võtma.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isik kannab jäätmevaldajalt vastu võetud probleemtoodetest tekkinud jäätmete käitluskulud. Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikul ei ole õigust nõuda käesoleva seaduse §-s 86 sätestatud kulude hüvitamist.

2. jagu

Probleemtoote tootja tagatis

§ 91. Probleemtoote tootja tagatis ja tagatise liigid

(1) Käesoleva seaduse §-s 69 sätestatud kohustuse täitmiseks peab probleemtoote tootja ja tootjavastutusorganisatsioon omama tagatist.

(2) Probleemtoote tootja peab valima järgmiste tagatise liikide vahel:

- 1) ühinemine tootjavastutusorganisatsiooniga;

- 2) krediidi- või finantseerimisasutuse või kindlustusandja garantii;
- 3) deposiidina selleks määratud kontole (edaspidi *sihtkonto*) makstud tagatissumma.

(3) Tootjavastutusorganisatsioon peab valima käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 2 ja 3 sätestatud tagatise liikide vahel.

(4) Tagatise esitanud isikul on õigus asendada seatud tagatis käesoleva paragrahvi lõikes 2 lubatud teise tagatisega.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 sätestatud tootja tagatis ja tootjavastutusorganisatsiooni tagatis tuleb seada Keskkonnainspeksiooni (soodustatud isiku) kasuks.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 sätestatud garantii andja peab olema Euroopa Majanduspiirkonnas asuv krediidi- või finantseerimisasutus või kindlustusandja.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 sätestatud sihtkontoks peab olema Rahandusministeeriumi konto, millelt väljamaksete tegemist korraldab Keskkonnainspeksioon.

§ 92. Probleemtoote tootja rahalise tagatise suurus

(1) Probleemtoote tootja rahaline tagatis peab katma tema turule lastud kõigi probleemtoodetest tekkinud jäätmete käitlemise korraldamise ja käitlemise kulud.

(2) Tootjavastutusorganisatsiooni rahaline tagatis peab olema vähemalt sama suur kui temale kohustused lepinguga üle andnud või temaga ühinenud tootjate viimase kolme kuu jooksul makstud tasu kokku.

(3) Tegevust alustava tootjavastutusorganisatsiooni rahalise tagatise suuruse arvutamise aluseks võetakse temale kohustused lepinguga üle andnud või tootjavastutusorganisatsiooniga ühinenud tootjate vähemalt viimase kolme kuu kulu käesoleva seaduse §-s 69 sätestatud kohustuste täitmiseks.

(4) Probleemtoote tootja ja tootjavastutusorganisatsioon on kohustatud tagatise suuruse üle arvutama toodete turule laskmisest ja jäätmete käitlemise kulude muutumisest sõltuvalt.

§ 93. Tagasimakse probleemtoote tootja tagatisest

Keskkonnainspeksioon teeb probleemtoote tootja põhjendatud taotluse korral kirjaliku otsuse temale sihtkontolt tagasimakse tegemiseks.

§ 94. Andmete esitamine probleemtooteregistrile

(1) Probleemtoote tootja ja tootjavastutusorganisatsioon on kohustatud probleemtooteregistrisse registreerumisel esitama andmed valitud tagatise liigi ja piisavuse kohta.

(2) Kui tagatiseks on krediidi- või finantseerimisasutuse või kindlustusandja garantii, esitab probleemtoote tootja või tootjavastutusorganisatsioon probleemtooteregistrile tagatist garanteeriva ettevõtja garantiikirja.

(3) Kui tagatiseks on sihtkontole makstud tagatissumma, esitab probleemtoote tootja või tootjavastutusorganisatsioon probleemtooteregistrile andmed tagatise olemasolu kohta.

(4) Probleemtoote tootja ja tootjavastutusorganisatsioon on kohustatud esitama probleemtooteregistrile andmed garantiikirja või sihtkontol oleva tagatise suuruse kohta vähemalt kaks kuud enne tagatise kehtivuse lõppu, kuid hiljemalt iga kalendriaasta 30. aprilliks.

§ 95. Probleemtoote tootja tagatise avanemine ja kasutamine

(1) Probleemtoote tootja tagatise avanemine tähendab, et Keskkonnainspeksioon saab õiguse kasutada seda tagatist turule lastud probleemtootest tekkinud jäätmete käitluse korraldamiseks ja käitluskulude katmiseks asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud alustel ja korras.

(2) Probleemtoote tootja tagatist võib kasutada üksnes tema probleemtoodetest tekkinud jäätmete käitlemise korraldamise ja käitlemise kulude katmiseks asendustäitmise korras. Probleemtoote tootja tagatis ei kuulu tagatist garanteeriva ettevõtte pankrotimenetluse käigus tagasivõitmisele.

(3) Sihtkontolt võib väljamakseid teha üksnes Keskkonnainspeksiooni kirjalikul otsusel.

(4) Tagatist garanteeriv ettevõtja kannab probleemtoote tootja tagatisest Keskkonnainspeksiooni kirjalikul otsusel jäätmete käitlemise korraldamise ja käitlemise kulude katmiseks vajaliku summa Keskkonnainspeksiooni määratud kontole 20 tööpäeva jooksul nõude esitamisest arvates.

(5) Kui sihtkontolt Keskkonnainspeksiooni määratud kontole kantud probleemtoote tootja tagatise summa on suurem kui jäätmete käitlemise tegelikud kulud, kantakse ülejäänud summa probleemtoote tootja või tootjavastutusorganisatsiooni kontole tagasi, selle puudumisel riigieelarvesse.

§ 96. Probleemtoote tootja tagatise kohustuse lõppemine

Probleemtoote tootja tagatise omamise kohustus lõpeb, kui probleemtoote tootja või tootjavastutusorganisatsioon on kokku kogunud probleemtoodetest tekkinud jäätmed ja need nõuetekohaselt ringlusse võtnud, taaskasutanud või kõrvaldanud.

3. jagu Probleemtooteregister

§ 97. Probleemtooteregister

(1) Probleemtooteregister on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, mille eesmärk on õigusaktides sätestatud taaskasutamise sihtarvude täitmise arvestuse pidamine, registrisse kantud andmete alusel Euroopa Komisjonile jäätmealase teabe esitamine ja järelevalve teostamine.

(2) Probleemtooteregistri asutab ja selle põhimääruse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(3) Probleemtooteregistrisse koondatakse andmed probleemtoote tootjate kohta ning kogutakse, hoitakse ja töödeldakse Eestis valmistatud, Eestis turule lastud ja Eestist väljaveetud probleemtoodete ning probleemtoodetest tekkinud jäätmete korduskasutamise, taaskasutamise ja kõrvaldamise andmeid.

(4) Probleemtooteregistrisse kantud turule lastud probleemtoodete ja käideldud probleemtoodetest tekkinud jäätmete andmetel on õiguslik tähendus.

§ 98. Probleemtooteregistri vastutav töötleja

Probleemtooteregistri vastutav töötleja on Keskkonnaministeerium.

§ 99. Probleemtooteregistris registreerimine

(1) Probleemtoote tootja on kohustatud registreerima end probleemtooteregistris.

(2) Probleemtooteregistris registreeringu saamise eeltingimused on järgmised:

- 1) probleemtoote tootja või tootjavastutusorganisatsioon täidab probleemtoote tootjale käesoleva seadusega pandud kohustusi;
- 2) probleemtoote tootja on korraldanud turule lastavatest probleemtoodetest tekkinud jäätmetega seotud tegevuse, mis vastab käesoleva seadusega sätestatud nõuetele.

§ 100. Registreerimisest keeldumise alused

Probleemtooteregistri volitatud töötleja teeb registreerimisest keeldumise kirjaliku otsuse, kui:

- 1) probleemtoote tootja on esitanud alusdokumentides valeandmeid;
- 2) mitu probleemtoote tootjat esitavad ühel ajal registreerimiseks taotluse ühe ja sama toote ühiku kohta;
- 3) probleemtoote tootja esitab registreerimiseks taotluse, kuid probleemtooteregistris on sama tootega seoses juba registreeritud teine probleemtoote tootja.

§ 101. Registreeringu peatamise alused

Probleemtooteregistri volitatud töötleja võib teha registreeringu peatamise kirjaliku otsuse:

- 1) probleemtoote tootja põhjendatud taotluse alusel;
- 2) kui probleemtoote tootja on esitanud valeandmeid;
- 3) kui probleemtoote tootja ei vasta seaduses sätestatud nõuetele;
- 4) kui probleemtoote tootja jätab korduvalt esitamata andmed turule lastud toodete või kogutud, korduskasutatud, taaskasutatud ja kõrvaldatud jäätmete kohta või keeldub seda põhjendamata andmete parandamisest;
- 5) kui probleemtoote tootja on oluliselt rikkunud käesoleva seadusega talle pandud kohustusi;
- 6) järelevalveasutuse põhjendatud taotluse alusel.

§ 102. Registreeringu kustutamise alused

Probleemtooteregistri volitatud töötleja võib teha registreeringu kustutamise kirjaliku otsuse:

- 1) probleemtoote tootja põhjendatud taotluse alusel;
- 2) probleemtooteregistris registreeritud probleemtoote tootja lõpetamise või füüsilisest isikust ettevõtja surma korral;
- 3) kui ühe ja sama identifitseeritava toote ühiku kohta on registreeritud mitu probleemtoote

tootjat;

4) järelevalveasutuse põhjendatud taotluse alusel.

§ 103. Väljaspool Eestit asuva probleemtoote tootja registreerimise erisused

(1) Probleemtoote tootja, kelle tegevuskoht asub väljaspool Eestit ja kes laseb Eestis probleemtooteid turule, registreeritakse probleemtooteregistris Eestis tegevuskohta omava volitatud esindaja või tootjavastutusorganisatsiooni kaudu. Volitatud esindaja määratakse kirjaliku volitusega.

(2) Probleemtoote tootja, kelle tegevuskoht asub Eestis, kuid kes laseb probleemtooteid turule teises Euroopa Liidu liikmesriigis, registreeritakse selle Euroopa Liidu liikmesriigi asjaomases registris, kuhu ta probleemtooteid turule laseb.

§ 104. Probleemtooteregistrile andmete esitamine

Probleemtoote tootja peab esitama probleemtooteregistrisse käesoleva seaduse § 97 lõike 2 alusel kehtestatud põhimäärusega sätestatud andmed.

§ 105. Probleemtooteregistrile valeandmete esitamine

Probleemtooteregistri volitatud töötaja keeldub andmete registrisse kandmisest, kui probleemtoote tootja on esitanud dokumentides valeandmeid.

4. jagu

Euroopa Majanduspiirkonnas probleemtoodete turule laskmise keelud

§ 106. Euroopa Majanduspiirkonnas probleemtoodete turule laskmise keelud

(1) Euroopa Majanduspiirkonnas on keelatud järgmiste probleemtoodete turule laskmine:

1) elavhõbedat või kaadmiumi sisaldavad patareid ja akud, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 136 sätestatud kasutusala patareid ja akud;

2) kuuevalentset kroomi, pliidi, elavhõbedat või kaadmiumi sisaldavad käesoleva seaduse §-s 128 sätestatud mootorsõidukid ja nende osad, välja arvatud liiklusseaduse tähenduses L2e-kategooriasse kuuluvad sõidukid ja nende osad;

3) kuuevalentset kroomi, pliidi, elavhõbedat, kaadmiumi, polübroomitud difenüületrit, polübroomitud bifenüüle, bis(2-etüülheksüül)ftalaate, butüülbensüülftalaate, dibutüülftalaate või diisobutüülftalaate sisaldavad käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 1 ja lõike 5 punktis 3 sätestatud elektri- ja elektroonikaseadmed, sealhulgas kaablite ja seadmete remondiks, korduskasutuseks, funktsioonide ajakohastamiseks või võimsuse suurendamiseks mõeldud varuosad.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud keeldu kohaldatakse ka järgmiste elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriatele:

1) kategooria 1 – suured kodumasinad;

2) kategooria 2 – väikesed kodumasinad;

3) kategooria 3 – infotehnoloogia- ja telekommunikatsiooniseadmed;

4) kategooria 4 – tavatarbijale määratud seadmed;

5) kategooria 5 – valgustusseadmed;

6) kategooria 6 – elektri- ja elektrontööriistad;

- 7) kategooria 7 – mänguasjad, vaba aja veetmise ja spordivahendid;
- 8) kategooria 8 – meditsiiniseadmed;
- 9) kategooria 9 – seire- ja kontrolliseadmed, kaasa arvatud tööstuslikud seire- ja kontrolliseadmed;
- 10) kategooria 10 – automaatsed väljastusseadmed;
- 11) kategooria 11 – muud eespool nimetatud kategooriatesse mittekuuluvad elektri- ja elektroonikaseadmed.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud keeld ei kehti järgmiste elektri- ja elektroonikaseadmete kohta:

- 1) kosmosesse saatmiseks mõeldud seadmed;
- 2) seadmed, mis on kindla sihiga projekteeritud ja tuleb paigaldada käesoleva seaduse kohaldamisalast välja jäetud või sinna mittekuuluva muud liiki seadme osana ja mis toimivad üksnes kõnealuse seadme osana ning mida saab asendada üksnes samasuguse kindla sihiga projekteeritud seadmega;
- 3) suured paigaldised tööstuslikud tööriistad;
- 4) suured paigaldised;
- 5) inimeste või kaupade transpordivahendid, välja arvatud kahe rattalised elektrisõidukid, millel puudub tüübikinnitus;
- 6) üksnes majandus- ja kutsetegevuse jaoks kättesaadavaks tehtud maanteevälised liikurmasinad;
- 7) aktiivsed siirdatavad meditsiiniseadmed;
- 8) fotogalvaanilised paneelid, mis on mõeldud kasutamiseks süsteemis, mille on projekteerinud, kokku pannud ja paigaldanud spetsialistid alaliseks kasutamiseks kindlaksmääratud kohas, et toota päikesevalgusest energiat avalikuks, kaubanduslikuks ja tööstuslikuks kasutuseks ning elamute jaoks;
- 9) seadmed, mis on projekteeritud üksnes teadus- ja arendustegevuse eesmärgil ja mis on kättesaadavad vaid ettevõtjatele;
- 10) seadmed, mis on vajalikud liikmesriigi esmatähtsate julgeolekuhuvide kaitsmiseks, sealhulgas sõjaliseks otstarbeks mõeldud relvad, laskemoon ja sõjatarvikud.

(4) Käesolevas seaduses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) elektri- ja elektroonikaseade on seade, mis vajab nõuetekohaseks toimimiseks elektrivoolu või elektromagnetvälja, ja seade, mida kasutatakse elektrivoolu ja elektromagnetväljade loomiseks, ülekandmiseks ja mõõtmiseks, ning mis on kavandatud kasutamiseks kuni 1000-voldise vahelduvvooluga ja 1500-voldise alalisvooluga;
- 2) kaablid on kõik kaablid ja juhtmed, mille nimipinge on väiksem kui 250 V ja mis on elektri- või elektroonikaseadme ühenduseks või ühenduse pikenduseks elektrivõrguga või mis ühendavad omavahel kahte või enamat elektri- või elektroonikaseadet;
- 3) elektri- ja elektroonikaseadme varuosaga on elektri- ja elektroonikaseadme üksikosa, millega saab asendada elektri- või elektroonikaseadme osa, kusjuures elektri- või elektroonikaseade ei saa kavandatult talitleda ilma selle osata, elektri- või elektroonikaseadme funktsioon taastub või paraneb, kui see osa asendatakse varuosaga;
- 4) suured paigaldised tööstuslikud tööriistad on masinate, seadmete või komponentide suuremõõtmeline kogum, mis toimib üheskoos konkreetse kasutuse jaoks ja mille spetsialistid kindlasse asukohta alaliselt paigaldavad ja sealsamas demonteerivad ning mida spetsialistid tööstuslikus tootmisrajatises või teadus- ja arendustegevuse rajatises kasutavad ja hooldavad;
- 5) aktiivne siirdatav meditsiiniseade on meditsiiniseadme seaduse § 5 kohane aktiivne siirdatav meditsiiniseade;
- 6) üksnes majandus- ja kutsetegevuse jaoks kättesaadavaks tehtud maanteevälised liikurmasinad on sisseehitatud jõuallikaga masinad, mille kasutamine nõuab töötamise käigus

kas liikuvust või pidevat või vaheaegadega liikumist järjestikuste kindlate töökohtade vahel ning mis on tehtud turul kättesaadavaks üksnes majandus- ja kutsetegevuses kasutamiseks.

(5) Käesoleva peatüki 4. ja 5. jaos kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

1) turule laskmine on toote turule laskmine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.08.2008, lk 30–47) artikli 2 punkti 2 tähenduses;

2) turul kättesaadavaks tegemine on turul kättesaadavaks tegemine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 2 punkti 1 tähenduses;

3) käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 1 sätestatud määratluse osa „vajab toimimiseks elektrivoolu või elektromagnetvälja“ tähendab, et elektri- ja elektroonikaseade vajab elektrivoolu või elektromagnetvälja vähemalt ühe kavandatud funktsiooni täitmiseks;

4) suur paigaldis on suuremõtmeline kombinatsioon mitut liiki aparaatidest ja vajaduse korral muudest seadmetest, mille on kokku pannud ja paigaldanud spetsialistid ja mida kavatakse kasutada alaliselt varem määratud kindlas asukohas ning mille spetsialistid ka demonteerivad;

5) meditsiiniseade on meditsiiniseadme seaduse § 3 kohane meditsiiniseade, mis on ühtlasi elektri- või elektroonikaseade;

6) *in vitro* diagnostikameditsiiniseade on meditsiiniseadme seaduse § 6 kohane *in vitro* diagnostikameditsiiniseade.

(6) Valdkonna eest vastutaval ministril on õigus anda määrusi, millega kehtestatakse teatud probleemtoodetele või nende osadele:

1) ohtlike ainete piirnormid, millest väiksemate sisalduste korral käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keeld ei kehti;

2) kasutusviisid, tehnilised tingimused või nõuded, mille rakendamisel käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keeld ei kehti;

3) tähtajad käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keelu osaliseks või täielikuks rakendamiseks.

5. jagu

Ettevõtjate kohustused elektri- ja elektroonikaseadmete turule laskmisel

§ 107. Toote nõuetele vastavuse seaduse kohaldamine

(1) Käesolevas jaos reguleeritud ettevõtjate kohustustele kohaldatakse toote nõuetele vastavuse seadust, arvestades käesolevas jaos sätestatud erisusi.

(2) Ettevõtja käesoleva jao tähenduses on valmistaja, volitatud esindaja, importija ja turustaja.

§ 108. Elektri- ja elektroonikaseadme valmistaja kohustused

(1) Elektri- ja elektroonikaseadme valmistaja (edaspidi *valmistaja*) on kohustatud käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuete täitmiseks:

1) tagama elektri- ja elektroonikaseadme turule laskmisel, et see on projekteeritud ja valmistatud kooskõlas käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuetega;

2) koostama nõutava tehnilise dokumentatsiooni ja viima läbi tootmise sisekontrolli vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 768/2008/EÜ EÜ toodete turustamise ühise raamistiku kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 93/465/EMÜ (ELT 218, 13.08.2008, lk 82–128) II lisa A-moodulis sätestatud menetlusele;

3) koostama Euroopa Liidu vastavusdeklaratsiooni ning kinnitama valmistootele CE-märgise,

kui käesoleva lõike punktis 2 osutatud menetlusega on tõendatud elektri- ja elektroonikaseadme vastavus nõuetele;

4) säilitama tehnilist dokumentatsiooni ja Euroopa Liidu vastavusdeklaratsiooni kümme aastat pärast elektri- ja elektroonikaseadme turule laskmist;

5) tagama seeriatoodangule nõuetele vastavuse säilimise korra;

6) pidama nõuetele mittevastavate elektri- ja elektroonikaseadmete ja seadmete tagasivõtmise registrit ning teavitama sellest elektri- ja elektroonikaseadme turustajaid;

7) tagama, et elektri- ja elektroonikaseadmed kannavad tüübi-, partii- või seerianumbrit või muud märget, mis võimaldab neid tuvastada, või kui elektri- ja elektroonikaseadmete suurus või olemus seda ei võimalda, tagama, et nõutud teave on elektri- ja elektroonikaseadmete pakendil või seadmega kaasas olevas dokumendis;

8) märkima oma nime, registreeritud kaubanime või registreeritud kaubamärgi ja kontaktaadressi kas elektri- ja elektroonikaseadmele, või kui see ei ole võimalik, selle pakendile või kõnealuse seadmega kaasas olevasse dokumenti.

(2) Kui muu õigusaktiga on ette nähtud vähemalt sama range vastavushindamise menetluse kohaldamine, kui see on sätestatud käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2, võib käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuetele vastavust tõendada selle menetluse raames ning koostada ühe tehnilise dokumendi.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 nimetatud vastavuse säilimise korras tuleb asjakohaselt arvesse võtta muudatusi toote disainis või toote omadustes ja muudatusi neis harmoneeritud standardites või tehnilistes spetsifikatsioonides, mille alusel kõnealuse seadme vastavus on tõendatud.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 8 nimetatud aadress peab selgelt osutama kohale, kus saab valmistajaga ühendust võtta. Kui muu õigusakt sisaldab vähemalt sama rangeid nõudeid valmistaja nime ja aadressi seadmele kandmise kohta, kohaldatakse neid nõudeid.

(5) Kui valmistaja arvab või tal on põhjust uskuda, et tema turule lastud elektri- ja elektroonikaseade ei vasta käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuetele, võtab valmistaja viivitamata vajalikud parandusmeetmed, et viia kõnealune elektri- või elektroonikaseade vastavusse käesoleva seadusega kehtestatud nõuetega, kõrvaldab kõnealuse seadme turult või võtab selle tagasi. Valmistaja teavitab viivitamata ka liikmesriigi pädevat ametiasutust, kus ta kõnealuse seadme kättesaadavaks tegi, esitades eelkõige üksikasjalikud andmed mittevastavuse ja kõikide võetud parandusmeetmete kohta.

(6) Liikmesriigi pädeva ametiasutuse põhjendatud nõudmise korral esitab valmistaja elektri- ja elektroonikaseadme käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuetele vastavuse tõendamiseks vajaliku teabe ja dokumentatsiooni keeles, mis on kõnealusele asutusele kergesti arusaadav. Kõnealuse ametiasutuse nõudmisel teeb valmistaja asutusega koostööd kõigis meetmetes, mida võetakse valmistaja poolt turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmete käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuetele vastavuse tagamiseks.

(7) Käesolevas jaos kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

1) elektri- ja elektroonikaseadme valmistaja on isik, kes valmistab elektri- ja elektroonikaseadme või kes laseb sellise elektri- ja elektroonikaseadme projekteerida või valmistada ja kes turustab seda oma nime või kaubamärgi all;

2) tagasivõtmine on tagasivõtmine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 2 punkti 14 tähenduses;

3) turult kõrvaldamine on kõrvaldamine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr

765/2008 artikli 2 punkti 15 tähenduses;

4) vastavushindamine on menetlus, millega tõendatakse, kas elektri- ja elektroonikaseadet käsitlevad nõuded, mis on sätestatud käesolevas seaduses, on täidetud;

5) tehniline spetsifikatsioon on dokument Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 2 punkti 8 tähenduses;

6) harmoneeritud standard on standard Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 2 punkti 9 tähenduses.

§ 109. Volitatud esindaja kohustused

(1) Valmistajal on õigus käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuete täitmiseks määrata kirjaliku volituse alusel volitatud esindaja.

(2) Volitatud esindaja käesoleva jao tähenduses on isik, kes on saanud valmistajalt kirjaliku volituse tegutseda valmistaja nimel määratud ülesannetes.

(3) Volitatud esindaja täidab ülesandeid valmistajalt saadud volituste piires.

(4) Volitus peab võimaldama volitatud isikul teha käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuete täitmiseks vähemalt järgmisi toiminguid:

1) hoida Euroopa Liidu vastavusdeklaratsiooni ja tehnilist dokumentatsiooni liikmesriigi turujärelevalveasutuse jaoks kättesaadavana kümme aastat pärast elektri- ja elektroonikaseadme turule laskmist;

2) esitada pädeva ametiasutuse põhjendatud nõudmise korral kogu vajalik teave ja dokumentatsioon, mis tõendab elektri- ja elektroonikaseadme vastavust käesolevale seadusele;

3) teha liikmesriikide pädevate asutuste nõudmisel nendega koostööd kõigis nende volitusega hõlmatud elektri- ja elektroonikaseadmete käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuetele vastavuse tagamiseks võetavates meetmetes.

(5) Volitatud esindajat ei ole õigust kohustada täitma käesoleva seaduse § 108 lõike 1 punktis 1 sätestatud kohustust ega koostama tehnilist dokumentatsiooni.

§ 110. Elektri- ja elektroonikaseadme importija kohustused

(1) Elektri- ja elektroonikaseadme importija (edaspidi *importija*) on kohustatud käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuete täitmiseks:

1) laskma Euroopa Liidu turule üksnes käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuetele vastavaid elektri- ja elektroonikaseadmeid;

2) tagama enne elektri- ja elektroonikaseadme turule laskmist, et valmistaja on asjakohaselt hinnanud kõnealuse seadme vastavust käesoleva seadusega kehtestatud nõuetele, et valmistaja on koostanud tehnilise dokumentatsiooni, et elektri- ja elektroonikaseade kannab CE-märgist, et seadmega on kaasas nõutud dokumendid ning et valmistaja on täitnud käesoleva seaduse § 108 lõike 1 punktides 7 ja 8 ning lõikes 4 sätestatud nõuded;

3) mitte laskma turule elektri- ja elektroonikaseadet, kui importija arvab või tal on põhjust uskuda, et seade ei vasta käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuetele, enne kui see on nõuetega kooskõlla viidud, ning teavitama sellest valmistajat ja turujärelevalveasutust;

4) hoidma Euroopa Liidu vastavusdeklaratsiooni koopiat järelevalveasutustele kättesaadavana kümme aastat pärast elektri- ja elektroonikaseadme turule laskmist ning tagama, et tehniline dokumentatsioon on kõnealuste asutuste nõudmisel neile kättesaadav;

5) täitma käesoleva seaduse § 108 lõike 1 punktides 6 ja 8 ning lõigetes 5 ja 6 sätestatud nõudeid.

(2) Kui muu õigusakt sisaldab vähemalt sama rangeid nõudeid importija nime ja aadressi seadmele kandmise kohta, kui on sätestatud käesoleva seaduse § 108 lõike 1 punktis 8, kohaldatakse neid nõudeid.

(3) Elektri- ja elektroonikaseadme importija käesoleva jao tähenduses on isik, kes laseb kolmandast riigist pärit elektri- ja elektroonikaseadme Euroopa Liidu turule.

(4) Elektri- ja elektroonikaseadme importijale kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 108 sätestatud valmistaja kohustusi, kui importija laseb elektri- ja elektroonikaseadme turule oma nime või kaubamärgi all või kui ta muudab juba turule lastud seadet viisil, mis võib mõjutada käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuetele vastavust.

§ 111. Elektri- ja elektroonikaseadme turustaja kohustused

(1) Elektri- ja elektroonikaseadme turustaja on kohustatud käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuete täitmiseks:

1) arvestama elektri- ja elektroonikaseadme turul kättesaadavaks tegemisel kohaldatavaid nõudeid, kontrollides eelkõige, et seade kannab CE-märgist, et seadmega oleks kaasas nõutavad dokumendid eesti keeles ning et valmistaja on täitnud käesoleva seaduse § 108 lõike 1 punktides 7 ja 8 ning lõikes 4 või importija on täitnud käesoleva seaduse § 108 lõike 1 punktis 8 ja käesoleva seaduse § 110 lõikes 2 sätestatud nõuded;

2) mitte tegema turul kättesaadavaks elektri- ja elektroonikaseadet, kui elektri- ja elektroonikaseadme turustaja arvab või tal on põhjust uskuda, et seade ei vasta käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuetele, enne kui see on nõuetega kooskõlla viidud, ning teavitama sellest valmistajat, importijat ja turujärelevalveasutust, kes selle tootegrupi üle järelevalvet teeb;

3) esitama liikmesriigi pädeva ametiasutuse nõudmisel elektri- ja elektroonikaseadme käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuetele vastavuse tõendamiseks vajaliku teabe ja dokumentatsiooni ning tegema liikmesriigi pädeva ametiasutusega koostööd kõigis meetmetes, mis on võetud nende elektri- ja elektroonikaseadmete, mille turustaja on turul kättesaadavaks teinud, käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuetele vastavuse tagamiseks;

4) täitma käesoleva seaduse § 108 lõikes 5 sätestatud nõudeid.

(2) Elektri- ja elektroonikaseadme turustaja käesoleva jao tähenduses on turustusahelas osalev füüsiline või juriidiline isik, välja arvatud valmistaja või importija, kes teeb elektri- ja elektroonikaseadme turul kättesaadavaks.

(3) Elektri- ja elektroonikaseadme turustajale kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 108 sätestatud valmistaja kohustusi, kui turustaja laseb elektri- ja elektroonikaseadme turule oma nime või kaubamärgi all või kui ta muudab juba turule lastud seadet viisil, mis võib mõjutada käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuetele vastavust.

§ 112. Ettevõtja kohustused andmete esitamisel

Ettevõtja on kohustatud esitama turujärelevalveasutuse nõudmisel elektri- ja elektroonikaseadme turule laskmise järgse kümne aasta kohta teabe, mille alusel on võimalik tuvastada:

1) kõik ettevõtjad, kes on teda elektri- ja elektroonikaseadmetega varustanud;

2) kõik ettevõtjad, keda tema on elektri- või elektroonikaseadmetega varustanud.

§ 113. Euroopa Liidu vastavusdeklaratsioon ja CE-märgis

(1) Euroopa Liidu vastavusdeklaratsiooniga tõendatakse, et käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuded elektri- ja elektroonikaseadmete kohta on täidetud.

(2) Euroopa Liidu vastavusdeklaratsioon järgib näidisülesehitust ning sisaldab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes (ELT L 174, 01.07.2011, lk 88–110) VI lisas sätestatud elemente. Vastavusdeklaratsioon tuleb vajaduse järgi ajakohastada ning see tuleb tõlkida keelde või keeltesse, mida nõuab liikmesriik, kus elektri- ja elektroonikaseade turule lastakse või kättesaadavaks tehakse.

(3) Kui muu õigusaktiga on ette nähtud vähemalt sama range vastavushindamise menetluse kohaldamine, kui see on sätestatud käesoleva seaduse § 108 lõike 1 punktis 2, võib käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuetele vastavust tõendada selle menetluse raames ning koostada ühe tehnilise dokumendi.

(4) Euroopa Liidu vastavusdeklaratsiooni või käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud dokumendi koostamisega võtab valmistaja endale vastutuse, et elektri- ja elektroonikaseade vastab käesolevas seaduses sätestatud nõuetele.

(5) Materjale, komponente ning elektri- ja elektroonikaseadmeid, mida on käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuetele vastavuse tõendamiseks katsetatud ja mõõdetud või mida on hinnatud kooskõlas harmoneeritud standarditega, mille viiteandmed on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas, loetakse käesoleva peatüki 4. ja 5. jaos sätestatud nõuetele vastavaks.

(6) Valmis elektri- ja elektroonikaseadmele või selle andmeplaadile kinnitatakse CE-märgis nähtaval, loetaval ja kustutamatul viisil või kui elektri- ja elektroonikaseadme olemusest tingituna ei ole võimalik märgist sellele kinnitada või märgise püsimist seal ei ole võimalik tagada, kinnitatakse märgis pakendile ja seadmega kaasas olevatesse dokumentidesse.

(7) CE-märgist kandev elektri- ja elektroonikaseade loetakse käesoleva peatüki 4. ja 5. jaos sätestatud nõuetele vastavaks, kui vastupidised tõendid puuduvad.

6. jagu

Elektri- ja elektroonikaseadmed

§ 114. Jao kohaldamisala

Käesolevas jaos sätestatud kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 106 lõike 4 punktis 1 nimetatud elektri- ja elektroonikaseadmetele ning elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmetele, sealhulgas kõik osad, alakoostud ja tarvikud, mis on toote osad selle kasutusel kõrvaldamise ajal (edaspidi *elektroonikaromud*), mis kuuluvad §-s 116 nimetatud kategooriatesse.

§ 115. Kodumajapidamise elektri- ja elektroonikaseade

Kodumajapidamise elektri- ja elektroonikaseade on seade, mida kasutatakse tavapäraselt kodumajapidamises, ning kaubanduses ja tööstuses, asutuses ja mujal kasutatav elektri- ja elektroonikaseade, mis oma laadi tõttu sarnaneb kodumajapidamise elektri- ja elektroonikaseadmega. Elektri- ja elektroonikaseade, mida kasutatakse tõenäoliselt nii

kodumajapidamises kui ka mujal, loetakse kodumajapidamise elektri- ja elektroonikaseadmeks.

§ 116. Elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriad

(1) Elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriad on:

- 1) kategooria 1 – suured kodumasinad;
- 2) kategooria 2 – väikesed kodumasinad;
- 3) kategooria 3 – infotehnoloogia- ja telekommunikatsiooniseadmed;
- 4) kategooria 4 – tavatarbijale määratud seadmed;
- 5) kategooria 5 – valgustusseadmed;
- 6) kategooria 6 – elektri- ja elektrontööriistad, välja arvatud suured paiksed tööstuslikudööriistad;
- 7) kategooria 7 – mänguasjad, vaba aja veetmise ja spordivahendid;
- 8) kategooria 8 – meditsiiniseadmed, välja arvatud kõik paigaldatud implantaadid ja nakatunud tooted;
- 9) kategooria 9 – seire- ja valveseadmed;
- 10) kategooria 10 – automaatsed väljastusseadmed.

(2) Meditsiiniseade käesoleva jao tähenduses on meditsiiniseadme seaduse § 3 kohane meditsiiniseade või § 4 kohane abiseade, mis on ühtlasi elektri- või elektroonikaseade.

§ 117. Tootjavastutusega hõlmamata elektri- ja elektroonikaseadmed

(1) Käesoleva seaduse §-s 69 sätestatud laiendatud tootjavastutuse põhimõtet ei kohaldata:

- 1) elektri- ja elektroonikaseadmetele, mis on seotud riigi esmatähtsate julgeolekuhuvide kaitsmisega, sealhulgas sõjaliseks eriotstarbeks mõeldud relvadele, laskemoonale ja sõjatarvikutele;
- 2) elektri- ja elektroonikaseadmetele, mis on projekteeritud ja paigaldatud muud tüüpi seadme eriomase osana, millele ei kohaldata käesoleva seaduse § 69 või mis ei ole käesoleva seaduse § 115 kohane elektri- ja elektroonikaseade, ja mis toimivad üksnes kõnealuse muud tüüpi seadme osana;
- 3) hõõglampidele.

(2) Suur paigaldis käesoleva jao tähenduses on mitut liiki aparaatide ja vajaduse korral muude seadmete suuremõõtmeline kombinatsioon, mille panevad kokku, paigaldavad ja demonteerivad spetsialistid ning mis on hoone või struktuuri osana mõeldud alaliseks kasutamiseks eelnevalt kindlaks määratud kasutuskohas ja mis on asendatav üksnes samasuguse kindlaks otstarbeks kavandatud seadmega.

§ 118. Elektri- ja elektroonikaseadme tootja

Elektri- ja elektroonikaseadme tootja käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline või juriidiline isik, kes sõltumata müügiviisist, müük sidevahendi abil kaasa arvatud:

- 1) omab tegevuskohta Eestis ja valmistab oma nime või kaubamärgi all elektri- ja elektroonikaseadmeid või laseb elektri- ja elektroonikaseadme projekteerida või valmistada ning turustab seda oma nime või kaubamärgi all Eestis;
- 2) omab tegevuskohta Eestis ja müüb Eestis muude tarnijate valmistatud seadmeid oma nime ja kaubamärgi all edasi, kuid sellist edasimüüjat ei käsitata tootjana, kui tootja kaubamärk on seadmel käesoleva paragrahvi punkti 1 kohaselt;
- 3) omab tegevuskohta Eestis ja laseb majandus- või kutsetegevuse käigus Eestis turule elektri-

ja elektroonikaseadmeid, mis on pärit teisest Euroopa Liidu liikmesriigist või väljastpoolt Euroopa Liitu;

4) müüb elektri- ja elektroonikaseadmeid sidevahendi abil otse Eesti kodumajapidamisele või muule kasutajale, kuid tema tegevuskoht on teises Euroopa Liidu liikmesriigis või väljaspool Euroopa Liitu.

§ 119. Volitatud esindaja määramine

(1) Elektri- ja elektroonikaseadme tootjal, kelle tegevuskoht on teises Euroopa Liidu liikmesriigis, on õigus määrata oma volitatud esindajaks, kes vastutab tootjale käesoleva seadusega pandud kohustuste täitmise eest Eestis, Eestis tegevuskohta omav füüsiline või juriidiline isik.

(2) Elektri- ja elektroonikaseadme tootja, kes müüb elektri- ja elektroonikaseadmeid teises Euroopa Liidu liikmesriigis, kus tal ei ole tegevuskohta, on kohustatud määrama kõnealuses teises liikmesriigis volitatud esindaja, kelle tegevuskoht asub selles liikmesriigis ja kes vastutab tootjale pandud kohustuste täitmise eest selles liikmesriigis.

§ 120. Elektroonikaromu tagastamine elektri- ja elektroonikaseadme tootjale

(1) Elektri- ja elektroonikaseadme tootja on kohustatud kodumajapidamise elektroonikaromusid tasuta vastu võtma piiramata koguses:

- 1) elektri- ja elektroonikaseadmete kasutajalt;
- 2) elektri- ja elektroonikaseadme turustajalt;
- 3) kohaliku omavalitsuse üksuselt;
- 4) kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmejaama lepingu alusel haldavalt jäätmekäitlejalt.

(2) Kui elektri- ja elektroonikaseadme tootjale tagastatavast elektri- ja elektroonikaseadmest tekkinud jäätmed ei ole algse seadmega võrreldes komplektsed ning neis puuduvad varem seadme komplektis või koostises olnud materjalimahukuselt ja maksumuselt või jäätmete ohtlikkuse seisukohalt olulised osad või kui seadmele on lisatud muid jäätmeid, võib elektri- ja elektroonikaseadme tootja jäätmevaldajalt nõuda osalist jäätmete käitluskulude kandmist.

§ 121. Elektri- ja elektroonikaseadme turustaja ja tootja kohustused müügikohas elektroonikaromude tagasivõtmisel

(1) Elektri- ja elektroonikaseadme turustaja on kohustatud oma müügikohas tasuta arvilise vastavuse alusel tagasi võtma turustatava seadmega sama liiki ja sama otstarvet täitvast seadmest tekkinud jäätmed.

(2) Elektri- ja elektroonikaseadme turustaja on kohustatud oma müügikohas, mille müügipind on vähemalt 400 m², tasuta tagasi võtma väikseid elektroonikaromusid, mille ükski väline mõõde ei ületa 25 cm, sõltumata sellest, kas elektri- ja elektroonikaseadme kasutaja ostab uue sama liiki seadme või kas selles müügikohas müüakse sellist liiki seadmeid.

(3) Kui kodumajapidamise elektri- ja elektroonikaseadme turustajast ei ole mööda avalikke teid 10 kilomeetri raadiuses kodumajapidamise elektroonikaromude kogumiskohta, peab elektri- ja elektroonikaseadme turustaja füüsiliselt isikult tasuta tagasi võtma talle müüdava seadmega sama liiki ja sama otstarvet täitvast seadmest tekkinud elektroonikaromu, sõltumata sellest, kas see füüsiline isik on soetanud või soetab elektri- ja elektroonikaseadme turustajalt samalaadse seadme.

(4) Elektri- ja elektroonikaseadme tootja varustab käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud elektri- ja elektroonikaseadme turustajat kogumiseks vajaliku kogumismahutiga.

§ 122. Elektroonikaromude kogumisel ja elektri- ja elektroonikaseadme tootjale tagastamisel tekkinud kulude katmine

(1) Enne 2005. aasta 13. augustit turule lastud kodumajapidamise elektroonikast tekkinud elektroonikaromude kogumise ja taaskasutamise või kõrvaldamise kulud kannavad ühiselt elektri- ja elektroonikaseadme tootjad, kes turustavad seda liiki kodumajapidamise elektri- ja elektroonikaseadmeid ajal, mil nendest elektroonikaromud tekivad. Elektri- ja elektroonikaseadme tootjad kannavad kulud proportsionaalselt oma turuosaga seda liiki elektri- ja elektroonikaseadmete müügis.

(2) Enne 2005. aasta 13. augustit turule lastud muudest kui kodumajapidamise elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud ning uute samalaadsete seadmetega või sama funktsiooni täitvate seadmetega asendatud elektroonikaromude kogumise ja taaskasutamise või kõrvaldamise kulud kannab elektri- ja elektroonikaseadme tootja, kes on müünud seadmed, millega elektroonikaromuks muutunud seadmed asendatakse.

(3) Enne 2005. aasta 13. augustit turule lastud muudest kui kodumajapidamise elektroonikaseadmetest, mida ei ole asendatud uute või sama funktsiooni täitvate seadmetega, tekkinud elektroonikaromude kogumise ja taaskasutamise või kõrvaldamise kulud kannab jäätmevaldaja.

(4) Iga elektri- ja elektroonikaseadme tootja vastutab oma alates 2005. aasta 13. augustist turule lastud seadmetest tekkinud jäätmete kogumise ja taaskasutamise või kõrvaldamise eest ning kannab kõik selle tegevusega kaasnevad kulud.

§ 123. Elektroonikaromude kogumine ning taaskasutamine ja ringlussevõtt

(1) Elektroonikaromusid tuleb koguda:

- 1) alates 2018. aasta 1. jaanuarist – vähemalt 59 protsenti;
- 2) alates 2019. aasta 1. jaanuarist – vähemalt 65 protsenti.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud protsendimäär on kogumise määr, mis saadakse kalendriaasta jooksul kogutud elektroonikaromude massi jagamisel kolme eelmise aasta jooksul turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmete keskmise massiga aasta kohta.

(3) Elektroonikaromusid tuleb koguda ka siis, kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kogumise määr on saavutatud.

(4) Elektroonikaromude taaskasutamisel tuleb võimaluse korral eelistada nende korduskasutust tervikseadmetena.

(5) Elektri- ja elektroonikaseadme tootja tagab, et jooksva kalendriaasta kestel kogutud elektroonikaromusid taaskasutatakse järgmiselt:

- 1) käesoleva seaduse § 116 lõikes 1 nimetatud elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriatesse 1 ja 10 kuuluvaid seadmeid vähemalt 85 protsendi ulatuses seadmete keskmisest massist ning korduskasutuseks ettevalmistatavaid ja ringlusse võetavaid seadmete komponente, materjale ja

- aineid vähemalt 80 protsendi ulatuses seadmete keskmisest massist;
- 2) käesoleva seaduse § 116 lõikes 1 nimetatud elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriatesse 3 ja 4 kuuluvaid seadmeid vähemalt 80 protsendi ulatuses seadmete keskmisest massist ning korduskasutuseks ettevalmistatavaid ja ringlusse võetavaid seadmete komponente, materjale ja aineid vähemalt 70 protsendi ulatuses seadmete keskmisest massist;
- 3) käesoleva seaduse § 116 lõikes 1 nimetatud elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriatesse 2, 5, 6, 7, 8 ja 9 kuuluvaid seadmeid vähemalt 75 protsendi ulatuses seadmete keskmisest massist ning korduskasutuseks ettevalmistatavaid ja ringlusse võetavaid seadmete komponente, materjale ja aineid vähemalt 55 protsendi ulatuses seadmete keskmisest massist;
- 4) gaaslahenduslampide ringlusse võetavaid komponente, materjale ja aineid vähemalt 80 protsendi ulatuses lampide massist.

(6) Elektroonikaromude taaskasutamise ja ringlussevõtu sihtarvude arvutamise täpsustatud nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 124. Kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmete vedu Eestisse ja Eestist välja

(1) Isik, kes veab kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmeid Eestisse või Eestist välja, peab tagama, et kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmetest koosnev saadetus vastab miinimumnõuetele, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/19/EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (elektroonikaromude) kohta (ELT L 97, 24.07.2012, lk 38–71) VI lisas.

(2) Kui kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmetest koosnev saadetus ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 1 viidatud miinimumnõuetele, kohaldatakse sellele saadetisele käesoleva seaduse 9. ja 10. peatüki nõudeid.

§ 125. Elektri- ja elektroonikaseadme tootja kohustused elektroonikaromude korduskasutusse andmisel

(1) Korduskasutuse soodustamiseks peab elektri- ja elektroonikaseadme tootja tagama liigiti kogutud korduskasutatavate elektroonikaromude eraldamise muudest elektroonikaromudest enne nende üleandmist taaskasutamiseks, ringlussevõtuks või kõrvaldamiseks.

(2) Elektri- ja elektroonikaseadme tootja peab korduskasutuse soodustamiseks võimaldama korduskasutuskeskusele juurdepääsu elektroonikaromude kogumispunktidele. Elektri- ja elektroonikaseadme tootja võib sõlmida selleks korduskasutuskeskusega koostöölepingu, sealhulgas elektroonikaromude veoks ja elektroonikaromude eelnevaks sortimiseks kogumispunktides korduskasutuse eesmärgil.

(3) Elektri- ja elektroonikaseadme tootja peab korduskasutuseks sobiva elektroonikaromu korduskasutuskeskusele üle andma tasuta.

(4) Elektri- ja elektroonikaseadme tootja peab seadme, mis on korduskasutuseks sobimatu ja mida korduskasutuskeskusel ei ole võimalik korduskasutusse suunata, tagasi võtma tasuta.

(5) Elektri- ja elektroonikaseadme tootja peab säilitama elektri- ja elektroonikaseadme kasutusjuhendit vähemalt kümme aastat pärast elektri- ja elektroonikaseadme turule laskmist ning tagama selle tasuta kättesaadavuse korduskasutuskeskusele ja seadme kasutajale.

(6) Isikule, kes võtab jäätmevaldajalt vastu elektroonikaromusid, kohaldatakse käesoleva

paragrahvi lõikeid 1–4.

(7) Korduskasutuskeskus käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes valmistab elektroonikaromud ette korduskasutuseks ja teeb kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmed kättesaadavaks esialgsel otstarbel kasutamiseks.

§ 126. Korduskasutuskeskuse kohustused elektroonikaromude korduskasutusse andmisel

(1) Korduskasutuskeskus tohib korduskasutusse suunata üksnes sellise elektroonikaromu, mis vastab käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel sätestatud nõuetele.

(2) Korduskasutuskeskus peab olema veendunud, et nende elektroonikaromude järele, mis sortitakse välja korduskasutuse eesmärgil, on turul nõudlus.

(3) Korduskasutuseks üle antavatest elektroonikaromudest tekkida võiva keskkonna- ja terviseohu vältimiseks kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega elektroonikaromude korduskasutuseks üleandmise nõuded.

7. jagu Mootorsõidukid ja nende osad

§ 127. Jao reguleerimisala

(1) Käesolevas jaos sätestatud kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 128 nimetatud mootorsõidukitele ning mootorsõidukitest tekkinud jäätmetele (edaspidi *romusõidukid*) ja nende osadest tekkinud jäätmetele (edaspidi *kasutatud osad*).

(2) Käesolevas jaos sätestatud ei kohaldata vanarehvidele, välja arvatud romusõiduki üleandmisel romusõiduki küljes olevatele vanarehvidele.

(3) Käesolevas jaos sätestatud ei kohaldata keskkonnahoidlikul viisil hoitavatele vanasõidukitele ja nende osadele, mille all mõeldakse ajaloolisi, kolleksionääriledele huvi pakkuvaid või kultuuriväärtust omavaid sõidukeid, mis on kasutusel, kasutusvalmis või osadeks lahti võetud.

§ 128. Mootorsõiduk

Mootorsõiduk käesoleva seaduse tähenduses on neljarattaline või kolmerattaline mootorsõiduk liiklusseaduse tähenduses, mis kuulub liiklusseaduse kohaselt määratud mootorsõidukite kategooriasse M₁, N₁ ja L2e.

§ 129. Mootorsõiduki tootja ja mootorsõiduki osa tootja

(1) Mootorsõiduki tootja käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes valmistab mootorsõidukeid või veab majandus- või kutsetegevuse käigus Eestisse sisse mootorsõidukeid.

(2) Mootorsõiduki osa tootja käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes sõltumata müügiviisist, kaasa arvatud müük sidevahendi abil, laseb majandus- või kutsetegevuse käigus Eesti turule mootorsõiduki osi.

§ 130. Romusõiduki tagastamine mootorsõiduki tootjale ning romusõidukite kogumisel ja mootorsõiduki tootjale tagastamisel tekkinud kulude katmine

- (1) Mootorsõiduki tootja on kohustatud romusõiduki jäätmevaldajalt tasuta vastu võtma.
- (2) Mootorsõiduki tootja kannab romusõidukite vastuvõtmise ja nende käitlemisega seotud kulud proportsionaalselt liiklusregistris eelmisel kalendriaastal esmaselt registreeritud mootorsõidukite margipõhise turuosaga.
- (3) Kui mootorsõiduki tootjale tagastataval romusõidukil puuduvad varem selle mootorsõiduki komplektis olnud materjalimahukuselt või tehniliselt olulised osad, nagu kere, sillad, mootor, käigukast, katalüsaator või elektrooniline juhtplokk, või kui romusõidukile on lisatud muid jäätmeid, võib mootorsõiduki tootja jäätmevaldajalt nõuda osalist jäätmete käitluskulude kandmist, võttes arvesse puuduvate osade materjali väärtuse tagastatavas sõidukis ja sõidukile lisatud jäätmete käitluskulud.
- (4) Puuduva osa jääkväärtus ei tohi ületada puuduva osa materjali jääkväärtust.
- (5) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud ei kohaldata, kui romusõiduki osa puudub süüteo tagajärjel, välja arvatud juhul, kui süüteo pani toime jäätmevaldaja.

§ 131. Kasutatud osade tagastamine mootorsõiduki osa turustajale ja tootjale ning tekkinud kulude katmine

- (1) Mootorsõiduki osa tootja ja turustaja on kohustatud tagasi võtma sama liiki mootorsõiduki osa sõltumata sellest, kas kasutaja kavatseb osta uue osa.
- (2) Mootorsõiduki osa tootja on kohustatud kasutatud osad tasuta vastu võtma:
 - 1) mootorsõiduki osa kasutajalt;
 - 2) mootorsõiduki osa turustajalt;
 - 3) mootorsõidukite hooldustöökojalt;
 - 4) kohaliku omavalitsuse üksuselt;
 - 5) kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmejaama lepingu alusel haldavalt jäätmekäitlejalt.

§ 132. Romusõidukites sisalduvate osade ja materjalide taaskasutamine ja ringlussevõtt

- (1) Mootorsõiduki tootja on kohustatud romusõidukitest taaskasutama vähemalt 95 protsenti romusõidukite aastasest keskmisest massist. Korduskasutusse ja ringlusse võetavate komponentide, materjalide ja ainete mass peab olema vähemalt 85 protsenti romusõidukite aastasest keskmisest massist.
- (2) Romusõidukite taaskasutamise ja ringlussevõtu sihtarvude arvutamise täpsustatud nõuded kehtestab vastava valdkonna eest vastutav minister määrusega.

8. jagu Patareid ja akud

§ 133. Jao kohaldamisala

Käesolevas jaos sätestatud kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 134 nimetatud patareidele ja akudele ning patarei- ja akujäätmetele.

§ 134. Patarei ja aku

Patarei ja aku käesoleva seaduse tähenduses on ühest või enamast elemendist koosnev mittetaaslaetav (patarei) või taaslaetav (aku) vooluallikas, mis muudab keemilise energia vahetult elektrienergiaks.

§ 135. Patareide ja akude liigitamine

(1) Patareide ja akude liigid on:

- 1) kantav patarei või aku;
- 2) mootorsõiduki patarei või aku;
- 3) tööstuslik patarei või aku.

(2) Käesolevas seaduses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) kantav patarei või aku on patarei, nõöpelement, patareikogum või aku, mis on suletud, mida saab kanda ning mis ei ole tööstuslik patarei või aku ega mootorsõiduki patarei või aku;
- 2) mootorsõiduki patarei või aku on patarei või aku, mida kasutatakse mootorsõiduki käivitus-, valgustus- või süüteseadmes;
- 3) tööstuslik patarei või aku on patarei või aku, mis on kavandatud üksnes tööstuslikuks või erialaseks kasutamiseks või mida kasutatakse mis tahes tüüpi elektrisõidukis;
- 4) nõöpelement on väike ümmargune kantav patarei või aku, mille läbimõõt on suurem kui kõrgus ja mida kasutatakse eriotstarbel, näiteks kuuldeaparaatides, kellades, väikestes kantavates seadmetes või varuenergia allikana;
- 5) patareikogum on patareid või akud, mis on liidetud kokku või kaetud välisümbrisega nii, et moodustub terviklik üksus, mis ei ole ette nähtud osadeks võtmiseks või avamiseks kasutaja poolt.

§ 136. Tootjavastutusega hõlmamata patareid ja akud

Käesoleva seaduse §-ga 69 sätestatud laiendatud tootjavastutuse põhimõtet ei kohaldata nendele patareidele ja akudele, mida kasutatakse:

- 1) seadmetes, mis on seotud riigi esmatahtsate julgeolekuhuvide kaitsmisega, relvades, laskemoonas ja sõjatarvikutes, välja arvatud patareid ja akud, mis ei ole spetsiaalselt määratud sõjaliseks otstarbeks;
- 2) seadmetes, mis on määratud kosmosesse saatmiseks.

§ 137. Patarei ja aku tootja

Patarei ja aku tootja käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes majandus- või kutsetegevuse käigus laseb Eesti turule patareisid ja akusid, sealhulgas elektri- ja elektroonikaseadmetesse või mootorsõidukitesse paigaldatud patareisid või akusid, sõltumata müügiviisist, kaasa arvatud müük sidevahendi abil.

§ 138. Patarei- ja akujäätmete eemaldamine

(1) Patareid või akut sisaldava seadme valmistaja on kohustatud kavandama seadme selliselt, et patarei- ja akujäätmeid saab seadmest hõlpsasti eemaldada.

(2) Kui patareid või akut sisaldava seadme kasutaja ei saa seadmest patarei- ja akujäätmeid hõlpsasti eemaldada, kavandab valmistaja seadme selliselt, et temast sõltumatu

kvalifitseeritud töötaja saab patarei- ja akujäätmed hõlpsasti eemaldada.

(3) Seadmega, kuhu patarei või aku paigaldatakse, tuleb kaasa anda juhend, milles selgitatakse, kuidas kasutaja või valmistajast sõltumatu kvalifitseeritud töötaja saab patarei- ja akujäätmed ohutult eemaldada. Asjakohasel juhul teavitatakse juhendis kasutajat ka seadmesse paigaldatud patarei või aku liigist.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigete 1–3 sätteid ei kohaldata, kui ohutuse, tõhususe, meditsiiniliste põhjuste või andmete terviklikkuse säilitamise tõttu on vajalik katkematu energiavarustus ja pidev ühendus seadme ja patarei või aku vahel.

§ 139. Patarei- ja akujäätmete tagastamine ning käitluskulude katmine

(1) Patarei ja aku tootja on kohustatud tagasi võtma sama liiki patarei ja aku sõltumata sellest, millal patarei või aku on turule lastud, millist kaubamärki patarei või aku kannab ning kas kasutaja kavatseb osta uue patarei või aku.

(2) Patarei- ja akujäätmete käitluskulud kannavad patarei ja aku tootjad, kes patareide ja akude jäätmeteks muutumise ajal turul tegutsevad, proportsionaalselt nende osaga seda liiki toodete turul.

(3) Patarei ja aku tootja on kohustatud patarei- ja akujäätmed tasuta tagasi võtma:

- 1) patareide ja akude kasutajalt;
- 2) patareide ja akude turustajalt;
- 3) kohaliku omavalitsuse üksuselt;
- 4) kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmejaama lepingu alusel haldavalt jäätmekäitlejalt.

(4) Mootorsõiduki ning tööstusliku patarei ja aku tootja võib patarei- ja akujäätmete tasuta vastuvõtmise asemel sõlmida füüsilisest isikust ettevõtjast või juriidilisest isikust mootorsõiduki ning tööstusliku patarei ja aku kasutajaga ka muu kokkuleppe patarei- ja akujäätmete käitluskulude katmise kohta.

(5) Tööstusliku patarei või aku tootja peab kasutajalt tagasi võtma tööstuslike patareide ja akude jäätmed sõltumata nende keemilisest koostisest ja päritolust.

§ 140. Patarei ja aku tootja ning turustaja kohustused müügikohas patarei- ja akujäätmete tagasivõtmisel

(1) Patarei ja aku turustaja on kohustatud oma müügikohas patarei või aku kasutajalt tasuta tagasi võtma turustatava kantava ja mootorsõiduki patarei või akuga sama liiki patarei või aku jäätmed sõltumata sellest, kas kasutaja kavatseb osta uue patarei või aku.

(2) Patarei ja aku tootja varustab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud turustajat kogumiseks vajaliku kogumismahutiga.

§ 141. Patarei- ja akujäätmete kogumine ning taaskasutamine ja ringlussevõtt

(1) Kantavaid patareide ja akude jäätmeid tuleb koguda vähemalt 45 protsenti.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud protsendimäär on kogumise määr, mis saadakse kalendriaasta jooksul kogutud patarei- ja akujäätmete massi jagamisel selle aasta ja kahe

eelneva aasta jooksul keskmiselt aastas vahetult kasutajale müüdnud või kolmandatele isikutele müümiseks üleantud patareide ja akude massiga.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kogumise määra arvutamisel võetakse arvesse ka elektroonikaromudest eemaldatud patarei- ja akujäätmed.

(4) Patarei- ja akujäätmeid tuleb koguda ka siis, kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kogumise määr on saavutatud.

(5) Patarei ja aku tootja tagab, et jooksva kalendriaasta kestel kogutud patarei- ja akujäätmeid võetakse ringlusse minimaalselt järgmiselt:

1) pliiipatarei- ja -akujäätmeid 65 massiprotsendi ulatuses, sealhulgas patareis ja akus sisalduvat pliid võimalikult kõrgel tasemel, mis on ilma ülemääraste kulutusteta tehniliselt teostatav;

2) nikkel-kaadmiumpatarei- ja -akujäätmeid 75 massiprotsendi ulatuses, sealhulgas patareis ja akus sisalduvat kaadmiumi võimalikult kõrgel tasemel, mis on ülemääraste kulutusteta tehniliselt teostatav;

3) muid patarei- ja akujäätmeid 50 massiprotsendi ulatuses.

(6) Patarei- ja akujäätmete kogumise ja ringlussevõtu sihtarvude arvutamise täpsustatud nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 142. Tööstuslike ja mootorsõidukite patareide ja akude jäätmete põletamise ning prügilasse ladestamise keeld

Tööstuslike ja mootorsõidukite patareide ja akude jäätmete põletamine ning prügilasse ladestamine on keelatud.

9. jagu Rehvid

§ 143. Jao kohaldamisala

(1) Käesolevas jaos sätestatud kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 144 nimetatud rehvidele ning vanarehvidele.

(2) Käesolevas jaos sätestatud ei kohaldata romusõiduki üleandmisel selle küljes olevatele vanarehvidele.

§ 144. Rehv

Rehv käesoleva seaduse tähenduses on maastikusõiduki ja mootorsõiduki rehv ning nende haagise rehv.

§ 145. Rehvi tootja

Rehvi tootja käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes majandus- või kutsetegevuse käigus laseb rehve Eesti turule müügiviisist sõltumata, müük sidevahendi abil kaasa arvatud.

§ 146. Vanarehvide tagastamine ja käitluskulude katmine

(1) Rehvi tootja on kohustatud tasuta tagasi võtma sama liiki rehvi sõltumata sellest, millal rehv

on turule lastud, millist kaubamärki rehvi kannab ning kas vanarehvi tagastanud kasutaja kavatses osta uue rehvi.

(2) Rehvi tootja on kohustatud vanarehvid tasuta vastu võtma piiramata koguses:

- 1) rehvide kasutajalt;
- 2) mootorsõidukite ja rehvide hooldustöökojalt, välja arvatud hooldustöökojalt, kes tegeleb ka romusõidukite töötlemisega;
- 3) kohaliku omavalitsuse üksuselt;
- 4) kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmejaama lepingu alusel haldavalt jäätmekäitlejalt.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 2–4 loetletud isikud on kohustatud rehvide kasutajalt vanarehvid tasuta tagasi võtma.

(4) Vanarehvide käitluskulud kannavad rehvi tootjad, kes rehvide jäätmeteks muutumise ajal turul tegutsevad, proportsionaalselt nende osaga seda liiki toodete turul.

§ 147. Vanarehvide taaskasutamine ja ringlussevõtt

(1) Rehvi tootja on kohustatud ringlusse võtma kõik kogutud vanarehvid või neid taaskasutama.

(2) Vanarehvide ringlussevõtul või taaskasutamisel tuleb välja sortida vanarehvid, mida on võimalik protekteerida või korduskasutusse suunata.

(3) Vanarehvide taaskasutamise ja ringlussevõtu arvutamise täpsustatud nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

10. jagu Põllumajandusplast

§ 148. Jao kohaldamisala

Käesolevas jaos sätestatud kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 149 nimetatud põllumajandusplastile ning põllumajandusplastist tekkinud jäätmetele (edaspidi *põllumajandusplasti jäätmed*).

§ 149. Põllumajandusplast

(1) Põllumajandusplast käesoleva seaduse tähenduses on põllumajanduses kasutatav silopallikile, silokattekile, kiletunnel, kattevõrk ja plastnõör.

(2) Põllumajandusplasti hulka loetakse ka muu põllumajanduses kasutatav plast, mis on oma omadustelt sarnane või mille vähemalt üks kasutusviis on sama, mis on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud plastil.

§ 150. Põllumajandusplasti tootja

Põllumajandusplasti tootja käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes majandus- või kutsetegevuse käigus laseb põllumajandusplasti Eesti turule müügiviisist sõltumata, müük sidevahendi abil kaasa arvatud.

§ 151. Põllumajandusplasti jäätmete tagastamine ja käitluskulude kandmine

(1) Põllumajandusplasti tootja on kohustatud tagasi võtma põllumajandusplasti jäätmed sõltumata sellest, millal põllumajandusplast on turule lastud ning kas kasutaja kavatses osta uue põllumajandusplasti.

(2) Põllumajandusplasti tootja on kohustatud põllumajandusplasti jäätmed piiramata koguses tasuta tagasi võtma:

- 1) põllumajandusplasti kasutajalt;
- 2) kohaliku omavalitsuse üksuselt;
- 3) kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmejaama lepingu alusel haldavalt jäätmekäitlejalt.

(3) Põllumajandusplasti jäätmete käitluskulud kannavad põllumajandusplasti tootjad, kes põllumajandusplasti jäätmeteks muutumise ajal turul tegutsevad, proportsionaalselt nende osaga seda liiki toodete turul.

§ 152. Põllumajandusplasti jäätmete taaskasutamine ja ringlussevõtt

(1) Põllumajandusplasti tootja on kohustatud kõiki kogutud põllumajandusplasti jäätmeid taaskasutama, sealhulgas tuleb vähemalt 50 protsenti kogutud jäätmetest ringlusse võtta.

(2) Põllumajandusplasti jäätmete ringlussevõtu sihtarvude arvutamise täpsustatud nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

6. peatükk Pakendid ja pakendijäätmed

1. jagu Üldsätted

§ 153. Pakend

(1) Pakend on mis tahes materjalist valmistatud toode, mida kasutatakse kauba mahutamiseks, kaitsmiseks, käsitemiseks, kättetoimetamiseks või esitlemiseks selle kauba olelusringi vältel toormest kuni valmiskaubani ning tootja käest tarbija kätte jõudmiseni. Pakend on ka samal eesmärgil kasutatav ühekorrapakend.

(2) Toote määratlemine pakendina põhineb järgmistel kriteeriumidel:

- 1) toode on pakend, kui see vastab käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud määratlusele, piiramata seejuures muid võimalikke pakendi kasutamise funktsioone, välja arvatud olukord, kus pakend on selles oleva toote lahutamatu osa ning peab sisaldama, toetama või säilitama toodet ja selle osi kogu selle kasutusea jooksul ning kui pakend ja selles olev toode on mõeldud koos kasutamiseks, tarbimiseks või äraviskamiseks;
- 2) toode, mis on kujundatud ja määratud müügikohas täitmiseks, ja ühekordeks kasutamiseks mõeldud toode, mida müüakse, mis on täidetud või mis on määratud müügikohas täitmiseks, on pakend, kui see toode täidab pakendi funktsiooni;
- 3) pakendi komponendid ja pakendiga püsivalt ühendatud lisaelemendid on selle pakendi osad, millega need on ühendatud;
- 4) lisaelement, mis ripub vahetult toote küljes või on toote külge kinnitatud ja täidab pakendi funktsiooni, on pakend, välja arvatud juhul, kui see element on toote lahutamatu osa ning on

mõeldud tarbimiseks või äraviskamiseks koos tootega.

(3) Toote määramisel pakendite hulka tuleb arvestada selgitavaid näiteid, mis on sätestatud komisjoni direktiivi 2013/2/EL, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 94/62/EÜ (pakendite ja pakendijäätmete kohta) I lisas (ELT L 37, 8.02.2013, lk 10–12).

§ 154. Pakendi liigid

(1) Pakendi liigid käesoleva seaduse tähenduses on:

1) müügipakend ehk esmane pakend – lõppkasutajale või tarbijale müügikohas üleandmiseks määratud müügiühiku osa; müügipakend on ka käesoleva seaduse § 153 lõike 2 punktis 2 nimetatud pakend;

2) rühmapakend ehk teisene pakend – mõeldud teatud hulga müügiühikute rühmitamiseks müügikohas sõltumata sellest, kas rühmapakend müüakse koos kaubaga lõppkasutajale või tarbijale või kasutatakse seda vaid kauba käsitsemise lihtsustamiseks, kauba kaitsmiseks või esitlemiseks, kusjuures rühmapakendit on võimalik eemaldada toote omadusi muutmata;

3) veopakend ehk kolmandane pakend – mõeldud teatud arvu müügiühikute või rühmapakendis kaupade käsitsemiseks ja veoks, et vältida veol kauba füüsilisi kahjustusi, kusjuures siia ei kuulu maantee-, raudtee-, mere- ja õhukeokonteinerid.

(2) Sõltuvalt pakendi kasutuskordadest on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud pakendi liikide alaliigid:

1) korduskasutuspakend – mõeldud ja kavandatud läbima oma olusringi jooksul korduskasutussüsteemis vähemalt mitu käiku või ringi sõltuvalt pakendi kasutusotstarbest, -võimalusest ja -kõlblikkusest;

2) ühekorrapakend – mõeldud üksnes ühekordseks kasutamiseks.

(3) Pakendimaterjali liigid on:

1) klaas – kõik sulatatud anorgaanilise klaasi liigid, mille kombineeritud nomenklatuuri grupp on 70 vastavalt nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühtse tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 07.09.1987, lk 1–675);

2) plast – polümeer Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1–850), artikli 3 punkti 5 tähenduses ja kõik looduslikel või tehispõlümereid põhinevad materjalid nii ühe- kui ka mitmekihilises teostuses, mille kombineeritud nomenklatuuri grupp on 39 vastavalt nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2658/87;

3) metall – teras, mille kombineeritud nomenklatuuri grupp on 73, alumiinium, mille kombineeritud nomenklatuuri grupp on 76, ja muud pakendimaterjalidena kasutatavad kombineeritud nomenklatuuri XV jaotusesse (mitteväärismetallid ja nendest valmistatud tooted) kuuluvad metallid vastavalt nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2658/87;

4) paber ja kartong, kaasa arvatud kihiline kartong, mille kombineeritud nomenklatuuri grupp on 48 vastavalt nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2658/87;

5) puit;

6) muu materjal.

(4) Plastkandekott on plastist valmistatud sangadega või sangadeta kandekott, mille tarbija saab kauba müügikohas.

(5) Plastkandekoti liigid on järgmised:

- 1) õhuke plastkandekott – plastkandekott, mis on õhem kui 50 mikronit;
- 2) eriti õhuke plastkandekott – plastkandekott, mis on õhem kui 15 mikronit ning mida kasutatakse hügieeni tagamiseks või lahtise toidukauba esmaseks pakendamiseks, kui see aitab vältida toidu raiskamist;
- 3) oksüdantide toimel lagunev plastkandekott – plastkandekott, mis on valmistatud plastist, mis sisaldab mikroosakesteks lagunemist põhjustavaid lisaaineid.

§ 155. Pakendijäätmed

Pakendijäätmed on mis tahes pakend või pakendimaterjal, mis muutub pärast pakendi kasutamist jäätmeteks käesoleva seaduse § 3 tähenduses. Pakendijäätmeteks ei loeta pakendi ja pakendimaterjali tootmisel tekkinud jääke.

§ 156. Pakendi ja pakendijäätmete vältimine

(1) Pakendi ja pakendijäätmete vältimine, mis toimub eelkõige keskkonnahoidlike toodete ja tehnoloogiate arendamise teel, on pakendi ja pakendijäätmete koguse ja ohtlikkuse vähendamine, samuti pakendites ja pakendijäätmetes sisalduvate materjalide ja ainete koguse ning ohtlikkuse vähendamine kogu pakendi olelusringi jooksul alates pakendimaterjali ja pakendi valmistamisest kuni pakendi või selle käitlemise jääkide lõpliku töötlemiseni.

(2) Pakendiettevõtja müügikohas:

- 1) ei või anda õhukesi ja eriti õhukesi plastkandekotte tarbijale tasuta, välja arvatud eriti õhukesed plastkandekotid, mida kasutatakse hügieeni tagamiseks või lahtise toidukauba esmaseks pakendamiseks, kui see aitab vältida toidu raiskamist;
- 2) tuleb tarbijale pakkuda õhukese plastkandekoti, kaasa arvatud eriti õhukese plastkandekoti kõrval muid võimalusi kauba pakendamiseks;
- 3) tuleb vältida oksüdantide toimel lagunevate plastkandekottide müüki või tasuta andmist.

§ 157. Pakendi korduskasutus

Pakendi korduskasutus on mis tahes toiming, mille käigus korduskasutuspakend täidetakse uuesti või kasutatakse pakendit algselt mõeldud otstarbeks, tehes seda turul leiduvate ning pakendi uuesti täitmist võimaldavate abitoodete abil või selliste abitoodete abita. Sellised korduvalt kasutatud pakendid muutuvad pakendijäätmeteks, kui need ei ole enam korduskasutatavad.

§ 158. Pakendijäätmete ringlussevõtt

(1) Pakendijäätmete ringlussevõtt on jäätmetes sisalduva materjali töötlemine tootmisprotsessis eesmärgiga kasutada materjali kas esialgsel või muul otstarbel, kaasa arvatud bioloogiline ringlussevõtt, välja arvatud energia tootmine ja tagasitäide.

(2) Bioloogiline ringlussevõtt on pakendijäätmete biolagunevate osade aeroobne (kompostimine) või anaeroobne (metaankääritus) töötlemine kontrollitavates tingimustes ning mikroorganismide abil, mille tulemusena saadakse stabiliseeritud orgaanilised jääkmaterjalid või metaan. Prügilasse ladestamine ei ole bioloogiline ringlussevõtt.

§ 159. Pakendijäätmete kasutamine energia tootmiseks

Pakendijäätmete kasutamine energia tootmiseks on põletuskõlbliku pakendimaterjali kasutamine energia tootmiseks pakendijäätmete otsesel põletamisel eraldi või koos muude jäätmetega, kasutades ära tekkinud soojuse.

§ 160. Pakendikomisjon

(1) Pakendikomisjoni ülesanne on koordineerida käesolevast seadusest tulenevate eesmärkide saavutamist, olles valdkonna eest vastutavale ministriale nõuandev organ pakendi- ja pakendijäätmepoliitika kujundamisel ning pakendiorganisatsioonile tegevusloa andmisel ja tegevusloa kehtetuks tunnistamisel.

(2) Pakendikomisjon küsib vajaduse korral käesoleva paragrahvi lõike 1 kohase ülesande täitmiseks informatsiooni pakendiorganisatsioonilt, vaatab läbi pakendiorganisatsiooni eelmise kalendriaasta tegevuse kirjaliku ülevaate ja esitab valdkonna eest vastutavale ministriale oma arvamuse pakendiorganisatsiooni tegevuse vastavuse kohta tegevusloa tingimustele.

(3) Pakendikomisjoni asjaomaste ministeeriumide, kohaliku omavalitsuse üksuste, Keskkonnainspektsiooni, Tarbijakaitseameti, Konkurentsiameti, Maksu- ja Tolliameti ja jäätmekäitluse erialaliitude esindajatest ning eriala asjatundjatest moodustab valdkonna eest vastutav minister.

§ 161. Nõusolek vabatahtlikuks koostööks

Nõusolek vabatahtlikuks koostööks on käesoleva jao eesmärkide paremaks elluviimiseks Keskkonnaministeeriumi ja majandustegevuses osaleja vahel sõlmitud koostöökokkulepe, millega võivad liituda kõik isikud, kes soovivad koostöö tingimusi täita. Nimetatud koostöökokkuleppega ei tohi üle anda käesolevast seadusest tulenevaid kohustusi ega vastutust.

§ 162. Majandustegevuses osaleja

Majandustegevuses osaleja käesoleva peatüki tähenduses on pakendiettevõtja, pakenditootja, isik, kes tarnib, toodab või töötleb pakendimaterjali, pakendiorganisatsioon, pakendijäätmete käitleja ning haldusorgan.

§ 163. Pakendiettevõtja

Pakendiettevõtja on isik, kes majandus- või kutsetegevuse raames pakendab kaupa, veab sisse või müüb pakendatud kaupa.

2. jagu Pakendi kohta esitatavad nõuded

§ 164. Pakendi üldnõuded

(1) Pakend peab täitma oma otstarvet võimalikult väikese mahu ja massi juures, kuid tagades vajaliku ohutus- ja hügieenitaseme, olles seejuures sobiv pakendatavale kaubale ja vastuvõetav tarbijale.

(2) Pakend peab olema kavandatud, valmistatud ja müüdüd nii, et:

- 1) oleks võimalik pakendi korduskasutus või pakendijäätmete taaskasutamine, sealhulgas ringlussevõtt;
- 2) võimalikult suures ulatuses vähendada keskkonnahäiringuid, mis lähtuvad pakendijäätmete kõrvaldamisest või nende töötlemisel tekkivate jäätmete kõrvaldamisest.

(3) Korduskasutuspakend peab vastama kõigile järgmistele nõuetele:

- 1) pakendi füüsikalised omadused ja tehniline lahendus peavad võimaldama kavandatud arvu veo- ja kasutuskordi;
- 2) kasutatud pakendit peab olema võimalik töödelda vastavalt töötervishoiu ja tööohutuse ning muudele ohutusnõuetele;
- 3) kui pakendid ei ole enam korduskasutatavad ja muutuvad jäätmeteks, peavad taaskasutatavad pakendid vastama käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud nõuetele.

(4) Taaskasutatav pakend peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) pakend, mille jäätmete taaskasutamine toimub materjali ringlussevõttuga, peab olema valmistatud viisil, mis võimaldab teatud osa selle materjalist ringlusse võtta ning kasutada müügikõlbliku kauba tootmisel, kusjuures ringlussevõetava materjali osakaal võib sõltuda pakendi valmistamiseks kasutatud materjalist;
- 2) pakendil, mille jäätmete taaskasutamise eesmärk on energia tootmine, peab olema minimaalne kütteväärtus, mis võimaldab energia tootmise optimeerimist;
- 3) pakend, mille jäätmeid taaskasutamise eesmärgil kompostitakse, peab olema bioloogiliselt lagunev, kuid see ei tohi takistada pakendijäätmete liigiti kogumist, kompostimist või nende käitlemiseks ettenähtud muid toiminguid;
- 4) biolagunev pakend peab olema valmistatud nii, et suurem osa selle jäätmete füüsikalisel, keemilisel, termilisel või bioloogilisel lagunemisel tekkivast kompostist laguneks süsinikdioksiidiks, biomassiks ja veeks.

(5) Kui pakendi kavandamisel ja valmistamisel on järgitud harmoneeritud standardit, mille kohta on avaldatud teade Euroopa Liidu Teatajas, eeldatakse, et selline pakend vastab käesoleva paragrahvi nõuetele.

(6) Teabe käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud standardeid ülevõtvate Eesti standardite ja pakendijäätmeid käsitleva direktiivi 94/62/EÜ (ELT L 56, 04.03.1999, lk 47–48) artikli 9 lõikes 3 nimetatud standardite kohta avaldab Eesti standardiorganisatsioon oma veebilehel kättesaadavaks tehtavas ametlikus väljaandes.

§ 165. Raskmetallide sisaldus pakendis

(1) Raskmetallide plii, kaadmiumi, elavhõbeda ja kuuevalentse kroomi summaarne sisaldus pakendis ja pakendi koostisosades ei tohi ületada 100 milligrammi ühe kilogrammi kohta.

(2) Käesoleva paragrahvi lõiget 1 ei kohaldata pakendile, mis on valmistatud niisugusest pliidi sisaldavast kristallklaasist, mis on märgitud nõukogu direktiivi 69/493/EÜ kristallklaasi käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 326, 29.12.1969, lk 36–42) I lisas.

(3) Käesoleva paragrahvi lõiget 1 ei kohaldata plastkastidele ja -alustele vastavalt komisjoni otsusele 1999/177/EÜ, millega kehtestatakse erandi tingimused plastkastide ja -aluste jaoks seoses pakendite ja pakendijäätmeid käsitlevas direktiivis 94/62/EÜ kehtestatud raskmetallide kontsentratsioonitasemetega, ning klaaspakendile vastavalt komisjoni otsusele 2001/171/EÜ,

millega kehtestatakse erandi tingimused klaaspakendi jaoks seoses pakendeid ja pakendijäätmeid käsitlevas direktiivis 94/62/EÜ kehtestatud raskmetallide kontsentratsioonitasemetega (ELT L 62, 02.03.2001, lk 20–21).

3. jagu

Pakendi ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutamise korraldamine

§ 166. Pakendiettevõtja kohustused pakendi ja pakendijäätmete kogumisel ja taaskasutamisel

(1) Pakendiettevõtja peab turule lastud pakendatud kauba pakendeid ja nendest tekkinud pakendijäätmeid koguma ja taaskasutama selliselt, et käesoleva seaduse §-s 168 sätestatud taaskasutamise sihtarvud oleksid täidetud, ning kandma sellest tulenevad kulud.

(2) Pakendiettevõtja võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kohustused anda kirjaliku lepingu alusel üle pakendiorganisatsioonile.

(3) Pakendiettevõtja, kes laseb turule pakendatud kaupa pakendimassiga rohkem kui viis tonni aastas ega anna käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kohustusi üle pakendiorganisatsioonile, peab korraldama oma kauba pakendijäätmete kogumise igas oma kauba müügikohas, informeerima tarbijaid võimalusest tagastada pakendijäätmed müügikohta, pidama arvestust oma kauba pakendijäätmete kogumise ja taaskasutamise üle iga müügikoha kohta eraldi.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud pakendiettevõtja peab esitama järelevalveõigusega isiku nõudmisel järgmised andmed:

- 1) turule lastava kauba pakendist tekkivate jäätmete mass pakendimaterjali liikide kaupa;
- 2) müügikohtade loetelu;
- 3) andmed pakendijäätmete kogumise korraldamise kohta igas müügikohas ja kogumiskohtade asukohad;
- 4) pakendijäätmeid taaskasutava ettevõtja koostatud kirjalik pakendijäätmete taaskasutamise tõend;
- 5) pakendijäätmeid taaskasutava ettevõtjaga sõlmitud kirjalik leping.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 4 nimetatud tõendile märgitakse pakendijäätmete üleandja, pakendijäätmete liik, kood ja kogus ning pakendijäätmete üleandmise kuupäev ja transportija, taaskasutatud pakendijäätmete kogus ja taaskasutamistoimingu kood.

§ 167. Nõuded pakendijäätmete kogumiskohtade kohta

(1) Tagatisrahata pakendi jäätmete kogumisel peab pakendiorganisatsioon tagama, et igas kogumiskohas oleks tagatud pakendimaterjali kõikide liikide kogumine ning kogumiskohtade tihedus iga pakendiorganisatsiooni kohta oleks järgmine:

- 1) kui tiheasustusega alal on asustustihedus üle 1000 elaniku ühel ruutkilomeetril – vähemalt üks kogumiskoht jäätmevaldajast 500 meetri raadiuses;
- 2) kui tiheasustusega alal on asustustihedus üle 500 elaniku ühel ruutkilomeetril – vähemalt üks kogumiskoht jäätmevaldajast 1000 meetri raadiuses;
- 3) kui asustustihedus on alla 500 elaniku ühel ruutkilomeetril – kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil paiknevates asulates, arvestusega üks kogumiskoht 500 elaniku kohta.

(2) Kogumiskohad määratakse kindlaks pakendiorganisatsiooni ja kohaliku omavalitsuse üksuse vahel sõlmitavas kirjalikus lepingus.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud tingimuste täitmise hindamisel arvestatakse ainult neid tagatisrahata pakendi jäätmete kogumiskohti, mis on pakendi jäätmete üleandmiseks avalikkusele mõeldud ja kättesaadavad.

(4) Kohaliku omavalitsuse üksus peab võimaldama pakendiorganisatsioonil täita käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimusi.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kogumiskohtade asukoht, kogumiskonteinerite miinimumarv ja -maht iga kogumiskoha kohta ning nende tühjendamissagedus määratakse pakendiorganisatsiooni ja kohaliku omavalitsuse üksuse vahelises kokkuleppes.

(6) Kokkuleppel kohaliku omavalitsuse üksusega võib pakendijäätmete kogumist korraldada ka kogumisenäende tekkekohal. Sel juhul võib kohaliku omavalitsuse üksuse nõusolekul vähendada pakendijäätmete kogumiskohtade tihedust ning kogumiseks ettenähtud kogumismahutite arvu ja mahtu.

(7) Tagatisrahata pakendi jäätmete kogumisel peab pakendiorganisatsioon tagama kõigi pakendimaterjali liikide kogumise igas kogumiskohas.

(8) Tagatisrahata pakendi jäätmete kogumisel tuleb pakendiorganisatsioonil kogumiskohta paigutada paber- ja kartongpakendi liigiti kogumiseks sinine mahuti, klaaspakendi jäätmete liigiti kogumiseks roheline mahuti ning segapakendi kogumiseks kollane mahuti.

4. jagu

Pakendijäätmete taaskasutamise sihtarvud

§ 168. Pakendijäätmete taaskasutamise sihtarvud

(1) Pakendijäätmeid tuleb taaskasutada järgmiselt:

- 1) pakendijäätmete kogumassist vähemalt 60 protsenti kalendriaastas;
- 2) pakendijäätmete kogumassist ringlussevõetuna vähemalt 55 protsenti ja mitte üle 80 protsenti kalendriaastas.

(2) Et tagada käesoleva paragrahvi lõikes 1 kehtestatud taaskasutamise sihtarvude täitmine, peab pakendiettevõtja taaskasutama eri pakendimaterjali jäätmeid kalendriaastas vähemalt järgmises ulatuses:

- 1) 70 protsenti klaasijäätmete kogumassist ringlussevõetuna;
- 2) 70 protsenti paber- ja kartongijäätmete kogumassist, kusjuures 60 protsenti kogumassist ringlussevõetuna;
- 3) 60 protsenti metallijäätmete kogumassist ringlussevõetuna;
- 4) 55 protsenti plastijäätmete kogumassist, kusjuures 45 protsenti plastijäätmete kogumassist ringlussevõetuna ja 22,5 protsenti plastijäätmete kogumassist uuesti plastiks töödelduna;
- 5) 45 protsenti puidujäätmete kogumassist, kusjuures 20 protsenti kogumassist ringlussevõetuna.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2, § 172 lõigetes 1–4 ja § 175 lõikes 3 nimetatud kohustustest on vabastatud pakendiettevõtjad, kes lasevad turule kaupa plastpakendis, mille mass on alla 100 kilogrammi aastas, ja muust materjalist pakendis, mille mass on alla 200

kilogrammiga aastas.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud muu pakendimaterjal tuleb taaskasutada võimalikult suures koguses vastavalt olemasolevatele tehnilistele võimalustele ja majanduslikule põhjendatusele.

§ 169. Pakendijäätmete taaskasutamise määra arvutamine

(1) Pakendijäätmete taaskasutamise sihtarvude täitmist väljendatakse pakendijäätmete taaskasutamise määrana. Taaskasutamise määr arvutatakse kalendriaasta kestel taaskasutatud pakendijäätmete ning sama perioodi jooksul turule lastud kauba pakendi massi suhtarvuna, mis on väljendatud massiprotsentides.

(2) Turule lastud kauba pakendi massi hulka ei arvata Eestist väljaviidud kauba pakendi massi ja kasutusele võetud tagastatud korduskasutuspakendi massi, kui pakendiettevõtja saab seda dokumentaalselt tõendada. Taaskasutatud pakendijäätmete massi hulka arvatakse Eestis taaskasutatud ja taaskasutamiseks välja veetud pakendijäätmete mass.

(3) Pakendijäätmete taaskasutamise määra arvutamisel võetakse arvesse, mis on sätestatud komisjoni otsuse 2005/270/EÜ, millega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 94/62/EÜ pakendite ja pakendijäätmete kohta kehtestatakse andmebaasisüsteemi vormid (ELT L 086, 05.04.2005, lk 6–12), artikli 2 punktis 2, artikli 3 punktides 2–4 ja artiklites 4–6.

5. jagu

Majandusmeetmete rakendamine

§ 170. Majandusmeetmed

Pakendi ja pakendijäätmete kogumis- ja taaskasutamissüsteemi toimimiseks rakendatakse majandusmeetmetena pakendi tagasivõtmise kohustust, tagatisraha ja pakendiaktsiisi.

§ 171. Tagatisraha

(1) Pakendi tagatisraha on ühe müügiühiku hinnale lisatud pakendit väärtustav tasu ühe pakendi eest. Tagatisrahas ei sisaldu pakendi ja pakendijäätmete tagasivõtmise ning selle korraldamisega seotud kulud.

(2) Tagatisraha kehtestatakse õlle, vähese etanoolisisaldusega alkoholise joogi, õunasiidri, pirnisiidri ja karastusjoogi korduskasutuspakendile, milleks on:

- 1) klaaspakend;
- 2) plastpakend.

(3) Tagatisraha kehtestatakse õlle, vähese etanoolisisaldusega alkoholise joogi, õunasiidri, pirnisiidri ja karastusjoogi ühekorrapakendile, milleks on:

- 1) klaaspakend;
- 2) plastpakend;
- 3) metallpakend.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud õlut ja vähese etanoolisisaldusega alkoholset jooki mõistetakse alkoholiseaduse tähenduses, õunasiidrit ja pirnisiidrit alkoholiseaduse § 4 lõike 2 alusel kehtestatud nõuete tähenduses ning karastusjooki

pakendiaktsiisi seaduse tähenduses.

(5) Pakendiette võtja ei lisa tagatisraha:

- 1) eksporditud pakendile, kui selle väljavedu on tõendatud ekspordi tollideklaratsiooniga;
- 2) pakendile, mis toimetatakse Eestist teise liikmesriiki ja rahvusvahelisi reise tegeva vee- või õhusõiduki pardale tarbimiseks või kaasamüüdavaks kaubaks;
- 3) pakendile, mille maht on 3,0 liitrit või suurem, ja pakendile, mille maht on 0,1 liitrit või väiksem;
- 4) käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud pakendile, kui selle tagasivõtmine ei ole tehniliselt võimalik.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 5 punktides 1 ja 2 sätestatud pakendil tohib käesoleva seaduse § 174 lõike 7 alusel kehtestatud tagatisraha märki kasutada ainult kooskõlastatult märgi valdajaga.

(7) Korduskasutuspakendi ja ühekorrapakendi tagatisraha suuruse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(8) Tagatisraha suurust võib muuta, kui tagatisraha kehtestamisest või selle eelmisest muutmisest on möödas vähemalt 12 kuud.

(9) Tagatisrahaga pakendi müümisel avaldatakse tagatisraha suurus tarbijakaitseseaduse §-s 7 sätestatud nõudeid arvestades.

(10) Pakendiette võtja peab tagama, et kehtestatud tagatisraha oleks lisatud pakendatud kauba hinnale kogu müügitükli kestel ja tagasiarveldus tehakse iga tagastamistehingu käigus.

§ 172. Pakendi tagasivõtmine

(1) Pakendiette võtja on kohustatud tasuta tagasi võtma oma kauba veo- ja rühmapakendi.

(2) Pakendiette võtja, kes müüb pakendatud kaupa lõppkasutajale või tarbijale, on kohustatud lõppkasutajalt või tarbijalt tasuta tagasi võtma müüdud kauba müügipakendi ja pakendijäätmed. Tagasivõtmise nõue hõlmab vaid pakendit, mille tüüp, kuju ja suurus vastavad selles müügikohas müüdava kauba pakendile ja selle kauba müüja üleantava kauba pakendile.

(3) Pakendiette võtja, kes müüb pakendatud kaupa ning ei ole müügipakendi ja pakendijäätmete tagasivõtmist korraldanud lepingu alusel pakendiorganisatsiooni kaudu, on kohustatud müügipakendi ja pakendijäätmed vastu võtma müügikohas või müügikoha vahetus läheduses asuvas selleks otstarbeks kohandatud punktis.

(4) Pakendiette võtja, kes müüb pakendatud kaupa lõppkasutajale või tarbijale, informeerib pakendi tagasivõtmise kohast müügikohas nähtavale kohale seatud arusaadava kirjaliku teatega.

(5) Pakendiette võtja, kes laseb turule pakendatud kaupa, on kohustatud pakendiette võtjalt, kes müüb pakendatud kaupa lõppkasutajale või tarbijale, tasuta tagasi võtma oma turule lastud kauba pakendi ja pakendijäätmed.

(6) Postimüügiga tegelev pakendiette võtja peab teavitama lõppkasutajat ja tarbijat tema õigusest tagastada pakend ja pakendijäätmed kauba üleandjale.

(7) Pakendiettevõtja võib käesoleva paragrahvi lõigetes 1–4 nimetatud kohustused üle anda kirjaliku lepingu alusel ainult pakendiorganisatsioonile. Kui pakendiettevõtja annab käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 2 ja 4 sätestatud kohustused üle pakendiorganisatsioonile, vastutab nimetatud kohustuste täitmise eest pakendiorganisatsioon.

(8) Tagatisrahaga pakendit lõppkasutajale või tarbijale müüv pakendiettevõtja ei tohi tagatisrahaga pakendi tagasivõtmise kohustust pakendiorganisatsioonile üle anda.

(9) Pakendiorganisatsioon ei tohi keelduda kogutud pakendi vastuvõtmisest.

(10) Lõppkasutaja või tarbija on kohustatud pakendi ja pakendijäätmed tagastama tühjalt ja liigiti sordituna vastavalt kohaliku omavalitsuse jäätmehoolduseeskirjas kehtestatud korrale ja pakendiettevõtja või pakendiorganisatsiooni nõuetele.

(11) Pakendiettevõtja on kohustatud vältima liigiti kogutud või pakendimaterjalide kaupa sorditud tagasivõetavate pakendite ja pakendijäätmete segunemist teiste jäätmete või pakendimaterjalidega.

(12) Pakendiettevõtja on kohustatud tagama lõppkasutajale ja tarbijale oma ohtlikke aineid sisaldavate pakendite ja pakendijäätmete tagastamisvõimalused, arvestades käesolevas seaduses ja kemikaaliseaduses ning nende alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud käitlemise nõudeid.

§ 173. Tagatisrahaga pakendite tagasivõtmine

(1) Tasutud tagatisraha tagastatakse, kui lõppkasutaja või tarbija viib mõistlikus koguses pakendid, millele on kehtestatud tagatisraha, kauba müügikohta või selle vahetus läheduses asuvasse selleks ettenähtud kohta. Tagatisraha ei tagastata käesoleva seaduse § 174 lõikes 2 sätestatud juhul.

(2) Pakendit, millele on kehtestatud tagatisraha, ei pea tagasi võtma tagatisrahaga pakendisse pakendatud kaupa müüv isik, kui müügikoha suurus on alla 20 ruutmeetri ja see paikneb tiheasustuslal.

(3) Pakendatud kauba müüja, kelle müügikoha suurus on 200 ruutmeetrit või üle 200 ruutmeetri, peab kehtestatud tagatisrahaga pakendi tagasivõtmise korraldama müügikohas või selle teenindusmaal müügikoha kauplemisajal.

(4) Pakendatud kauba müüja, kelle müügikoha suurus on alla 200 ruutmeetri, võib kehtestatud tagatisrahaga pakendi tagasivõtmise korraldada väljaspool oma müügikoha teenindusmaa piire, kuid müügikoha kauplemisajal ja ainult omavalitsusorgani nõusolekul. Sealjuures tuleb arvestada, et alal, mille asustustihedus on alla 500 elaniku ühel ruutkilomeetril, oleks vähemalt üks pakendi tagasivõtmise koht kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil paiknevates asulates.

6. jagu Pakendi märgistamine

§ 174. Pakendi märgistamine

(1) Pakendi puhul, millele on kehtestatud tagatisraha, kannab pakendiettevtja, vclja arvatud isik, kes mltub pakendatud kaupa, tagatisraha mltgi kas pakendile vti etiketile. Kui pakendiettevtja, kes laseb turule pakendatud kaupa, on oma kohustused vastavalt ktisesoleva seaduse § 166 ltikele 2 tle andnud pakendiorganisatsioonile, peab pakendiettevtja pakendile vti etiketile kandma asjaomase pakendiorganisatsiooni tagatisraha mltgi ja pakendiorganisatsioonis registreeritud ribakoodi. Pakendiettevtja, kes ei ole oma kohustusi pakendiorganisatsioonile tle andnud, ei tohi pakendiorganisatsioonis registreeritud ribakoodi kasutada.

(2) Kui pakendil, millele on kehtestatud tagatisraha, puudub tagatisraha suuruse mltgistus vti see ei ole pakendil vti etiketil selgelt nlttav ja loetav vti on ftisiliselt vigastatud vti kui pakendi turule laskmise ltpetamisest on mttdunud 24 kuud, tuleb pakend tagasi vttta ktisesoleva seaduse §-s 172 slttestatud korras ning selle pakendi eest tagatisraha ei tagastata.

(3) Kui pakendil, millele on kehtestatud tagatisraha, tagatisraha mltk muutub, siis alates uue mltgi kehtima hakkamisest tagastatakse tagatisraha seni kehtinud mltgiga pakendi eest 24 kuu jooksul, misjltrel tuleb pakend tagasi vttta ktisesoleva seaduse §-s 172 slttestatud korras ning selle pakendi eest tagatisraha ei tagastata.

(4) Pakendi ja pakendijlttmete kogumise, korduskasutuse ja taaskasutamise lihtsustamiseks tuleb pakendiettevtjal kanda pakendile vti etiketile:

1) mltk, mis nlttab pakendiettevtja kohustuste tleandmist vastavalt ktisesoleva seaduse § 166 ltikele 2;

2) pakendimaterjali iseloomustav mltgistus vastavalt komisjoni otsusele 97/129/Et, millega kehtestatakse pakendimaterjali identifitseerimissstteem vastavalt Euroopa Parlamendi ja ntukogu direktiivile 94/62/Et pakendite ja pakendijlttmete kohta (ELT L 50, 20.02.1997, lk 28–31), ja informatsiooni sellise pakendi looduses lagunemise aja kohta;

3) muud andmed, mida pakendiettevtja vajalikuks peab ja mis ei ole vastuolus seadusega ega raskenda pthiteksti mtistmist.

(5) Pakendile ja etiketile kantav mltgistus peab olema selgelt nlttav, kergesti loetav, kulumiskindel ja ptisiv, kaasa arvatud siis, kui pakend on avatud.

(6) Kauba mtik pakendis, millel puudub ktisesoleva paragrahvi ltikes 1 nimetatud ntuetekohane mltgistus, on keelatud.

(7) Tagatisraha mltgid, mida on kohustatud kasutama pakendiettevtjad, kes on oma kohustused pakendiorganisatsioonile tle andnud, arvestades pakendiorganisatsiooni ettepanekut, kehtestab valdkonna eest vastutav minister mlttusega.

(8) Pakendiettevtja, kes ei ole oma kohustusi pakendiorganisatsioonile tle andnud ja laseb turule tagatisrahaga pakendi, on kohustatud enne tagatisrahaga pakendi turule laskmist teavitama oma mltgistusest kirjalikult Keskkonnaministeeriumi.

(9) Kui pakendil, millele on kehtestatud tagatisraha, tagatisraha mltk muutub, ltpetab pakendiettevtja, kes mltub pakendatud kaupa ltppkasutajale vti tarbijale, seni kehtinud mltgiga pakendi mtigi 12 kuu mttdumisel uue mltgi kehtima hakkamisest.

7. jagu

Pakendialane teabesstteem

§ 175. Pakendite ja pakendijäätmete arvestuse pidamine

(1) Pakendi tootja, tühja pakendi sisse- ja väljavedaja, pakendiettevõtja, kes laseb turule pakendatud kaupa, isik, kes veab välja pakendatud kaupa, ning pakendijäätmete käitleja on kohustatud pidama pakendimaterjali massi üle pidevat arvestust käesoleva seaduse § 154 lõigetes 1–3 nimetatud pakendi ja pakendimaterjali liikide kaupa, sealhulgas eraldi pakendiaktsiisi seaduses sätestatud pakendite kohta, järgmiselt:

- 1) toodetud tühi pakend ning sisse- ja väljaveetud tühi pakend;
- 2) pakendatud kauba pakend ning sisse- ja väljaveetud pakendatud kauba pakend;
- 3) turule lastud kauba pakend;
- 4) tekkinud pakendijäätmed;
- 5) korduskasutuspakend;
- 6) Eestis taaskasutatud pakendijäätmed ning sisse- ja väljaveetud pakendijäätmed;
- 7) raskmetalle sisaldav pakend.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud arvestuse aluseks olevaid algdokumente ja nende alusel koostatud koondandmeid säilitatakse vähemalt seitse aastat. Algdokumendid käesoleva seaduse tähenduses on:

- 1) pakendi tootmist, müüki, sissevedu ja väljavedu käsitlevad raamatupidamise algdokumendid;
- 2) pakendatud kauba müüki, sissevedu ja väljavedu käsitlevad dokumendid;
- 3) pakendi soetamist tõendavad dokumendid;
- 4) pakendeid ja pakendijäätmeid taaskasutava ettevõtja väljastatud raamatupidamise algdokumendid, vastuvõtudokumendid, aktid ja kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis taaskasutamise tõendid;
- 5) tolli aktsepteeritud kaubadeklaratsioonid pakendi, pakendatud kauba ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta (ELT L 190,12.07.2006, lk 1–98) kohased saatedokumendid pakendijäätmete sisse- ja väljaveo kohta.

(3) Pakendiettevõtja, kes ei ole kohustusi üle andnud pakendiorganisatsioonile, on kohustatud esitama kalendriaasta kohta pakendiregistrisse kandmiseks järgmised audiitori kontrollitud andmed pakendi ja pakendimaterjali liikide kaupa, sealhulgas eraldi pakendiaktsiisi seaduses sätestatud pakendite kohta:

- 1) käibelt kõrvaldatud korduskasutuspakendi mass;
- 2) turule lastud kauba pakendi mass;
- 3) andmed pakendijäätmete taaskasutamise kohta.

(4) Pakendiettevõtja, kes on oma kohustused pakendiorganisatsioonile üle andnud vastavalt käesoleva seaduse § 166 lõikele 2, esitab kalendriaasta kohta käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 1 ja 2 nimetatud audiitori kontrollitud andmed pakendiorganisatsioonile.

(5) Pakendiorganisatsioon esitab kalendriaasta kohta pakendiregistrisse kandmiseks käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 1 ja 2 nimetatud andmed iga temale kohustused üle andnud pakendiettevõtja kohta ja punktis 3 nimetatud andmed koondandmetena.

§ 176. Õhukese plastkandekoti tarbimise üle arvestuse pidamine

Pakendiettevõtja on kohustatud üle 100-ruutmeetrise pindalaga müügikohas pidama arvestust tarbijatele müüdavate ja tasuta antavate õhukeste ja eriti õhukeste plastkandekottide kohta ning esitama andmed pakendiregistrisse.

§ 177. Pakendiregistrisse esitatavate andmete audiitorkontroll

- (1) Pakendiregistrisse esitatavate andmete audiitorkontrolli (edaspidi *audiitorkontroll*) eesmärk on anda hinnang kalendriaasta jooksul pakendiregistrisse esitatud andmete õigsuse kohta.
- (2) Pakendiregistrisse esitatavaid andmeid kontrollib vandeaudiitor audiitortegevuse seaduse tähenduses vastavuses audiitortegevusele kehtestatud nõuetega.
- (3) Pakendiette võtja, kes laseb turule pakendatud kaupa pakendimassiga rohkem kui viis tonni aastas, ja pakendiorganisatsioon korraldavad pakendiregistrisse esitatavate andmete kontrollimise piiratud kindlustandva töövõtuna audiitortegevuse seaduse tähenduses.
- (4) Pakendiette võtja, kes laseb turule pakendatud kaupa pakendimassiga rohkem kui viis tonni aastas ja on oma kohustused vastavalt käesoleva seaduse § 166 lõikele 2 üle andnud pakendiorganisatsioonile, esitab sõltumatu vandeaudiitori töövõtu kokkuvõtte pakendiorganisatsioonile.
- (5) Pakendiette võtja, kes käesoleva seaduse §-st 175 tulenevalt esitab andmed pakendiregistrisse ning laseb turule pakendatud kaupa pakendimassiga vähem kui viis tonni aastas, on vabastatud pakendiregistrisse esitatavate andmete audiitorkontrollist.
- (6) Pakendiorganisatsiooni pakendiregistrisse esitatavate andmete kontrollimisel võetakse arvesse kohustused üle andnud pakendiette võtja vandeaudiitori kokkuvõtet.
- (7) Sõltumatu vandeaudiitori kokkuvõtte peab olema väljastatud enne eelmise kalendriaasta andmete pakendiregistrisse esitamise tähtpäeva.

§ 178. Pakendiregister

- (1) Pakendiregister on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, kuhu kantakse ning kus hoitakse ja töödeldakse andmeid turule lastud pakendatud kauba pakendite, õhukese ja eriti õhukese plastkandekoti tarbimise, tekkinud pakendijäätmete, pakendi korduskasutuse, pakendijäätmete taaskasutamise ning taaskasutamise sihtarvude täitmise kohta.
- (2) Pakendiregistri asutab ja selle põhimääruse kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.
- (3) Pakendiregistrisse kantavad andmed, nende esitamise kord, juurdepääs registri andmetele ja arvestuse aluseks olevatele algdokumentidele, andmete säilitamise tähtajad ning rahvusvahelistest kohustustest tulenev andmete esitamise kord kehtestatakse käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud põhimäärusega.
- (4) Pakendiregistri vastutav töötaja on Keskkonnaministeerium.
- (5) Pakendiregistri vastutaval töötajal on õigus tutvuda talle seadusega pandud ülesannete täitmisel käesoleva seaduse § 175 lõigetes 1–3 ja 5 nimetatud arvestuse algdokumentide ja nende alusel koostatud koondandmetega.
- (6) Pakendiregistri registrikaardi vormid kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

7. peatükk

Jäätmehoolduse nõuded teatud jäätmeliikide käitlemisel

1. jagu Üldsätted

§ 179. Teatud jäätmeliikide käitlusnõuete täpsustamine

Valdkonna eest vastutaval ministril on õigus anda keskkonnaseadustiku üldosa seaduse §-des 8–15 sätestatud keskkonnakaitse põhikohustuste ja §-des 16–22 sätestatud käitaja kohustuste täpsustamiseks ning käesoleva seaduse §-s 35 sätestatud põhimõtte rakendamiseks määrusi, mis kehtestavad käitlusnõuded järgmiste jäätmeliikide kohta:

- 1) vanaõli;
- 2) polüklooritud bifenuüle ja polüklooritud terfenüüle sisaldavad jäätmed;
- 3) asbesti sisaldavad jäätmed;
- 4) biolagunevad jäätmed;
- 5) ehitus- ja lammutusjäätmed;
- 6) inimeste ja loomade tervishoiul tekkivatele jäätmed;
- 7) olmejäätmed;
- 8) kaevandamisjäätmed;
- 9) reoveesetted;
- 10) romusõidukid;
- 11) elektroonikaromud;
- 12) patarei- ja akujäätmed;
- 13) vanarehvid;
- 14) pakendijäätmed;
- 15) tagasitäiteks kasutatavad või muul viisil keskkonda paigutamisel taaskasutatavad jäätmed.

§ 180. Püsivaid orgaanilisi saasteaineid sisaldavate jäätmete käitlemise nõuded

(1) Püsivaid orgaanilisi saasteaineid sisaldavate jäätmete käitlemisel võetakse arvesse jäätmekäitlust reguleerivaid sätteid, mis sisalduvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 850/2004 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta ning millega muudetakse direktiivi 79/117/EMÜ (ELT L 158, 30.4.2004, lk 7–49) artiklis 7.

(2) Valdkonna eest vastutav minister võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud määruse jäätmekäitlust reguleerivaid sätteid täpsustada määrusega.

§ 181. Elavhõbedat sisaldavate jäätmete käitlemise nõuded

Elavhõbedat sisaldavate jäätmete käitlemisel juhindutakse muu hulgas keeldudest ja ladustamistingimustest, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 2017/852 elavhõbeda kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1102/2008 (ELT L 137, 24.05.2017, lk 1–21).

§ 182. Polüklooritud bifenuüle ja polüklooritud terfenüüle sisaldavate seadmete kasutamise keeld

(1) PCB-d käesoleva seaduse tähenduses on polüklooritud bifenuülid, polüklooritud terfenüülid, monometüültetraklorodifenüülmetaan, monometüüldiklorodifenüülmetaan, monometüüldibromodifenüülmetaan ja mis tahes segu, mis sisaldab siin nimetatud aineid kokku üle 0,005 massiprotsendi.

(2) Kõikide üle 5 dm³ PCB-sid sisaldavate seadmete kasutamine on keelatud.

(3) Kui valdaja avastab seadme, mis sisaldab PCB-sid üle 5 dm³, peab ta selle viivitamata saastest vabastama või üle andma isikule, kes omab jäätmeluba ohtlike jäätmete käitlemiseks või kompleksluba.

(4) Saastest vabastamine on toiming, mis võimaldab PCB-ga saastunud seadmeid, esemeid, materjale ja vedelikke ohutult korduskasutada, ringlusse võtta või kõrvaldada, sealhulgas asendada PCB sobiva PCB-sisalduseta vedelikuga.

§ 183. Teatud jäätmeliikide taaskasutamise sihtarvud

(1) Taaskasutada tuleb:

1) kodumajapidamisest pärinevaid paberi-, metalli-, plasti- ja klaasijäätmeid ja muid liigiti kogutud kodumajapidamisest pärinevaid jäätmeid ning muudest allikatest pärinevaid samalaadseid jäätmeid, välja arvatud tootmisjäätmed ja põllumajanduslikust tootmisest või metsandusest pärinevad jäätmed, korduskasutuseks ettevalmistamise ja ringlussevõtu korras – vähemalt 50 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas;

2) ehitus- ja lammutusjäätmeid, välja arvatud sellised looduslikud ained, nagu kivid ja pinnas ning ohtlike aineid sisaldavad kivid ja pinnas, korduskasutuseks ettevalmistatuna, ringlussevõtuna ja muul viisil taaskasutatuna, sealhulgas tagasitäiteks, muude ainete asemel – vähemalt 70 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud sihtarvude arvutamisel arvestatakse komisjoni otsuses nr 2011/753/EL, millega kehtestatakse eeskirjad ja arvutusmeetodid Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ artikli 11 lõikes 2 sätestatud eesmärkide täitmise kontrollimiseks (ELT L310, 25.11.2011, lk 11–16), sätestatud.

2. jagu

Ohtlike jäätmete käitluse eritingimused

§ 184. Ohtlike jäätmete segamine ja lahutamine

(1) Ohtlike jäätmete segamine muud liiki ohtlike jäätmetega või tavajäätmetega või mis tahes ainete või materjalidega ei ole lubatud, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud juhul. Segamine hõlmab ka ohtlike jäätmete lahjendamist.

(2) Ohtlike jäätmeid ei tohi segada eesmärgiga need ümber liigitada tavajäätmeteks sel teel, et neid lahjendatakse, vähendades sellega ohtlike ainete algsisalduse ohtlikeks jäätmeteks liigitamise piirväärtusest allapoole.

(3) Ohtlike jäätmete segamine muud liiki ohtlike jäätmetega või tavajäätmete, ainete või materjalidega on lubatud üksnes juhul, kui:

1) segamiseks on jäätmeluba ohtlike jäätmete käitlemiseks või kompleksluba, mille andmisel on arvestatud käesoleva seaduse §-s 35 sätestatud põhimõtet, ja toiminguga ei suurendata jäätmekäitluse kahjulikku mõju inimese tervisele ja keskkonnale;

2) segamisel kasutatakse parimat võimalikku tehnikat.

(4) Kui ohtlike jäätmeid on segatud käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud järgimata, tuleb ohtlikud jäätmed lahutada, kui:

- 1) see on tehniliselt teostatav ning vajalik keskkonnaohu vältimiseks;
- 2) see on tehniliselt teostatav, sellega ei kaasne ülemääraseid kulutusi ning lahutamine on vajalik keskkonnanahäiringute vähendamiseks.

§ 185. Ohtlike jäätmete pakendamine

(1) Ohtlikud jäätmed tuleb jäätmete kogumisel, vaheladustamisel ja veol pakendada ja märgistada, et vältida neist tulenevat ohtu tervisele ja keskkonnale ning hõlbustada nende taaskasutamist või kõrvaldamist, välja arvatud kodumajapidamises tekkivad ohtlikud jäätmed.

(2) Ohtlike jäätmete ja nende pakendite märgistamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 186. Ohtlike jäätmete saatekiri

(1) Ohtlike jäätmete saatekiri (edaspidi *saatekiri*) on dokument, mis tõendab, et jäätmete üleandja ja vedaja on jäätmed üle andnud ning vastuvõtja jäätmed vastu võtnud.

(2) Saatekiri koostatakse ohtlike jäätmete veosele enne veo algust digitaaldokumendina ohtlike jäätmete saatekirjade andmekogus.

(3) Saatekiri sisaldab andmeid käitlemiseks üleantavate ohtlike jäätmete liigi, koostise, koguse ja põhiomaduste ning nende jäätmete tekitaja, käitlemiseks üleandja, vedaja ja vastuvõtja kohta.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 sätestatud ei kohaldata füüsilisele isikule kodumajapidamises tekkinud ja päästetööl või demineerimistööl Päästeameti kokkukogutud ohtlike jäätmete jäätmekäitlejale üleandmisel.

(5) Ohtlike jäätmete saatekirjade andmekogu on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, mille eesmärk on ohtlike jäätmete veoste jälgimine käesoleva paragrahvi alusel koostatavate saatekirjade andmete alusel.

(6) Ohtlike jäätmete saatekirjade andmekogu vastutav töötaja on Keskkonnaministeerium.

(7) Ohtlike jäätmete saatekirjade andmekogu asutab ja selle põhimääruse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(8) Saatekirja koostab jäätmed vedamiseks üle andnud isik, kui ta omab registreeringut, jäätmeluba või kompleksluba ohtlike jäätmete käitlemiseks.

(9) Kui jäätmete üleandja ei oma registreeringut, jäätmeluba ega kompleksluba ohtlike jäätmete käitlemiseks, koostab saatekirja ohtlike jäätmete käitlemiseks registreeringut, jäätmeluba või kompleksluba omav jäätmete vastuvõtja.

(10) Käesoleva paragrahvi lõigetes 8 ja 9 nimetatud registreeringut, jäätmeluba või kompleksluba omavad isikud tõendavad jäätmete üleandmist või vastuvõtmist käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmekogus koostatud digitaaldokumendil.

(11) Ohtlike jäätmete saatekirja vormi ning saatekirja koostamise ja kasutamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 187. Ohtlike jäätmete käitluse korraldamine

Kohaliku omavalitsuse üksused korraldavad oma haldusterritooriumil kodumajapidamises tekkivate ohtlike jäätmete kogumist ja nende üleandmist jäätmekäitlejatele, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 69 sätestatud laiendatud tootja vastutuse põhimõtet.

3. jagu Metallijäätmete kogumise eritingimused

§ 188. Metallijäätmed

(1) Metallijäätmed on põhikoostiselt ehedatest mustmetallidest või värvilistest metallidest või nende sulamitest koosnevad jäätmed.

(2) Jäätmed liigitatakse metallijäätmeteks käesoleva seaduse § 3 lõike 3 alusel kehtestatud määruse alusel.

§ 189. Metallijäätmete kokkuostmise piirang

(1) Keelatud on jäätmetena kokku osta ilmse kunsti- või ajalooväärtusega metallesemeid.

(2) Elektrijuhtme, kaabli, trafo, trafomähiste, lülitinugade ja kontaktide, sularidetailide, kaitsmealuste, maanduste, vask- ja alumiiniumlatistuste ning teiste elektriseadmete osade kokkuost metallijäätmetena on lubatud vaid:

- 1) majandustegevusregistrisse tegevusalast teavitanud võrguteenust pakkuvalt ettevõtjalt või tema volitatud esindajalt, kelle õiguspärase tegevuse käigus jäätmed on tekkinud;
- 2) majandustegevusregistrisse tegevusalast teavitanud elektritöid pakkuvalt ettevõtjalt või tema volitatud esindajalt, kelle õiguspärase tegevuse käigus jäätmed on tekkinud;
- 3) jäätmeluba või kompleksluba omavalt ettevõtjalt, kelle õiguspärase tegevuse käigus jäätmed on tekkinud;
- 4) ettevõtjalt, kelle põhitegevusalaks on elektri- ja elektroonikaseadmete tootmine ja kelle õiguspärase tegevuse käigus jäätmed on tekkinud.

(3) Liiklusmärkide ja teeviitade, maa-aluste kommunikatsioonikaevude metall-luukide ning raudtee pealisehitise detailide, näiteks pöörmeosade, raudteerööbaste, aluslappide, sidelappide, nende kinnitusvahendite kokkuost jäätmetena on lubatud vaid:

- 1) majandustegevusregistrisse tegevusalast teavitanud teehoiutööde teenust pakkuvalt ettevõtjalt või tema volitatud esindajalt, kelle õiguspärase tegevuse käigus jäätmed on tekkinud;
- 2) majandustegevusregistrisse tegevusalast teavitanud raudteefrastruktuuri majandamisega tegelevalt ettevõtjalt või tema volitatud esindajalt, kelle õiguspärase tegevuse käigus jäätmed on tekkinud;
- 3) vee-ettevõtjalt ühisveevärgi- ja kanalisatsiooniseaduse § 7 lõike 1 tähenduses või tema volitatud esindajalt, kelle õiguspärase tegevuse käigus jäätmed on tekkinud.

(4) Käesoleva seaduse §-s 128 sätestatud mootorsõidukite või nende oluliste osade, elektri- ja elektroonikaseadmete või nende oluliste osade või kasutatud patareide või akude kokkuost metallijäätmetena on lubatud üksnes:

- 1) probleemtooteregistris registreeritud tootjalt või tootjavastutusorganisatsioonilt;
- 2) jäätmeluba või kompleksluba omavalt ettevõtjalt, kelle õiguspärase tegevuse käigus on jäätmed tekkinud;

- 3) jäätmeluba või kompleksluba omavalt ettevõtjalt, kes need on õiguspärase tegevuse käigus kogunud;
- 4) äriregistris registreeritud mootorsõidukite või elektri- ja elektroonikaseadmete remonditöökojalt, kelle õiguspärase tegevuse käigus on jäätmed tekkinud;
- 5) äriregistris registreeritud isikult, kes on need jäätmed väljaspool Eestit õiguspärase tegevuse käigus kogunud ja toonud need Eestisse käesoleva seaduse 10. peatükis sätestatud korras.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud piirang ei kehti romusõidukite, elektroonikaromude ning pliid sisaldavate patarei- ja akujäätmete kokkuostmisele tervikseadmena, kui romusõidukeid, elektroonikaromusid või pliid sisaldavaid patarei- ja akujäätmelid jäätmetena kokkuostval isikul on vastav keskkonnakaitsele.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2–4 sätestatud piirangud ei kehti järelevalveasutuse, maavanema või kohaliku omavalitsuse üksuste kas järelevalve käigus või muul viisil omandatud metallijäätmel müügi kohta.

§ 190. Metallijäätmel üleandmise dokumenteerimine

(1) Isik, kes kogub ja veab teiste isikute tekitatud ja üleantud metallijäätmel nende edasise võõrandamise ja taaskasutamise eesmärgil (edaspidi *metallijäätmel koguja*), ja metallijäätmel üleandja koostavad metallijäätmel üleandmise kohta kahepoolset allkirjastatud dokumendi, milles peab lisaks muudele õigusaktides sätestatud nõuetele olema kirjas:

- 1) metallijäätmel üleandja registri- või isikukood ja elu- või asukoht;
- 2) metallijäätmel lühikirjeldus, liik ning kogus, sealhulgas romusõidukil selle mark, mudel, kerenumber ja värvus;
- 3) metallijäätmel kohale toimetanud sõiduki riiklik registreerimisnumber;
- 4) metallijäätmel maksumus.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumendi üks allkirjastatud originaaleksemplar jääb metallijäätmel kogujale.

(3) Metallijäätmel koguja säilitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumenti vähemalt viis aastat.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumenti ei pea koostama juhul, kui on koostatud käesoleva seaduse § 186 lõikele 1 vastav saatekiri ning sellele on kantud käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–4 nimetatud andmed.

§ 191. Arveldamine metallijäätmel kokkuostul

Metallijäätmel kokkuostul ja kokkuostetud metallijäätmel võõrandamisel tasutakse metallijäätmel eest ostja pangakontolt müüja pangakontole sularahata arveldamise korras. Sularahas arveldamine metallijäätmel kokkuostul ja edasisel vahendamisel on keelatud.

8. peatükk

Jäätmehoolduse nõuded teatud jäätmekäitluskohtade kohta

1. jagu

Nõuded prügilä käitamiseks

§ 192. Prügila

(1) Prügila on jäätmekäitluskoht, kus jäätmed ladestatakse maa peale või maa alla. Prügila on jäätmekäitluskoht, kus:

- 1) jäätmetekitaja ladestab jäätmed tekkekohal (käitisesisene prügil);
- 2) jäätmeid vaheladustatakse püsivalt vähemalt ühe aasta vältel;
- 3) jäätmeid ladustatakse enne nende töötlemist või taaskasutamist kauem kui kolm aastat;
- 4) jäätmeid ladustatakse enne nende kõrvaldamist kauem kui üks aasta.

(2) Keskkonnaametil on õigus keskkonnalooga käeoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud tähtaega pikendada püsijäätmete ladustamisel prügilasse, kui need jäätmed taaskasutatakse prügila sulgemisel.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud jäätmekäitluskoht on prügila järelhoolduse lõpuni.

(4) Prügila ei ole:

- 1) ehitis, kus jäätmed maha laaditakse, et neid ette valmistada veoks mujal asuvasse töötlemis-, taaskasutamise- või kõrvaldamiskohta;
- 2) jäätmete ladustamise koht enne nende töötlemist või taaskasutamist, kui kõik sinna paigutatud jäätmed töödeldakse või taaskasutatakse kolme aasta jooksul nende ladustamisest arvates;
- 3) jäätmete ladustamise koht enne nende kõrvaldamist, kui kõik sinna paigutatud jäätmed kõrvaldatakse aasta jooksul nende ladustamisest arvates.

(5) Prügila liigid sõltuvalt ladestatavate jäätmete omadustest on:

- 1) ohtlike jäätmete prügila;
- 2) tavajäätmeprügila;
- 3) püsijäätmeprügila.

§ 193. Nõuded prügila rajamise, kasutamise, sulgemise ja järelhoolduse kohta

(1) Enne kõrvaldamistoimingute alustamist kontrollib Keskkonnaamet prügila vastavust käitajale antud keskkonnaloa tingimustele. Nimetatud kontroll ei vähenda käitaja vastutust.

(2) Valdkonna eest vastutaval ministril on õigus kehtestada määrusega täpsustatud nõuded prügila rajamise, kasutamise, aruandluse, seire, sulgemise ja järelhoolduse kohta.

§ 194. Prügila kulud

(1) Tasu, mida prügila käitaja võtab mis tahes jäätmete prügilasse ladestamise eest, peab katma prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise kulud ning niivõrd, kui see on võimalik, käesoleva seaduse § 214 lõike 1 punktis 6 nimetatud finantstagatise või garantii kulud ja prügila järelhoolduse hinnangulised kulud perioodiks, mille pikkus on vähemalt 30 aastat.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud prügila kulude katmise põhimõtte ja keskkonnateabele vaba juurdepääsu nõuete rakendamiseks peab prügila käitaja arvestust prügila kulude kohta ja järelevalveõigust omava isiku nõudmisel avalikustab jäätmete prügilasse ladestamise eest võetava tasu jagunemise kululiikide kaupa.

§ 195. Ladestamiseelse töötlemiseta jäätmete prügilasse ladestamise keeld

(1) Jäätmete ladestamiseelne töötlemine on jäätmete mehaaniline, termiline, keemiline või bioloogiline mõjutamine, kaasa arvatud sortimine, mis muudab jäätmete omadusi eesmärgiga vähendada jäätmete kogust või ohtlikkust, hõlbustada nende käitlemist või kõrvaldamist või tõhustada nende taaskasutamist.

(2) Prügilasse on keelatud ladestada jäätmeid, mis ei ole läbinud ladestamiseelset töötlemist.

(3) Jäätmete ladestamiseelse töötlemise kohustus ei kehti jäätmete kohta, mille töötlemine ei vähenda jäätmetest tulenevat keskkonnoahtu, sealhulgas terviseohtu, samuti nende püsijäätmete kohta, mille töötlemine ei ole tehniliselt otstarbekas.

§ 196. Vanarehvide prügilasse ladestamise keeld

(1) Prügilasse on keelatud ladestada sõiduki liiklusseaduse tähenduses vanarehve, välja arvatud prügilas ehitusmaterjalina taaskasutatavad tükeldatud vanarehvid.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ei kohaldata jäätmetele, mis on tekkinud jalgrattarehvidest ja rehvidest välisdiameetriga üle 1400 millimeetri.

§ 197. Olmejäätmete sortimine jäätmete töötlemisel

(1) Segaolemejäätmed tuleb enne prügilasse ladestamist sortida jäätmete koguse või nende keskkonnamõju vähendamiseks juhul, kui käesoleva seaduse § 195 lõikes 1 nimetatud mehaanilise, termilise, keemilise ja bioloogilise või nende kombineeritud käitlusmenetluse kasutamine ei ole tehniliselt teostatav või sellega kaasnevad ülemäärased kulutused.

(2) Segaolemejäätmete sortimine peab võimaldama nende taaskasutamist võimalikult suures ulatuses ja tagama vähemalt käesoleva seaduse § 183 lõikes 1 nimetatud taaskasutamise sihtarvude ja ladestatavate biolagunevate jäätmete koguse käesoleva seaduse §-s 198 nimetatud protsendilise piirangu täitmise.

§ 198. Ladestatavate biolagunevate jäätmete koguse protsendiline piirang

Prügilasse ladestatavate biolagunevate olmejäätmete mass ei tohi ületada 50 massiprotsenti 1995. aastal ladestatud biolagunevate olmejäätmete massist.

2. jagu

Nõuded kaevandamisjäätmete hoidla käitamise kohta

§ 199. Kaevandamisjäätmete hoidla

(1) Kaevandamisjäätmete hoidla on iga ehitis või ala, mida kasutatakse tahkel, vedelal, lahuse või suspensiooni kujul olevate kaevandamisjäätmete kogumiseks või ladestamiseks:

1) määramata ajaks A-kategooria kaevandamisjäätmete hoidlates ja käesoleva seaduse §-s 54 nimetatud kaevandamisjäätmekavas kirjeldatud ohtlike jäätmete hoidlas;

2) rohkem kui kuueks kuuks ootamatult tekkinud ohtlike jäätmete hoidlas;

3) rohkem kui aastaks selliste tavajäätmete hoidlas, mis ei ole püsijäätmed;

4) rohkem kui kolmeks aastaks saastumata pinnase, uuringute käigus tekkivate tavajäätmete, turba kaevandamisel, rikastamisel ja ladustamisel tekkivate jäätmete ning püsijäätmete hoidlas.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud hoidlad hõlmavad ka tammisid või muid rajatisi,

mille eesmärk on hoida, säilitada, piirata või muul viisil toetada sellist hoidlat. Sellised hoidlad hõlmavad ka puistanguid, hiivahoidlaid või muid rajatisi, kuid ei hõlma kaeveõõsi, millesse jäätmed paigutatakse pärast kaevandamist ala korrastamise ja ehituse eesmärgil.

(3) Tamm on inseneriehitus vee või jäätmete hoidmiseks või säilitamiseks hiivahoidlas.

(4) Puistang on insenerirajatis tahkete jäätmete ladustamiseks maapinnal.

(5) Hiivahoidla on looduslik või insenerirajatis, kus hoitakse peenestatud jäätmeid, harilikult rikastamisjäätmeid, samuti veehulka, mis tekib maavara rikastamisel ning tööprotsessis kasutatava vee selitamisel ja ringlussevõtul.

(6) Korrastamine on kaevandamisjäätmete hoidlast mõjutatud maapinna töötlemine, et taastada selle rahuldav seisukord, pöörates erilist tähelepanu mulla kvaliteedile, loodusliku loomastiku ja taimestiku, looduslike elupaikade, pinnaveekogude ja põhjaveekogumite hea seisundi saavutamisele ja hoidmisele, lähtudes veeseaduse §-dest 32–35, ja maastikule ning selle asjakohasele kasutamisele tulevikus.

(7) Rikastamisjäätmed on pärast maavara väärtuslikuma osa vähem väärtuslikust kivimist eraldamist, nagu purustamist, peenestamist, suuruse järgi sortimist, separeerimist, flotatsiooni ja muude füüsikalise-keemiliste tehnoloogiate rakendamist, järele jäävad tahked või vedelad jäätmed.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ehitus või ala on kaevandamisjäätmete hoidla järeelhoolduse lõpuni.

§ 200. Kaevandamisjäätmete hoidla klassifitseerimine

(1) Ohtlikkusest lähtudes klassifitseeritakse kaevandamisjäätmete hoidla A- või B-kategooria kaevandamisjäätmete hoidlaks.

(2) Kaevandamisjäätmete hoidla määratakse A-kategooriasse, kui esineb üks või mitu järgmistest asjaoludest:

1) kaevandamisjäätmete hoidla praegust või tulevast suurust, asukohta ja keskkonnamõju arvesse võttes analüüs näitab, et rike, näiteks puistangu varing või tammi purunemine, või väär käitamine võib põhjustada suurõnnetuse;

2) kaevandamisjäätmete hoidlas on käesoleva seaduse § 3 lõike 3 alusel kehtestatud määruse kohaselt ohtlikeks jäätmeteks klassifitseeritud jäätmeid üle teatava piiri;

3) kaevandamisjäätmete hoidlas on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1–1355), kohaselt ohtlikeks aineteks või segudeks klassifitseeritud aineid või segusid üle teatava piiri.

(3) Kaevandamisjäätmete hoidlale, mis ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud asjaoludele, määratakse B-kategooria.

(4) Kaevandamisjäätmete hoidlale A- või B-kategooria määramise otsustab kaevandamisjäätmete hoidla käitamiseks loa andmisel jäätmeloa andja.

§ 201. Nõuded kaevandamisjäätmete hoidla rajamise ja kasutamise kohta

(1) Kaevandamisjäätmete hoidla käitaja peab tagama:

- 1) kaevandamisjäätmete hoidla sobiva asukoha valiku, lähtudes eesmärgist vähendada võimalikult suures ulatuses keskkonnanahäiringuid, võttes seejuures arvesse eelkõige kaitstavate loodusobjektide paiknemist ning geoloogilisi, hüdroloogilisi, hüdrogeoloogilisi, seismilisi ja geotehnilisi tegureid;
- 2) kaevandamisjäätmete hoidla projekteerimise selliselt, et täidetakse keskkonnaohu, eriti pinnase, õhu, põhja- ja pinnavee saastumise vältimiseks vajalikke tingimusi;
- 3) nõrgvee tõhusa kogumise ja puhastamise kompleks- või jäätmeloas sätestatud ajal ja viisil;
- 4) vee- ja tuuleerosiooni vähendamise niivõrd, kuivõrd see on tehniliselt võimalik ja majanduslikult põhjendatud;
- 5) kaevandamisjäätmete hoidla ehitamise, haldamise ja hooldamise nii, et on tagatud selle füüsiline stabiilsus ning välditud pinnase, õhu, pinna- ja põhjavee saastumine ning maastiku kahjustamine, keskkonnaoht ja minimeeritud keskkonnariskid;
- 6) kavade koostamise ja korralduste andmise, et pädevad isikud saaksid perioodiliselt kaevandamisjäätmete hoidlat kontrollida, teha seiret ning võtta meetmeid juhul, kui tulemused näitavad ebastabiilsust või vee või pinnase saastumist;
- 7) korralduste andmise maapinna korrastamiseks ja kaevandamisjäätmete hoidla sulgemiseks;
- 8) korralduste andmise kaevandamisjäätmete hoidla järelhoolduseks.

(2) Pädev isik käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline isik, kellel on käesolevast seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks nõutavad tehnilised teadmised ja kogemus.

(3) Kui hiivahoidlas leidub tsüaniidi, tagab käitaja, et nõrga happe toimel dissotsieeruva tsüaniidi kontsentratsiooni alandatakse seal parima võimaliku tehnoloogia abil madalaima võimaliku tasemeni.

(4) Kaevandamisjäätmete hoidla käitaja vahetumise korral vastutavad kõik hoidla tegutsemise ja järelhoolduse ajal tegutsevad käitajad hoidlas ladestatud jäätmetest lähtuvast keskkonnanahäiringust põhjustatud kahju eest solidaarselt.

§ 202. Nõuded kaevandamisjäätmete hoidla sulgemise kohta

(1) Kaevandamisjäätmete hoidla sulgemist alustatakse üksnes siis, kui jäätmeloas kehtestatud nõuded on täidetud ning jäätmeloa andja on andnud sulgemiseks nõusoleku.

(2) Kaevandamisjäätmete hoidla loetakse lõplikult suletuks üksnes pärast seda, kui jäätmeloa andja on korraldanud kaevandamisjäätmete hoidla kohapealse kontrolli, hinnanud käitaja esitatud aruandeid, kinnitanud, et hoidlast mõjutatud maa-ala on korrastatud, ja teavitanud käitajat nõusolekust hoidla sulgeda.

(3) Kaevandamisjäätmete hoidla sulgemise järel peab käitaja muu hulgas kontrollima kaevandamisjäätmete hoidla füüsikalist ja keemilist stabiilsust ning vähendada keskkonnanahäiringuid, eelkõige mõju pinna- ja põhjaveele, tagades:

- 1) kaevandamisjäätmete hoidla kõikide osade järelevalve ja kaitse ning kontrolli- ja mõõteaparatuuri alalise kasutusvalmiduse;
- 2) ülevoolukanalite ja liigveelaskmete puhta ja vabana hoidmise.

(4) Käitaja vastutab kaevandamisjäätmete hoidla hooldamise, seire ja kontrolli ning hoidlat parandavate meetmete eest järelhooldusel seni, kuni jäätmeloa või kompleksloa andja seda

nõuab, võttes arvesse ohu laadi ja kestust. Nõutavad meetmed ning nende kohaldamise aeg määratakse kaevandamisjäätmete hoidla käitamiseks antavas jäätmeloas.

(5) Uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning karjääriride töö käigus tekkinud püsijäätmete, maavarade, välja arvatud nafta ja vee aurustumisel tekkinud ained peale kipsi ja anhütriidi, uuringute käigus tekkinud tavajäätmete ja saastumata pinnase ning turba kaevandamise, rikastamise ja ladustamise käigus tekkinud jäätmete suhtes ei kohaldata kaevandamisjäätmete hoidla sulgemise nõudeid, § 201 lõiget 3, käesoleva paragrahvi lõikeid 1–4, § 203, § 210 lõike 1 punkti 6 ja § 217, välja arvatud juhul, kui need jäätmeladestatakse A-kategooria kaevandamisjäätmete hoidlas.

(6) Saastumata pinnas käesoleva peatüki tähenduses on pinnas, mis eemaldatakse kaevandamise käigus maapinna ülemisest kihist ja mida ei loeta saastunuks vastavalt Eesti või Euroopa Liidu õigusaktidele.

(7) Tavajäätmete suhtes ei kohaldata käesoleva seaduse § 201 lõiget 3, käesoleva paragrahvi lõiget 3 ning käesoleva seaduse § 203, välja arvatud juhul, kui neid jäätmeladestatakse A-kategooria kaevandamisjäätmete hoidlas.

(8) Valdkonna eest vastutaval ministril on õigus kehtestada määrusega täpsustavad nõuded kaevandamisjäätmete hoidla rajamise, kasutamise, seire ja aruandluse kohta.

§ 203. Kaevandamisjäätmete hoidla käitamiseks vajalik finantstagatis

(1) Kaevandamisjäätmete hoidla käitajal peab olema hoidla kasutamise, sulgemise ja järelhoolduse kohustuste täitmiseks piisav tagatis. Tagatis peab olema kaevandamisjäätmete hoidlast mõjutatud maa-ala korrastamiseks vastavalt hoidla käitamise loale ja kaevandamisjäätmekavale alati hõlpsasti kättesaadav.

(2) Tagatise arvutamisel võetakse aluseks järgmised kriteeriumid:

- 1) kaevandamisjäätmete hoidla tõenäoline mõju keskkonnale ja inimese tervisele;
- 2) kaevandamisjäätmete hoidla kategooria ja jäätmete omadused;
- 3) kohaldatavad keskkonnastandardid ja -eesmärgid, sealhulgas kaevandamisjäätmete hoidla füüsiline stabiilsus, pinnase ja veevarude kvaliteedi miinimumnõuded ning saasteainete keskkonda viimise ülemmäärad;
- 4) keskkonnaeesmärkide saavutamiseks vajalikud tehnilised meetmed, eelkõige sellised, millega tagatakse kaevandamisjäätmete hoidla stabiilsus ning vähendatakse keskkonnakahju;
- 5) meetmed, mis on vajalikud nõuete täitmiseks kaevandamisjäätmete hoidla sulgemise ajal ja pärast seda, sealhulgas meetmed maa-ala korrastamiseks, vajaduse korral sulgemisjärgne hooldus ja seire ning meetmed bioloogilise mitmekesisuse taastamiseks;
- 6) hinnanguline keskkonnanahäiringute kestus ning nõutavad keskkonnariski vähendamise meetmed;
- 7) maa-ala korrastamiseks, sulgemiseks ja sulgemisjärgseks hoolduseks, sealhulgas võimalikuks sulgemisjärgseks seireks või saasteainete töötlemiseks vajaminevad kulud.

(3) Tagatise arvutamisel lähtutakse eeldusest, et vajalikule korrastamistöole annavad hinnangu ning korrastamistööd teevad sõltumatud ja vajaliku pädevusega kolmandad isikud.

(4) Tagatise suuruse arvutab kaevandamisjäätmete hoidla käitamiseks jäätmeloa andja.

(5) Tagatise olemasolu tõendatakse Euroopa Majanduspiirkonnas asuva krediidi- või

finantseerimisasutuse või kindlustusandja garantiikirjaga. Tagatis peab kehtima vähemalt kaevandamisjäätmete hoidla järelhoolduse lõpuni.

(6) Tagatise esitamise ajal peab tagatise väärtus moodustama vähemalt 115 protsenti kaevandamisjäätmete hoidlast mõjutatud maa-ala korrastamise kulude eeldatavast summast. Kui loa andja teeb kindlaks, et tagatis ei taga enam kindlalt kulude tasumist, siis on tal õigus nõuda tagatise suurendamist või algse tagatise asendamist uuega.

(7) Kaevandamisjäätmete hoidlast mõjutatud maa-ala korrastamise kulude eeldatava summa määramisel lähtutakse sõltumatute ja vajaliku pädevusega kolmandate isikute eksperdiarvamusest.

(8) Tagatise suurus muutetakse korrapäraselt vastavalt korrastamistöele, mida kaevandamisjäätmete hoidlast mõjutatud maa-alal tuleb teha vastavalt kaevandamisjäätmekavale ja kaevandamisjäätmete hoidla käitamiseks antud jäätmeloale.

(9) Kui loa andja kiidab kaevandamisjäätmete hoidla sulgemise heaks, annab ta käitajale kirjaliku tõendi, millega ta vabastab käitaja tagamiskohustusest, sulgemisjärgsed kohustused välja arvatud.

§ 204. Suurõnnetuste ohuga kaevandamisjäätmete hoidla

(1) Suurõnnetuse ohuga kaevandamisjäätmete hoidla projekteerimisel, rajamisel, kasutamisel, hooldamisel, sulgemisel ning järelhooldamisel tuleb võtta vajalikke meetmeid, et vältida selliseid õnnetusi ja piirata neist lähtuvat ebasoodsat mõju, piiriülene mõju kaasa arvatud.

(2) Kaevandamisjäätmete hoidlaga seotud suurõnnetus on käesoleva seaduse tähenduses tegevuskohal kaevandamisjäätmete käitlemise käigus tekkinud juhtum, mis kujutab otsekohe või aja jooksul tegevuskohal või mujal ilmnevat suurt ohtu inimese tervisele või keskkonnale.

(3) Käesolevat paragrahvi kohaldatakse A-kategooria kaevandamisjäätmete hoidlale, mis ei ole ohtlik ettevõtte ega suurõnnetuse ohuga ettevõtte kemikaaliseaduse tähenduses.

§ 205. Suurõnnetuste vältimise ja suurõnnetustest teavitamise üldnõuded

(1) Enne tegevuse alustamist sõnastab A-kategooria kaevandamisjäätmete hoidla käitaja kaevandamisjäätmete käitlemisel suurõnnetuste vältimise põhimõtted, koostab kaevandamisjäätmete hoidlasisese hädaolukorra lahendamise kava, milles on täpsustatud õnnetuse korral käitise territooriumil võetavad meetmed, jõustab nende rakendamiseks ohutuse juhtimissüsteemi ning määrab ohutusjuhi, kes vastutab suurõnnetuste vältimise põhimõtete rakendamise ja korrapärase järelevalve eest.

(2) Päästeametite asukohajärgne päästikeskus koostab hoidlavälise hädaolukorra lahendamise kava, kus täpsustatakse õnnetuse korral väljaspool käitise territooriumi võetavad meetmed ning mis kooskõlastatakse Keskkonnaametiga. Käitaja esitab koos jäätmeloaga selle kava koostamiseks vajaliku teabe, sealhulgas käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kaevandamisjäätmete hoidlasisese hädaolukorra lahendamise kava. Jäätmeloaga andja edastab nimetatud teabe kohaliku omavalitsuse üksusele.

(3) Hoidlavälise hädaolukorra lahendamise kava koostamisel lähtutakse haldusmenetluse seaduses avatud menetluse kohta kehtestatud nõuetest.

§ 206. Hädaolukorra lahendamise kava eesmärgid

(1) Hädaolukorra lahendamise kava eesmärgid on järgmised:

- 1) ohjeldada ja kontrollida suurõnnetusi ja muid õnnetusjuhtumeid nii, et nende mõju oleks minimaalne, ning eelkõige piirata inimese tervisele ja keskkonnale tekitatavat kahju;
- 2) rakendada meetmeid, mis on vajalikud inimese tervise ja keskkonna kaitsmiseks suurõnnetuste ja muude õnnetusjuhtumite ebasoodsa mõju eest;
- 3) edastada vajalik teave piirkonna asjaomastele asutustele, teenistustele ja üldsusele;
- 4) kavandada keskkonna puhastamine ja korrastamine pärast suurõnnetust.

(2) Üldsus käesoleva peatüki tähenduses on üks või mitu füüsilist või juriidilist isikut ja vastavalt õigusaktidele või tavadele selliste isikute ühendused, organisatsioonid või rühmad.

§ 207. Suurõnnetuste vältimise põhimõtted ja ohutuse juhtimissüsteem

(1) Käitaja suurõnnetuste vältimise põhimõtted ja ohutuse juhtimissüsteem peavad olema vastavuses kaevandamisjäätmehoidlast tuleneva suurõnnetuse ohu suurusega. Suurõnnetuste vältimise põhimõtted peavad sisaldama käitaja üldisi eesmärgi ja tegevuspõhimõtteid seoses suurõnnetuste ohu kontrollimisega. Ohutuse juhtimissüsteem peab sisaldama seda osa üldisest juhtimissüsteemist, mis hõlmab suurõnnetuste vältimise põhimõtete määramise ja rakendamise seotud organisatsioonilist struktuuri, vastutust, praktikat, menetlusi, protsesse ja vahendeid.

(2) Ohutuse juhtimissüsteemis tuleb käsitleda järgmisi küsimusi:

- 1) ohutuse juhtimissüsteemi korraldus ja töötajad – kõikidel korraldustasemetel suurõnnetuste ohu juhtimisega seotud töötajate ülesanded ja kohustused, selliste töötajate koolitusvajaduste kindlakstegemine ja sellekohase koolituse pakkumine, töötajate ja vajaduse korral alltöövõtjate kaasamine;
- 2) suurte ohtude kindlakstegemine ja hindamine – tava- ja erandkäitamisest tulenevate suurte ohtude süstemaatilise kindlakstegemise korra kehtestamine ja rakendamine ning selliste ohtude tõenäosuse ja raskusastme hindamine;
- 3) tegevuse kontrollimine – turvalist toimimist, sealhulgas kaevandamisjäätmehoidla hooldamist, hooldamisprotsesse, -seadmeid ja hooldamise ajutisi katkestusi käsitlevate menetluste ja juhendite kehtestamine ning rakendamine;
- 4) muudatuste juhtimine – kaevandamisjäätmehoidlate muutmist või uute kaevandamisjäätmehoidlate kavandamist käsitlevate menetluste kehtestamine ja rakendamine;
- 5) hädaolukordades rakendatavate kavade koostamine – menetluste kehtestamine ja rakendamine hädaolukordade kindlakstegemiseks süstemaatilise analüüsi teel ning hädaolukorra lahendamise kavade ettevalmistamine, katsetamine ja läbivaatamine;
- 6) tegevuse jälgimine – menetluste kehtestamine ja rakendamine suurõnnetuste vältimise põhimõtete ja ohutuse juhtimissüsteemi eesmärkide saavutamise pidevaks hindamiseks ning uurimis- ja parandusmeetmete võtmise vahendid juhaks, kui neid eesmärgi ei järgita;
- 7) kontrollimine ja läbivaatamine – menetluste kehtestamine ja rakendamine suurõnnetuste vältimise põhimõtete ja ohutuse juhtimissüsteemi tulemuslikkuse ning sobivuse perioodiliseks süstemaatiliseks hindamiseks.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 6 nimetatud menetlus peab hõlmama korda, mida käitaja kasutab suurõnnetustest ja napilt välditud juhtumitest teatamiseks, eriti kui kaitsemeetmetes on olnud puudusi, ning nende puuduste uurimist ja tehtud järelduste alusel

kasutusele võtma vajalikke järelmeetmeid.

(4) Ettevõtte juhtkond jälgib, kas suurõnnetuste vältimise põhimõtted ja ohutuse juhtimissüsteem toimivad, ning korraldab nende dokumenteerimise ja ajakohastamise.

§ 208. Suurõnnetuste vältimisega seoses edastatav teave

(1) Käitajal tuleb üldsusele edastada teave ohutusmeetmete ja suurõnnetuse korral kohustusliku käitumise kohta, milles on vähemalt:

- 1) käitaja nimi ja kaevandamisjäätmete hoidla aadress;
- 2) teavet andva isiku ametikoht;
- 3) kinnitus, et kaevandamisjäätmete hoidla suhtes kohaldatakse kehtivaid nõudeid ja loa andjale on vajaduse korral esitatud nende nõuete täitmise tagamiseks ja kontrollimiseks vajalik teave;
- 4) selge ja lihtne selgitus hoidlas toimuva tegevuse kohta;
- 5) kaevandamisjäätmete hoidlas olevate ainete ja segude ning suurõnnetuse ohtu tekitada võivate jäätmete tava- või üldnimetused või üldine ohuklassifikatsioon koos peamiste ohtlike omaduste loeteluga;
- 6) üldinfo suurõnnetuse ohu laadi kohta, kaasa arvatud selle võimalik mõju ümbruskonna elanikkonnale ja keskkonnale;
- 7) piisav teave selle kohta, kuidas ümbruskonna elanikkonda hoiatatakse ja kuidas teda suurõnnetuse korral toimuvaga kursis hoitakse;
- 8) piisav teave selle kohta, kuidas elanikkond peab suurõnnetuse korral käituma;
- 9) kinnitus, et käitaja võtab oma territooriumil piisavaid meetmeid koostöös Päästeametiga, et suurõnnetusega toime tulla ja selle ebasoodsat mõju minimeerida;
- 10) info kaevandamisjäätmete hoidla välise hädaolukorra lahendamise kava kohta, mis on koostatud, et vähendada õnnetuse võimalikku ebasoodsat mõju väljaspool kaevandamisjäätmete hoidla territooriumi, mis hõlmab nõuannet järgida õnnetuse ajal kõiki Päästeameti juhtnõure ja nõudeid;
- 11) lisateabe allikad.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teavet tuleb esitada asjaomastele isikutele tasuta ja pidevalt. Teave tuleb üle vaadata ja vajaduse korral ajakohastada vähemalt iga kolme aasta järel.

(3) Asjaomased isikud käesoleva peatüki tähenduses on isikud, keda jäätmeloa või tegevusloa andmise A-kategooria kaevandamisjäätmete hoidlaid käsitlevate otsuste tegemine mõjutab või võib mõjutada, või isikud, kelle huvidega see on seotud. Arvestatakse, et selline huvi on ka keskkonnakaitset edendavatel valitsusvälistel organisatsioonidel.

(4) Suurõnnetuse korral peab käitaja esitama Keskkonnaametile ja Päästeametile viivitamata kogu vajaliku teabe, et aidata vähendada õnnetuse ebasoodsat keskkonnamõju ning hinnata ja vähendada tegeliku ja võimaliku keskkonnoahu ja keskkonnakahju ulatust.

(5) Kui suurõnnetusel võib olla piiriülene mõju, esitab Päästeamet nimetatud teabe Siseministeriumi kaudu selle riigi pädevale asutusele, keda suurõnnetus võib mõjutada.

9. peatükk

Jäätmeluba ja jäätmekäitleja registreerimine

1. jagu

Jäätmeluba

§ 209. Jäätmeloa andja

Jäätmeloa annab Keskkonnaamet (edaspidi *loa andja*).

§ 210. Jäätmeloa omamise kohustus

(1) Jäätmeluba nõutakse:

- 1) jäätmete kõrvaldamiseks;
- 2) jäätmete taaskasutamiseks;
- 3) ohtlike jäätmete kogumiseks ja veoks majandustegevuse käigus;
- 4) metallijäätmete kogumiseks majandustegevuse käigus;
- 5) jäätmete tekitamiseks maavara kaevandamisel või rikastamisel;
- 6) kaevandamisjäätmete hoidla käitamiseks;
- 7) prügila käitamiseks;
- 8) prügila ja jäätmeholdla järelhoolduseks.

(2) Jäätmeluba ei nõuta:

- 1) füüsiliselt isikult, kes käitleb ise oma kodumajapidamises tekkivaid jäätmeid arvestades käesolevas seaduses jäätmevaldajale kehtestatud nõudeid;
- 2) Päästeameti päästetöö või demineerimistö käigus jäätmete kogumiseks ja veoks;
- 3) isikult, kellele selleks tegevuseks on antud õigus kompleksloaga;
- 4) isiku enda tegevuse tulemusena tekkinud jäätmete kogumiseks ja veoks;
- 5) jäätmete kasutamiseks riigi- ja õppeasutuste õppuste käigus, kui tingimused on kooskõlastatud Keskkonnaametiga.

(3) Valdkonna eest vastutaval ministril on õigus kehtestada määrusega teatud liiki ja koguses jäätmete taaskasutamise või tavajäätmete tekkekohas kõrvaldamise nõuded, millele vastava käitlemise korral ei ole jäätmeloa omamine kohustuslik.

§ 211. Jäätmeloa kehtivusaeg

Jäätmeluba antakse tähtajatult, välja arvatud juhul, kui:

- 1) jäätmeluba taotletakse tähtajaliselt;
- 2) jäätmeluba on seotud muu tähtajalise haldusakti või kasutuslepinguga;
- 3) esinevad muud keskkonnakaitse seisukohalt põhjendatud juhud.

§ 212. Jäätmeloa taotlemine

(1) Jäätmeluba tuleb taotleda iga jäätmekäitluskoha, käitise või jäätmetekkekoha kohta eraldi, välja arvatud jäätmejaamad ja kogumiskoht.

(2) Kui jäätmeluba taotletakse ohtlike jäätmete kogumiseks ja veoks majandustegevuse käigus, taotletakse luba maakonnapõhiselt või üleriigiliselt.

(3) Jäätmejaamade ja kogumiskohtade jäätmeloa taotluses nimetatakse kõik jäätmejaamad ja kogumiskohad, kus tegevust kavandatakse.

(4) Jäätmeloa taotluses märgitakse lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 42 lõikes 1 sätestatule:

- 1) käideldavate jäätmete liigid ja kogused kalendriaasta jooksul;
- 2) käitlusprotsessi tulemusena tekkivate jäätmete ning nende edasise käitlemise või üleandmise kirjeldus;
- 3) jäätmete koostise ning jäätmekäitlustoimingute ja -tehnoloogia iseloomustus;
- 4) jäätmekäitluskoha või -kohtade kirjeldus koos asukohaandmetega;
- 5) jäätmekäitluskoha või -kohtade aastased käitlusmahud ja ülesseatud käitlusvõimsused jäätmekäitlustoimingute ja -tehnoloogiatega kaupa tonnides aastas;
- 6) jäätmekäitluskohas maksimaalne jäätmete vaheladustamise kogus ja vaheladustatud jäätmete paiknemise kaardistus;
- 7) jäätmekäitluskohas jäätmete vaheladustamise korral jäätmete eeldatav taaskasutamisele või kõrvaldamisele suunamise aeg;
- 8) jäätmetekke vältimiseks ja jäätmekoguste vähendamiseks rakendatavate meetmete kirjeldus;
- 9) tegevuse alustamisel ja lõpetamisel rakendatavate tervise- ja keskkonnakaitsemeetmete kava, sealhulgas jäätmekäitluskohade järelehoolduse kava;
- 10) jäätmekäitluses rakendatavate tehnoloogiaprotsesside ja tehnilise varustatuse võrdlus parima võimaliku tehnikaga;
- 11) probleemtoodetest tekkivate jäätmete käitlemisel, sealhulgas kogumisel, taaskasutamise ja ringlussevõtu käesoleva seaduse §-s 123, 132, 141 või 152 sätestatud sihtarvude saavutamise võimalikkuse tõendatus koos asjaomaste dokumentidega.

(5) Kui jäätmeluba taotletakse ohtlike jäätmete käitlemiseks, prügila käitamiseks või jäätmete põletamiseks, esitab taotleja loa andjale taotletava tegevuse tehnilise ja keskkonnanõuetekohase toimimise eest vastutava füüsilise isiku tööülesandeid ja vastutust kirjeldavad ning pädevust tõendavad dokumendid.

(6) Nõuded käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud vastutava isiku asjakohase koolituse ja pädevuse kohta kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(7) Ohtlike jäätmete jäätmekäitluse eest vastutava isikuna võib tegutseda ka välisriigi kutsekvalifikatsiooni omandanud isik, kui tema kutsekvalifikatsiooni on tunnustatud välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse kohaselt. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse § 7 lõikes 2 sätestatud pädev asutus on Keskkonnaamet.

(8) Jäätmeloa taotlusele lisatakse keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 42 lõikes 3 nimetatud dokumendid ja andmed.

§ 213. Jäätmeluba ohtlike jäätmete käitlemiseks

(1) Lisaks käesoleva seaduse §-s 212 sätestatule esitab ohtlike jäätmete käitlemiseks jäätmeloa taotleja loa andjale:

- 1) juhtimissüsteemi kirjelduse, sealhulgas töökorraldusdokumendid, mis annavad ülevaate kõikide ohtlike jäätmete käitlusega seotud töötajate tööülesannetest, pädevusest ja vastutusest;
- 2) krediidi- või finantseerimisasutuse või kindlustusandja garantii või finantstagatist tõendava dokumendi õnnetusjuhtumitest tekkinud keskkonnasaastuse likvideerimise kulude katmiseks;
- 3) hädaolukordade tekkimise võimaluste selgitused ja võimalike hädaolukordade korral rakendatavate meetmete kirjeldused;
- 4) saatekirja koostamiseks vajalike tehniliste vahendite olemasolu kinnituse.

(2) Ohtlike jäätmete käitlemise finantstagatise või garantii suurus arvutatakse valemi $M = T \times L/52$ järgi, kus:

M – garantii või muu tagatise suurus eurodes;

T – 255 eurot tonni kohta;

L – summaarne ohtlike jäätmete aastane käitlemiskogus tonnides, mis on ohtlike jäätmete käitlemiseks jäätmeloa taotleja loa taotluses nimetatud summaarne kogus;

52 – nädalate arv aastas.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 esitatud valemi alusel arvutatud finantstagatise või garantii summa on väiksem kui 6400 eurot, on finantstagatise väärtus 6400 eurot aastas.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 esitatud valemi alusel arvutatud finantstagatise või garantii summa on suurem kui 320 000 eurot, on finantstagatise väärtus 320 000 eurot aastas.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud garantii või finantstagatis peab olema olema kogu aja jooksul, kui tegeletakse ohtlike jäätmete käitlemisega.

§ 214. Jäätmeluba prügila käitamiseks

(1) Lisaks käesoleva seaduse §-s 212 sätestatule esitab prügila käitamiseks jäätmeloa taotleja loa andjale:

1) millist liiki prügila käitamiseks luba taotletakse;

2) andmed ladestatavate jäätmete koguse kohta jäätmekoodide ja -liikide kaupa;

3) andmed prügila kavandatud mahutavuse kohta ruumala- ja massiühikutes;

4) prügila asukoha kirjelduse, selle hüdrogeoloogilise ja geoloogilise iseloomustuse;

5) taotleja kirjaliku kinnituse, et tal on tegutsemiseks vajaliku oskusega personal ning tema tegevus vastab keskkonnakaitse- ja tööohutusalastes õigusaktides kehtestatud nõuetele;

6) Euroopa Majanduspiirkonnas asuva krediidi- või finantseerimisasutuse või kindlustusandja garantiikirja või finantstagatist tõendava dokumendi;

7) personali tehnilist ja kutsealast väljaõpet tõendavate dokumentide koopiad;

8) prügila sulgemise ja järelhoolduse kava;

9) käitamis-, seire ja kontrollitoimingute kava;

10) saastamise vältimiseks ja vähendamiseks kavandatud meetmed.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 6 nimetatud krediidi- või finantseerimisasutuse või kindlustusandja garantii peab kehtima kogu prügila kasutamise, sulgemise ja järelhoolduse aja, et tagada käitaja suutlikkus täita oma ülesandeid.

(3) Püsijäätmeprügila korral võib loa andja vabastada käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 6 nimetatud nõude täitmisest.

§ 215. Jäätmeluba metallijäätmete kogumiseks

Lisaks käesoleva seaduse §-s 212 sätestatule esitab isik, kes taotleb jäätmeluba metallijäätmete kogumiseks, loa andjale tegevuskohajärgse politseiasutuse arvamuse metallijäätmelooas käsitletava tegevuse kohta.

§ 216. Jäätmeluba jäätmete tekitamiseks maavara kaevandamisel ja rikastamisel

Lisaks käesoleva seaduse §-s 212 sätestatule esitab maavarade rikastamisel jäätmete tekitamiseks jäätmeluba taotlej isik loa andjale kaevandamisjäätmekava. Jäätmeloa taotluses ei käsitleta kaevandamisjäätmekavas sisalduvaid andmeid.

§ 217. Jäätmeluba kaevandamisjäätmete hoidla käitamiseks

(1) Lisaks käesoleva seaduse §-s 212 sätestatule esitab kaevandamisjäätmete hoidla käitamiseks jäätmeloa taotleja loa andjale:

- 1) andmed kaevandamisjäätmete hoidla kavandatud mahutavuse kohta;
- 2) kaevandamisjäätmete hoidla asukoha kirjelduse, selle hüdrogeoloogilise ja geoloogilise iseloomustuse;
- 3) andmed kaevandamisjäätmete hoidla võimalike alternatiivsete asukohtade kohta;
- 4) kirjaliku tõenduse, et taotlejal on taotluses märgitud tegevusalal tegutsemiseks vajaliku oskusega personal ning taotleja tegevus vastab keskkonnakaitse- ja tööohutusosalastes õigusaktides kehtestatud nõuetele;
- 5) personali tehnilist ja kutsealast väljaõpet tõendavate dokumentide koopiad;
- 6) kaevandamisjäätmete hoidla kasutamisel, sulgemisel ja järelhooldusel käitaja kohustuste täitmise finantstagatise olemasolu kirjaliku tõenduse;
- 7) kaevandamisjäätmekava.

(2) Käesoleva seaduse § 202 lõigetes 5 nimetatud jäätmete ladestamiseks rajatava kaevandamisjäätmete hoidla käitamise jäätmeloa suhtes ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 6 sätestatud, välja arvatud juhul, kui need jäätmed ladestatakse A-kategooria kaevandamisjäätmete hoidlasse.

(3) Käesoleva seaduse § 202 lõikes 5 nimetatud jäätmete ladestamiseks rajatava kaevandamisjäätmete hoidla käitamise jäätmeloa suhtes ei kohaldata § 221 punktis 1 sätestatud, välja arvatud juhul, kui need jäätmed ladestatakse A-kategooria kaevandamisjäätmete hoidlas.

(4) A-kategooria kaevandamisjäätmete hoidla jäätmeluba taotlej isik peab esitama loa andjale hoidlavälise hädaolukorra lahendamise kava.

(5) Kaevandamisjäätmete hoidla käitamiseks vajaliku jäätmeloa taotluses ei esitata andmeid, mis sisalduvad taotlusele lisatavas kaevandamisjäätmekavas.

(6) Kui luba antakse A-kategooria kaevandamisjäätmete hoidla käitamiseks ja loa andja on teadlik, et käitamisega kaasneb keskkonnoaht teises riigis, või kui asjakohast teavet taotleb Euroopa Liidu liikmesriik, keda oht võib mõjutada, edastab loa andja loa taotluses esitatud teabe teisele liikmesriigile samal ajal, kui taotlus riigisiselt avalikustatakse.

§ 218. Jäätmeluba prügila ja jäätmeoidla järelhoolduseks

Lisaks käesoleva seaduse §-s 212 sätestatule esitab prügila ja jäätmeoidla järelhoolduseks jäätmeluba taotlej isik loa andjale käesoleva seaduse § 208 lõike 1 punktides 7–9 nimetatud andmed.

§ 219. Jäätmeluba jäätmete põletamiseks

Lisaks käesoleva seaduse §-s 212 sätestatule esitab jäätmete põletamiseks jäätmeluba taotlej isik loa andjale andmed jäätmete põletamisel või koospõletamisel tekkiva soojuste kasutamise kohta.

§ 220. Jäätmeloa andmine

(1) Jäätmeluba antakse kas jäätmekäitluskoha põhisenä, maakonnäpõhisena või üleriigilisenä.

(2) Loa andja võib vormistada ühe jäätmeloa mitmes jäätmekäitluskohas või jäätmetekkekohas tegutsemiseks ühe maakonna piires, kui see on otstarbekas järelevalve seisukohalt.

(3) Loa andjal on õigus nõuda jäätmeloa taotlejalt jäätmetekke vähendamise kava koostamist.

§ 221. Jäätmeloa sisu

(1) Jäätmeloas märgitakse lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 53 lõikes 1 sätestatule:

- 1) käideldavate ja jäätmekäitluse tulemusena tekkivate jäätmete liigid ja kogused;
- 2) lubatud jäätmekäitlustoimingud ning nende kirjeldus;
- 3) käitlusvõimsused jäätmekäitluskohas või -kohtades jäätmekäitlustoimingute ja -tehnoloogiate kaupa tonnides aastas;
- 4) tegevuse kohta esitatavad tehnilised ja keskkonnanõuded;
- 5) tegevuse alustamise ja lõpetamise aeg, sealhulgas vaheladustamise korral jäätmete taaskasutamisele või kõrvaldamisele suunamise eeldatav aeg;
- 6) jäätmete vaheladustamise korral jäätmete vaheladustamise tähtaeg ja ladustamiseks lubatavad maksimaalsed kogused, lähtudes käitluskoha tehnilistest ja ruumilistest võimalustest ning jäätmete vaheladustusviisist.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule määratakse prügila käitamiseks antavas jäätmeloas:

- 1) prügila liik käesoleva seaduse § 192 lõike 5 alusel;
- 2) prügilasse ladestatavate jäätmete kogus jäätmeliikide kaupa;
- 3) prügila kasutamise, keskkonnaseire ja järelevalve nõuded;
- 4) kohustus anda vähemalt kord aastas määratud tähtpäevaks loa andjale info prügilasse vastuvõetud jäätmeliikide, nende koguste ja keskkonnaseire tulemuste kohta.

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule määratakse kaevandamisjäätmete hoidla käitamise jäätmeloas:

- 1) kaevandamisjäätmete hoidla kategooria käesoleva seaduse § 200 alusel;
- 2) kaevandamisjäätmete hoidlasse ladestatavate jäätmete kogus jäätmeliikide kaupa;
- 3) kaevandamisjäätmete hoidla kasutamise, keskkonnaseire ja järelevalve nõuded;
- 4) kohustus anda vähemalt kord aastas määratud tähtpäevaks loa andjale info kaevandamisjäätmete hoidlas ladestatud jäätmeliikide, nende koguste ja keskkonnaseire tulemuste kohta.

(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule määratakse jäätmete põletamise jäätmeloas:

- 1) jäätmepõletustehase või koospõletustehase jäätmete põletamise aastane kogujõudlus;
- 2) põletatavate ohtlike jäätmete minimaalsed ja maksimaalsed massivood ajaühikus;
- 3) ohtlike jäätmete minimaalne ja maksimaalne kütteväärtus;
- 4) saasteainete, sealhulgas PCB, kloori, fluori, väävli, raskmetallide lubatud sisaldus jäätmetes.

(5) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule määratakse prügila ja jäätmehoidla järelhoolduse jäätmeloas:

- 1) prügila ja jäätmehoidla järelhooldustingimused;
- 2) keskkonnaseire tingimused.

§ 222. Ohtlike jäätmete käitlemiseks jäätmeloa andmisest keeldumine

Loa andja keeldub ohtlike jäätmete käitlemiseks jäätmeloa andmisest lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse §-s 52 sätestatud juhtudele, kui:

- 1) taotlejal puudub käesoleva seaduse § 213 lõike 1 punktis 2 nimetatud garantii või finantstagatis;
- 2) taotleja jäätmekäitluse tehnilise ja keskkonnanõuetekohase toimimise eest vastutav füüsiline isik ei vasta käesoleva seaduse § 212 lõike 6 alusel sätestatud koolitus- ja pädevusnõuetele;
- 3) taotlejat või käesoleva seaduse § 212 lõikes 5 nimetatud vastutavat füüsilist isikut on korduvalt karistatud keskkonnavalase süüteo eest ning süüteost ei ole möödunud karistusregistri seaduse § 24 lõikes 1 sätestatud tähtaeg;
- 4) taotlejal puuduvad tehnilised vahendid ja võimalus käesoleva seaduse §-s 186 nimetatud digitaalallkirjaga kinnitatud saatekirja koostamiseks autoriseeritud kasutajana ohtlike jäätmete saatekirjade andmekogus;
- 5) taotleja ei suuda saavutada probleemtoodetest tekkinud jäätmete käitlemisel käesoleva seaduse §-s 123, 132, 141 või 152 sätestatud taaskasutamise ja ringlussevõtu sihtarve.

§ 223. Prügila käitamiseks jäätmeloa andmisest keeldumine

Loa andja keeldub prügila käitamiseks jäätmeloa andmisest lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse §-s 52 sätestatud juhtudele, kui:

- 1) prügila ei vasta käesoleva seaduse § 193 lõike 2 alusel kehtestatud määruse nõuetele;
- 3) prügila käitamisel ei rakendata vajalikke meetmeid õnnetuste vältimiseks ja nende tagajärgede piiramiseks;
- 3) taotlejal puudub käesoleva seaduse § 214 lõike 1 punktis 6 nimetatud garantii või finantstagatis;
- 4) taotlejal puudub maakasutusõigus;
- 5) taotlejat või jäätmekäitluse tehnilise ja keskkonnanõuetekohase toimimise eest vastutavat isikut on korduvalt karistatud keskkonnavalase süüteo eest ning süüteost ei ole möödunud karistusregistri seaduse § 24 lõikes 1 sätestatud tähtaeg;
- 6) taotleja jäätmekäitluse tehnilise ja keskkonnanõuetekohase toimimise eest vastutav füüsiline isik ei vasta käesoleva seaduse § 212 lõike 6 alusel kehtestatud koolitus- ja pädevusnõuetele;
- 7) käesoleva seaduse § 214 lõike 1 punktis 7 nimetatud andmed personali tehnilise ja kutsealase väljaõppe kohta ei kinnita prügila personali vajalikke oskusi tegutsemiseks taotluses märgitud tegevusalal.

§ 224. Metallijäätmete käitlemiseks jäätmeloa andmisest keeldumine

Loa andja keeldub metallijäätmeloa andmisest, kui metallijäätmeluba taotlev füüsilisest isikust ettevõtja või metallijäätmeluba taotleva äriühingu juhatuse või nõukogu liige on pannud toime kuriteo ja kuriteo toimepanemisest ei ole möödunud karistusregistri seaduse § 24 lõikes 1 sätestatud tähtaeg.

§ 225. Probleemtoodetest tekkinud jäätmete taaskasutamiseks jäätmeloa andmisest keeldumine

Loa andja keeldub probleemtoodetest tekkinud jäätmete taaskasutamiseks jäätmeloa andmisest lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse §-s 52 sätestatud juhtudele, kui taotleja ei suuda saavutada käesoleva seaduse §-s 123, 132, 141 või 152 sätestatud taaskasutamise või ringlussevõtu sihtarve.

§ 226. Maavarade kaevandamisel ja rikastamisel jäätmete tekitamiseks jäätmeloa andmisest keeldumine

Loa andja keeldub maavarade rikastamiseks või rikastamisel jäätmete tekitamiseks jäätmeloa andmisest lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse §-s 52 sätestatud juhtudele, kui:

- 1) nõutav on kaevandamisjäätmekava esitamine, kuid esitatud jäätmekava ei vasta nõuetele ning taotleja ei ole puudusi määratud tähtaja jooksul kõrvaldanud;
- 2) kaevandamisjäätmekavast nähtub, et maavara kaevandamisel või rikastamisel jäätmeid ei teki.

§ 227. Kaevandamisjäätmete hoidla käitamiseks jäätmeloa andmisest keeldumine

Loa andja keeldub kaevandamisjäätmete hoidla käitamiseks jäätmeloa andmisest lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse §-s 52 sätestatud juhtudele, kui:

- 1) taotlejal puudub käesoleva seaduse § 217 lõike 1 punktis 6 nimetatud garantiid;
- 2) nõutav on kaevandamisjäätmekava esitamine, kuid esitatud jäätmekava ei vasta nõuetele ning selle puudusi määratud tähtaja jooksul ei kõrvaldata;
- 3) taotlejal puudub maakasutusõigus;
- 4) käesoleva seaduse § 217 lõike 1 punktis 5 nimetatud dokumendid personali tehnilise ja kutsealase väljaõppe kohta ei kinnita kaevandamisjäätmete hoidla personali taotluses märgitud tegevusalal tegutsemiseks vajalikke oskusi.

§ 228. Jäätmete põletamiseks jäätmeloa andmisest keeldumine

Loa andja keeldub jäätmete põletamiseks jäätmeloa andmisest lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse §-s 52 sätestatud juhtudele, kui taotleja jäätmekäitluse tehnilise ja keskkonnanõuetekohase toimimise eest vastutav füüsiline isik ei vasta käesoleva seaduse § 212 lõike 6 alusel kehtestatud koolitus- ja pädevusnõuetele.

§ 229. Jäätmeloa muutmise

(1) Lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 59 lõikes 2 sätestatule võib loa andja muuta jäätmeluba, kui jäätmeloa andmise aluseks olnud õigusnormid on muutunud ja avalik huvi kaalub üles jäätmeloa omaja huvid.

(2) Lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 59 lõikes 5 sätestatule võib jäätmeluba muuta avatud menetluseta, kui loa omaja soovib muuta jäätmeloyal jäätmejaama või kogumiskoha andmeid, tingimusel et jäätmeloale lisatav käitis või jäätmeloa üle võtnud isik vastab õigusaktides sätestatud nõuetele ning jäätmekäitlustegevus jäätmejaamas või kogumiskohas ei muutu.

(3) Loa andja ei vii jäätmeloa muutmise menetlust läbi, kui loa omajal on eelmise kalendriaasta jäätmearuanne tähtpäevaks esitamata.

§ 230. Kaevandamisjäätmete hoidla käitamiseks antud jäätmeloa muutmise ja kehtetuks tunnistamine

(1) Lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 59 lõikes 1 sätestatule muudab jäätmeloa andja kaevandamisjäätmete hoidla käitamiseks antud jäätmeluba, kui:

- 1) kaevandamisjäätmete hoidla töös või ladestatud jäätmetes on toimunud olulised muutused;
- 2) kaevandamisjäätmekava muutmise või uue jäätmekava esitamise tõttu on vaja muuta loale märgitud nõudeid;
- 3) parima võimaliku tehnika põhimõtted on suures ulatuses muutunud, mistõttu on vaja muuta

loa tingimusi.

(2) Lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse §-s 62 sätestatud juhtudele tunnistatakse kaevandamisjäätmehoidla käitamiseks antud jäätmeluba kehtetuks, kui:

- 1) esinevad käesoleva seaduse §-s 227 nimetatud asjaolud;
- 2) nõutavat kaevandamisjäätmekava ei ole esitatud;
- 3) esitatud jäätmekava ei vasta nõuetele ning puudusi selleks määratud tähtaja jooksul ei ole kõrvaldatud.

§ 231. Maavara kaevandamisel või rikastamisel jäätmehoidla tekitamiseks antud jäätmeluba muutmise

Lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 59 lõikes 1 sätestatud muudab jäätmeluba andja maavara kaevandamisel või rikastamisel jäätmehoidla tekitamiseks antud jäätmeluba ka siis, kui kaevandamisjäätmekava muutmise või uue kava esitamise tõttu on vaja loa nõudeid muuta.

§ 232. Jäätmeluba kehtivuse peatamine

Lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse §-s 62 sätestatud alustele võib loa andja jäätmeluba kehtivuse peatada, kui loa omaja ei ole esitanud jäätmehoidla tekitamiseks vajalikke dokumente.

2. jagu Jäätmehoidla registreerimine

§ 233. Jäätmehoidla registreerimine

(1) Tegevuse registreerimine Keskkonnaametis (edaspidi *registreeringu andja*) annab õiguse üheks või mitmeks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tegevuseks.

(2) Isik (edaspidi *registreeringu taotleja*) on kohustatud oma tegevuse registreeringu andja juures registreerima, kui ta:

- 1) on vabastatud jäätmeluba omamise kohustusest käesoleva seaduse § 210 lõike 3 alusel;
- 2) veab jäätmehoidla oma majandustegevuse käigus;
- 3) kogub jäätmehoidla oma majandustegevuse käigus;
- 4) osutab kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud jäätmehoidla teenust;
- 5) korraldab vahendajana jäätmehoidla kõrvaldamist või taaskasutamist teiste nimel;
- 6) tegutseb edasimüüjana.

(3) Registreerimise kohustust ei ole:

- 1) füüsilisel isikul, kes käitleb ise oma kodumajapidamises tekkivaid jäätmehoidla arvestades käesolevas seaduses jäätmehoidlale kehtestatud nõudeid;
- 2) Päästeametil, kes kogub ja veab päästetöö või demineerimistö käigus tekkinud jäätmehoidla;
- 3) isikul, kellel on selleks tegevuseks antud õigus kompleksloaga;
- 4) käesoleva seaduse § 15 lõikes 2 nimetatud jäätmehoidla vedajal, välja arvatud juhul, kui nimetatud jäätmehoidla viib jäätmehoidla üle riigipiiri;
- 5) isikul, kes kogub müügikohas probleemtoodetest tekkinud jäätmehoidla või ravimijäätmehoidla jäätmehoidlalt ning kellel on selleks tegevuseks õigusaktist tulenev kohustus;
- 6) riigi- ja õppeasutuste õppuste käigus jäätmehoidla kasutamiseks, kui see on kooskõlastatud Keskkonnaametiga.

(4) Isikult, kes kavatseb tegutseda käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 1–4 nimetatud tegevusalal, nõuab registreeringu andja jäätmeloa taotlemist, kui isiku tegevus vajab keskkonnaohu tõttu täiendavate nõuete või meetmete määramist jäätmeloaga.

(5) Registreeringu andja teavitab isikut jäätmeloa taotlemise vajadusest kirjalikult, põhjendades jäätmeloa vajalikkuse nõuet ning määrates tähtaja jäätmeloa taotluse esitamiseks. Taotluse esitamise tähtaeg ei tohi olla lühem kui 30 päeva isikule kirjaliku teate saatmise päevast arvates.

§ 234. Registreeringu taotlemine

(1) Registreeringu taotleja esitab registreeringu andjale kirjaliku taotluse järgmiste andmete ja dokumentidega:

- 1) taotleja ärinimi ja registrikood või nimi ja isikukood;
- 2) taotleja asukoht või elukoht ning aadress, e-posti aadress, telefoninumber;
- 3) tegevuskoha, sealhulgas jäätmekäitluskoha aadress, e-posti aadress, telefoninumber;
- 4) tegevusala tegevuskohas;
- 5) käideldavate jäätmete liigid ning kalendriaasta kogused;
- 6) kavandatava tegevuse kirjeldus koos andmetega jäätmete käitlemisel kasutatava tehnoloogia ja seadmete kohta, sealhulgas võrdlus mujal samaks otstarbeks kasutatava tehnoloogia ja seadmetega nende keskkonnaohutuse ja tõhususe seisukohalt;
- 7) käesoleva seaduse § 26 lõike 2 ja § 30 lõike 2 alusel määratud kavandatava tegevuse jäätmekäitlustoimingu kood koos tegevuse kirjeldusega;
- 8) jäätmekäitluskoha olemasolul selle aastased käitlusmahud ja ülesseatud käitlusvõimsused jäätmekäitlustoimingute ja -tehnoloogiate kaupa tonnides aastas, sealhulgas jäätmekäitluskohas jäätmete vaheladustamise maksimaalne kogus;
- 9) jäätmete vaheladustamisel nende eeldatav taaskasutamisele või kõrvaldamisele suunamise periood;
- 10) tegevusaja algus;
- 11) tegevuse lõpp;
- 12) nende maakondade loetelu, kus kavandatakse ohtlike või tavajäätmete kogumist või vedu;
- 13) ohtlike jäätmete kogumise või veo korral käesoleva seaduse § 212 lõike 6 alusel kehtestatud jäätmeid käitleva isiku pädevust tõendavad dokumendid;
- 14) ohtlike jäätmete kogumise või veo korral käesoleva seaduse §-ga 213 kehtestatud nõuded;
- 15) kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud jäätmeveoks sõlmitud hankelepingu koos lisadega ning kohaliku omavalitsuse üksuse haldusakti koopia selle kohta, et taotleja on käesoleva seaduse § 66 lõikes 1 nimetatud riigihankel tunnistanud edukaks.

(2) Registreeringu andja edastab registreeringu taotluse viivitamata pärast selle nõuetele vastavuse kindlakstegemist jäätmekäitluskoha asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele temalt arvamuse saamiseks.

(3) Kohaliku omavalitsuse organ esitab kirjaliku arvamuse registreeringu taotluse kohta kümne tööpäeva jooksul taotluse saamisest arvates.

(4) Registreeringu taotluse ja registreeringu andmekoosseisu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 235. Registreerimine

(1) Registreeringu andja kontrollib esitatud registreeringu taotluse vastavust nõuetele kümne

tööpäeva jooksul taotluse laekumisest arvates.

(2) Kui taotletav tegevus ei vaja registreeringut, teavitab Keskkonnaamet sellest registreeringut taotlevat isikut 15 tööpäeva jooksul taotluse esitamisest arvates.

(3) Kui tegevus, milleks registreeringut taotleti, vajab jäätmeluba, selgitab registreeringu andja registreeringu taotlejale jäätmeloa taotlemise vajadust.

(4) Kui vahendajana või edasimüüjana tegutseb käesoleva seaduse §-s 72 nimetatud tootjavastutusorganisatsioon, registreeritakse tema tegevus probleemtooteregistris.

(5) Kui vahendajana või edasimüüjana tegutseb käesoleva seaduse §-s 73 nimetatud pakendiorganisatsioon, taotleb ta tegevusloa käesoleva seaduse §-s 77 sätestatu kohaselt.

(6) Registreeringu andja otsustab tegevuse registreerimise või sellest keeldumise ühe kuu jooksul nõuetele vastava taotluse esitamisest arvates. Kui registreeringu taotlust ei vaadata läbi tähtaja jooksul, ei loeta tähtaja möödumisel isiku tegevust vaikimisi registreerituks.

(7) Registreeringu andja võib registreerida isiku tegevuse koos keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõikes 1 nimetatud asjakohase keskkonnaloaga.

(8) Isiku tegevuse registreerimise kohta antud registreering kantakse sellekohasesse avalikku elektroonilisse registrisse, mis on kättesaadav registreeringu andja veebilehel.

§ 236. Registreeringu sisu

(1) Registreeringus märgitakse:

- 1) registreeringu omaja nimi ja isikukood või registrikood;
- 2) registreeringu omaja ning kontaktisiku aadress ja kontaktandmed;
- 3) tegevuskoha täpne asukoht, vajaduse korral geograafiliste koordinaatidega;
- 4) lubatav tegevus vastavalt seaduses sätestatud nõuetele;
- 5) registreeringu kehtivusaeg, märkides selle alguse ja lõpu;
- 6) käideldavate jäätmete liigid ning kogused kalendriaastas;
- 7) käesoleva seaduse § 26 lõike 2 ja § 30 lõike 2 alusel määratud kavandatava tegevuse jäätmekäitlustoimingu kood koos tegevuse kirjeldusega;
- 9) jäätmete vaheladustamisel nende eeldatav taaskasutamisele või kõrvaldamisele suunamise periood;
- 10) tegevusaja algus;
- 11) tegevuse lõpp;
- 12) nende maakondade loetelu, kus kavandatakse ohtlike või tavajäätmete kogumist või vedu;
- 13) ohtlike jäätmete kogumise või veo korral käesoleva seaduse § 212 lõike 6 alusel kehtestatud jäätmeid käitleva isiku pädevust tõendavad dokumendid;
- 14) ohtlike jäätmete kogumise või veo korral käesoleva seaduse §-s 186 kehtestatud nõuded.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule määratakse kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud jäätmeveo registreeringus:

- 1) piirkond, kust kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmed kokku kogutakse;
- 2) jäätmekäitluskohad ja isikud, kuhu ja kellele jäätmed üle antakse.

§ 237. Registreeringu kehtivus

Käesoleva seaduse § 233 lõikes 2 nimetatud isiku tegevus registreeritakse tähtajatult, välja arvatud juhul, kui:

- 1) registreeringut taotletakse tähtajaliselt;
- 2) kavandatav tegevus on ühekordne.

§ 238. Registreeritud isiku kohustus teatada registreeringu taotluses esitatud andmete muudatustest

Registreeritud isik on kohustatud viivitamata teavitama registreeringu andjat ärinime, registrikoodi ja kontaktandmete muutumisest, samuti tegevuse muutumisest või lõpetamisest ning muudest asjaoludest, mis võivad mõjutada registreeringu alusel lubatud tegevust, ja taotlema registreeringu muutmist või uut registreeringut.

§ 239. Registreeringu muutmine

(1) Registreering muudetakse:

- 1) registreeritud isiku taotluse alusel;
- 2) registreeringu andja algatusel.

(2) Kui registreeringu muutmise algatab registreeritud isik, esitab ta registreeringu andjale kirjaliku registreeringu muutmise taotluse koos käesoleva seaduse § 234 lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentidega.

(3) Kui registreeringu muutmise algatab registreeringu andja, teeb ta registreeritud isikule kirjalikult teatavaks registreeringu muutmise põhjuse ja määrab muutmiseks vajalike andmete ja dokumentide esitamise tähtaja.

§ 240. Registreeringu kehtetuks tunnistamine

Registreeringu andjal on õigus tunnistada registreering kehtetuks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse §-s 62 sätestatud alustel või kui esinevad käesoleva seaduse §-s 241 sätestatud alused registreerimisest keeldumiseks.

§ 241. Registreerimisest keeldumine

Registreeringu andjal on õigus keelduda registreeringu andmisest keskkonnaseadustiku üldosa seaduse §-s 52 sätestatud alustel või kui:

- 1) registreeringu taotlejal puuduvad tehnilised vahendid jäätmete käitlemiseks;
- 2) registreeritav tegevus ei vasta strateegiliste arengukavadega kehtestatud nõuetele;
- 3) ohtlike jäätmete käitlemisel esinevad §-s 222 sätestatud alused;
- 4) metallijäätmete käitlemisel esinevad §-s 224 sätestatud alused;
- 5) registreeringu taotleja ei ole tähtajaks esitanud jäätmearuannet eelmise kalendriaasta kohta.

10. peatükk Jäätmete riikidevaheline vedu

§ 242. Jäätmete riikidevaheline vedu

(1) Jäätmeid veetakse üle riigipiiri kooskõlas korraga, mis on sätestatud Eesti Vabariigi suhtes jõustunud välislepingutes, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1013/2006

jäätmesaadetiste kohta (ELT L 190, 12.07.2006, lk 1–98; edaspidi *jäätmevedude määrus*) ning komisjoni määrusega (EÜ) nr 1418/2007, milles käsitletakse teatavate Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1013/2006 III ja IIIA lisas loetletud jäätmete väljavedu taaskasutamise eesmärgil teatavatesse riikidesse, mille suhtes ei kohaldata OECD otsust jäätmete riikidevahelise veo kontrolli kohta (ELT L 316, 04.12.2007, lk 6–52).

(2) Pädev asutus jäätmevedude määruse tähenduses on Keskkonnaamet.

§ 243. Jäätmete riikidevahelise veo kontrollikavad

(1) Keskkonnainspeksioon ning Maksu- ja Tolliamet koostavad kontrollikavad vastavalt jäätmevedude määruse artikli 50 lõikele 2a.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kontrollikavad avaldatakse Keskkonnaameti veebilehel.

§ 244. Riigilõiv kirjaliku etteteatamise ja nõusoleku menetlemisel

Kirjaliku etteteatamise ja nõusoleku menetlemise eest tasub taotleja riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud korras.

§ 245. Jäätmete riikidevahelise veo dokumendid ja nende kontrollimine

(1) Jäätmevedude määruse artikli 3 lõikes 1 nimetatud jäätmete sisseveol, väljaveol ja läbiveol peab jäätmesaadetisega kaasas olema saatedokument ja teatamisdokumendi ära kirjad, mis sisaldavad asjaosaliste pädevate asutuste kirjalikku nõusolekut ja nõusoleku andmise tingimusi.

(2) Jäätmevedude määruse artikli 3 lõikes 2 nimetatud jäätmete sisseveol, väljaveol ja läbiveol peab kaasas olema jäätmevedude määruse VII lisa kohane teatis.

(3) Keskkonnainspeksioon või Maksu- ja Tolliamet teavitab Keskkonnaametit igast ebaseaduslikust saadetest jäätmevedude määruse tähenduses niipea kui võimalik, kuid hiljemalt kolme tööpäeva pärast rikkumise avastamisest.

§ 246. Kirjalike nõusolekute andmise ja andmisest keeldumise üle arvestuse pidamine

Keskkonnaamet peab arvestust kirjalike nõusolekute andmise ja andmisest keeldumiste kohta ning säilitab viis aastat kirjaliku nõusoleku andmise või andmisest keeldumise ära kirja, selle aluseks olevat taotlust ning nõusoleku andmise või sellest keeldumise aluseks olnud dokumente.

§ 247. Jäätmete sisseveo, väljaveo ja läbiveo dokumentide vormid

Jäätmete sisse-, välja- ja läbiveo dokumentide vormid on esitatud jäätmevedude määruse IA ja IB ning VII lisas.

§ 248. Teabe esitamine selliste jäätmete riikidevahelise veo kohta, milleks kirjalik nõusolek ei ole vajalik

(1) Riikidevahelist jäätmete saatmist korraldab isik või jäätmete vastuvõtja Eestis peab esitama Keskkonnaametile või tema volitatud asutusele kolme päeva jooksul pärast jäätmete saabumist

jäätmekäitluskohta, kus taaskasutamise- või kõrvaldamistoiming toimub, jäätmavedude määruse VII lisa kohase teatise.

(2) Järelevalveasutuse nõudmisel esitab riikidevahelist jäätmete saatmist korraldav isik kolm päeva enne saadetise lähetamist järelevalve asutusele VII lisa kohase teatise.

§ 249. Jäätmete sisseveo, väljaveo ja läbiveo erand

Pakendile, millele Eestis on kehtestatud tagatisraha, kohaldatakse sisseveol Eesti Vabariiki jäätmavedude määruse artiklis 18 sätestatud üldnõudeid, kui jäätmesaadetise kogus ületab neli kilogrammi.

11. peatükk Arvestus ja aruandlus

§ 250. Jäätmete kohta arvestuse pidamine

(1) Võttes arvesse käesoleva seaduse § 43 lõikes 2 sätestatud, on jäätmeluba või kompleksluba omav isik ning käesoleva seaduse § 233 kohaselt registreeritud isik, samuti ohtlike jäätmete tekitaja, välja arvatud kodumajapidamised, kohustatud pidama pidevat arvestust oma tegevuses tekkinud, kogutud, hoitud või vaheladustatud, veetud, töödeldud, taaskasutatud või kõrvaldatud jäätmete liigi, hulga, omaduste ja tekke kohta. Kui jäätmed antakse üle teisele jäätmekäitlejale, tuleb arvestust pidada ka jäätmete kogumissageduse, sihtkohta saatmise, veomooduste ning taaskasutamise- ja kõrvaldamistoimingute kohta.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud arvestuse algdokumente ja nende alusel koostatud koondandmeid säilitatakse vähemalt viis aastat.

(3) Arvestuse algdokumentide ja koondandmetega on õigus tutvuda jäätmeloa andjal, järelevalveasutusel ning keskkonnaregistri vastutaval ja volitatud töötlejal.

§ 251. Jäätmearuandlus

(1) Käesoleva seaduse § 250 lõikes 1 nimetatud isik esitab vähemalt kord aastas Keskkonnaametile oma jäätmealase tegevuse aruande.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud aruande andmekoosseisu, esitatavate andmete ulatuse, aruande esitamise korra ja tähtaja kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud aruandes kasutatakse käesoleva seaduse § 3 lõike 3 alusel kehtestatud jäätmenimistut. Käesoleva seaduse § 3 lõike 3 alusel kehtestatud jäätmenimistu olemasolul kasutatakse täpsustatud jäätmenimistut.

(4) Aruande esitamise kohustust ei kohaldata:

- 1) ohtlike jäätmete tekitajale, kelle tegutsemiseks jäätmeluba või kompleksluba ei ole nõutav, välja arvatud vanaõli tekitajad, kes tekitavad vanaõli rohkem kui 100 kilogrammi aastas;
- 2) käesoleva seaduse § 233 lõike 2 punkti 5 alusel registreeritud vahendajale;
- 3) käesoleva seaduse § 15 lõikes 2 nimetatud jäätmete vedajale.

(5) Keskkonnaametil ja Keskkonnainspeksioonil on õigus nõuda jäätmearuannet lisaks

käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikutele ka jäätmetekitajalt, kelle tegutsemiseks jäätmeluba või kompleksluba ei ole nõutav, kuid kelle tekitatud tavajäätmete kogus ületab 10 tonni aastas või ohtlike jäätmete kogus 100 kilogrammi aastas.

(6) Valdkonna eest vastutaval ministril ja keskkonnajärelevalve asutusel on õigus saada tootjalt andmeid Eestis valmistatavate, Eestis turule lastavate või Eestist väljaveetavate toodete ja nende valmistamisel kasutatavate ainete ning neist tekkivate jäätmete ja nende käitluse kohta.

(7) Jäätmealast statistikatööd korraldatakse riikliku statistika seadusega sätestatud korras.

§ 252. Probleemtoodetest tekkinud jäätmete käitlemise aruannete esitamise erisused

(1) Muu isik kui tootja, kes võtab jäätmevaldajalt vastu probleemtoodetest tekkinud jäätmeid ning taaskasutab või kõrvaldab neid, on kohustatud esitama probleemtooteregistrile jäätmealase tegevuse aruande vastavalt käesoleva seaduse § 97 lõike 2 alusel sätestatud nõuetele.

(2) Kui lõikes 1 nimetatud muu isik kui tootja pakub teenust probleemtoote tootjale ja esitab jäätmealase tegevuse aruande tema nimel, loetakse probleemtoote tootja probleemtoodetest tekkinud jäätmete käitlemise andmete esitamise kohustus täidetuks.

(3) Jäätmekäitleja, kes võtab patarei- ja akujäätmeid ringlusse komisjoni määruse (EL) nr 493/2012, millega sätestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2006/66/EÜ patarei- ja akujäätmete ringlussevõtu protsessi ringlussevõtu määrade arvutamise üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 151, 12.6.2012, lk 9–21), tähenduses, on kohustatud esitama aruande ringlussevõtu eelmise kalendriaasta sihtarvu saavutamise kohta probleemtooteregistrile komisjoni määrmes (EL) nr 493/2012 sätestatud andmetega ja sellega nimetatud vormidel hiljemalt 30. aprilliks.

(4) Kui patarei- ja akujäätmed viiakse Eestist välja, esitab käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud aruande probleemtooteregistrile väljavedu korraldanud isik.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohustus ei kehti korduskasutuskeskuse kohta käesoleva seaduse § 125 lõike 7 tähenduses.

12. peatükk Riiklik järelevalve

§ 253. Riiklik järelevalve

(1) Riiklikku järelevalvet (edaspidi *järelevalve*) käesolevast seadusest tulenevate nõuete täitmise üle käesolevas peatükis sätestatud erisusi arvestades teostavad Keskkonnainspeksioon ning kohaliku omavalitsuse üksus või asutus.

(2) Järelevalve teostamisel käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuete täitmise üle arvestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 765/2008 sätestatud erisusi.

(3) Järelevalvet ei teostata ohtlike jäätmete tekkimise üle kodumajapidamises.

(4) Kohaliku omavalitsuse üksus teostab järelevalvet jäätmehoolduseeskirja täitmise üle oma haldusterritooriumil.

- (5) Kohaliku omavalitsuse üksus teostab järelevalvet pakendi ja pakendijäätmete tagasivõtmise, kogumise ja taaskasutamise üle oma haldusterritooriumil.
- (6) Järelevalvet käesoleva seaduse § 83 alusel kehtestatud ja §-s 106 sätestatud nõuete järgimise üle teostavad lisaks Keskkonnainspeksioonile ka Tehnilise Järelevalve Amet, Tarbijakaitseamet, Maksu- ja Tolliamet ning Terviseamet.
- (7) Järelevalvet käesoleva seaduse §-de 87–89 nõuete järgimise üle teostab lisaks Keskkonnainspeksioonile ka Tarbijakaitseamet.
- (8) Järelevalvet käesoleva seaduse § 165 nõuete järgimise üle teostab lisaks Keskkonnainspeksioonile ka Veterinaar- ja Toiduamet.
- (9) Järelevalvet käesoleva seaduse §-de 168, 175, 242 ja 245 nõuete järgimise üle teostab lisaks Keskkonnainspeksioonile ka Maksu- ja Tolliamet.
- (10) Järelevalvet käesoleva seaduse § 204 nõuete täitmise üle teostavad lisaks Keskkonnainspeksioonile ka Tehnilise Järelevalve Amet ja Päästeamet.
- (11) Järelevalvet jäätmeluba omava isiku, Keskkonnametis registreeritud isiku ning ohtlike jäätmete tekitaja jäätmealase tegevuse üle teostatakse regulaarselt.

§ 254. Järelevalve erimeetmed

Korrakaitseorgan võib käesolevas seaduses sätestatud järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitseaduse §-des 30–32, 45, 46, 49–53 sätestatud järelevalve erimeetmeid korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras.

§ 255. Järelevalve erisused

- (1) Korrakaitseorgani ametiisik võib järelevalve teostamise eesmärgil viibida ja liikuda sõidukiga, sealhulgas maastikusõidukiga või ujuvvahendiga, ka maa- või veealal, kus viibimine ja liikumine on keskkonnakaitse eesmärgil õigusaktiga keelatud või piiratud.
- (2) Keskkonnainspeksioon võib tähistatud kinnisasjale siseneda valdaja või muu õigustatud isiku juuresolekuta, kui:
- 1) see on vajalik olulise ohu väljaselgitamiseks või tõrjumiseks ja nimetatud isikute kaasamisega kaasneks viivitus, mis seaks ohtu meetme kohaldamise eesmärgi saavutamise;
 - 2) valdusesse sisenemise eesmärk on läbipääsu tagamine teisele kinnisasjale.
- (3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 sätestatud alusel valdusesse sisenemisest ei pea Keskkonnainspeksioon hiljem valdajat teavitama, kui valduses ei viidud pärast sisenemist läbi järelevalve- või süüteomenetluse toiminguid.
- (4) Keskkonnainspeksioon on kohustatud kontrollima vähemalt kord aastas prügila käitaja ja A-kategooria kaevandamisjäätmete hoidla käitaja jäätmeloaga määratud jäätmekäitlustingimuste täitmist.
- (5) Keskkonnainspeksioon on kohustatud kontrollima vähemalt kord aastas tootjavastutusorganisatsiooni tegevuse vastavust käesoleva seadusega kehtestatud nõuetele.

(6) Elektroonikaromudeks peetavate kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmete nõuetekohase analüüsi ja kontrolli kulud, sealhulgas ladustamiskulud, võib järelevalveasutus sisse nõuda tootjalt, tema nimel tegutsevalt kolmandalt isikult või teiselt isikult, kes korraldab selliste kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmete saatmist, mis arvatakse olevat elektroonikaromud.

(7) Kui käesoleva seaduse §-s 254 sätestatud järelevalve erimeetmetega ei ole võimalik või on oluliselt raskendatud käesoleva seaduse §-des 189 ja 191 sätestatud nõuete täitmise üle järelevalvet teostada, kuid see on vajalik kõrgendatud või olulise ohu ennetamiseks, väljaselgitamiseks või tõrjumiseks või korrarikkumise kõrvaldamiseks, võib Keskkonnainspeksioon järelevalve erimeetmena teha kontrollteingu. Kontrollteingu tegemise otsustab Keskkonnainspeksiooni peadirektor või tema volitatud ametiisik.

(8) Kontrolltehing on tsiviilõigusliku müügilepingu või muu võlaõigusliku teingu tunnustega toiming, mille tegemise eesmärk on kontrollida õigusaktiga kehtestatud nõuetest kinnipidamist. Kontrollteingu sooritamisel võib seda tegev ametiisik varjata selle isiku eest, kelle suhtes kontrolltehing tehakse, ja teiste isikute eest teingu tegemise eesmärki. Kontrollteingut tegev ametiisik ei pea ennast teingu tegemisel esitlema ega kandma vormiriidetust, samuti ei pea ametiisik esitama ametitunnistust enne, kui kontrollteingu tegemise eesmärk on saavutatud. Kontrollteingu tegemisel ei või läbi viia jälitustoiminguid, kihutada isikut süüteo toimepanemisele ega toime panna süüteo tunnustega tegu, samuti ei või kontrollteingu tegemise tagamiseks kasutada salajasele koostööle kaasatud isikut, teeselda juriidilist isikut, kasutada variisikut ega konspiratsioonivõtteid politsei ja piirivalve seaduse §-de 7⁵¹ ja 7⁵⁴–7⁵⁷ tähenduses.

(9) Keskkonnainspeksioon teavitab isikut, kelle suhtes tehti kontrolltehing, viivitamata pärast kontrollteingu tegemise eesmärgi saavutamist sellest, et tema suhtes kohaldati kontrollteingut. Keskkonnainspeksioon võib kirjaliku põhjendatud otsusega lükata edasi selle isiku teavitamise, kelle suhtes tehti kontrolltehing, kui see on vältimatult vajalik sama isiku tegevusega seotud järelevalve jätkamiseks või teiste isikute poolt niisuguste tehingute tegemisele esitatud nõuete järgimise kontrollimiseks. Selle isiku teavitamist, kelle suhtes kontrolltehing tehti, ei või edasi lükata rohkem kui kolm kuud alates teingu tegemise päevast.

(10) Kontrollteingu tegemine protokollitakse korrakaitseaduse §-s 12 sätestatud korras. Kontrollteingu protokollis tuuakse täiendavalt ära kontrollteingu aluseks olnud otsus, kontrollteingus osalenud ametiisikud ja isik, kelle suhtes kontrolltehing tehti, ning muud menetlusosalised ja kaasatud isikud, ametiisikute ütlused kontrollteingu asjaolude ja tulemuste kohta, kontrollteingu tulemusena üleantud või vastuvõetud asjade ja dokumentide kirjeldus ning muude menetlusosaliste ja menetlusse kaasatud isikute ütlused, seletused ja arvamused. Kui selle isiku teavitamine, kelle suhtes kontrolltehing tehti, lükatakse käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud alustel ja korras edasi, viidatakse kontrollteingu protokollis edasilükkamise otsusele. Protokoll toimetatakse kätte isikule, kelle suhtes kontrolltehing tehti.

(11) Kontrollteingu käigus teostatud tehing on tühine.

256. Proovide võtmine

Korrakaitseorgan võib käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete täitmise tagamiseks võtta tasuta proove.

§ 257. Sunniraha määr

Ettekirjutuse täitmata jätmise korral on asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras rakendatava sunniraha ülemmäär 32 000 eurot.

§ 258. Vahetu sunni kasutamine

Keskkonnainspeksioonil on lubatud kasutada füüsilist jõudu korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras.

§ 259. Pakendiettevõtjate kontrollimise tulemuste edastamine

Keskkonnainspeksioon edastab järelevalve tulemuste alusel iga kvartali esimese kuu 15. kuupäevaks Maksu- ja Tolliametile nii eelmisel kvartalil turule lastud kauba pakendi taaskasutamiskohustuse täitmata jätnud, pakendiregistrisse andmed esitamata jätnud kui ka pakendiregistrisse kandmiseks valeandmeid esitanud ettevõtete nimekirja.

§ 260. Jäätmete käitlemine ja nendest põhjustatud keskkonnasaastuse likvideerimine

(1) Jäätmete keskkonda viimisega ja jäätmetest põhjustatud saastusega seonduva kahju, sealhulgas jäätmete käitlemisega ja jäätmetest põhjustatud saastuse likvideerimisega seotud kulud, hüvitab jäätmed keskkonda viinud isik (edaspidi *saastaja*).

(2) Ebaseaduslikult keskkonda viidud jäätmeid käitleb ja nendest põhjustatud saastuse likvideerimise korraldab saastaja oma kulul.

(3) Kui süüteo menetlemisel on selgunud, et saastajat ei ole võimalik kindlaks teha, samuti juhul, kui jäätmete ja saastuse likvideerimisega ei ole võimalik keskkonnakaitsealsetest kaalutlustest lähtuvalt viivitada, korraldab jäätmete käitlemise ja saastuse likvideerimise keskkonnajärelevalve asutuse või kohaliku omavalitsuse üksuse või kohaliku omavalitsuse asutuse ettekirjutuse alusel maa omanik, kellele kuuluval maal jäätmed või saastus on.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud juhul on maareformi seaduse § 31 lõikes 2 nimetatud maa suhtes enne selle kooskõlas maareformi seadusega riigi omandisse jätmist, munitsipaalomandisse andmist, tagastamist või erastamist jäätmete käitlemise ja saastuse likvideerimise korraldamise kohustus Keskkonnaametil.

(5) Kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole oma haldusterritooriumil korraldanud jäätmevedu, kuigi tal oli see kohustus, või käesoleva seaduse §-s 63 sätestatud registri andmetel on üle 2 protsendi jäätmevaldajatest väljaspool olmejäätmete kogumissüsteemi, kannab see kohaliku omavalitsuse üksus tavajäätmete ning nendest põhjustatud saastuse likvideerimise kulud.

13. peatükk Vastutus

§ 261. Jäätmetekke vältimise ja jäätmehoolduse nõuete rikkumine

(1) Jäätmetekke vältimise või jäätmehoolduse nõuete rikkumise, sealhulgas jäätmete kõrvaldamise eest väljaspool jäätmekäitluskohta – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

§ 262. Jäätmete käitlemine keskkonnaloata ja keskkonnaloa nõudeid rikkudes

(1) Jäätmete käitlemise eest keskkonnaloata, kui luba on nõutav, või loa nõudeid rikkudes – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

§ 263. Jäätmete käitlemine registreeringuta ja registreeringu nõudeid rikkudes

(1) Jäätmete käitlemise eest registreeringuta, kui registreering on nõutav, või registreeringu nõudeid rikkudes – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 eurot.

§ 264. Jäätmete arvestuse pidamise korra rikkumine

(1) Jäätmealase arvestuse pidamise korra rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 21 000 eurot.

§ 265. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmehoolduseeskirja nõuete rikkumine

(1) Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmehoolduseeskirjas sätestatud jäätmehooldusnõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 21 000 eurot.

§ 266. Jäätmekäitluskoha rajamise, kasutamise ja sulgemise korra rikkumine

(1) Jäätmekäitluskoha rajamise, kasutamise või sulgemise korra rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

§ 267. Registreerimata probleemtoote tootjana probleemtoodete turule laskmine

(1) Registreerimata probleemtoote tootjana probleemtoodete turule laskmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

§ 268. Probleemtootest tekkinud jäätmete ning pakendijäätmete tagasivõtmise, kogumise ja taaskasutamise kohustuse rikkumine

(1) Probleemtoodetest tekkinud jäätmete või pakendijäätmete tagasivõtmise, kogumise või taaskasutamise kohustuse, sealhulgas kogumismäära täitmise rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

§ 269. Probleemtooteregistrisse ebaõigete andmete esitamine

(1) Probleemtooteregistrisse ebaõigete andmete esitamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50000 eurot.

§ 270. Probleemtoote tootja ning tootjavastutusorganisatsiooni tagatise nõuete rikkumine

(1) Probleemtoote tootja tagatise puudumise või piisava tagatise puudumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

§ 271. Probleemtoote tootja ning tootjavastutusorganisatsiooni nõuetekohase teabekampaania korraldamata jätmise

(1) Probleemtoote tootja nõuetekohase teabekampaania korraldamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 75 000 eurot.

§ 272. Olmejäätmete sortimise nõuete, ladestamise tingimuste rikkumine ja selliste jäätmete ladestamine, mille ladestamine on keelatud

(1) Olmejäätmete sortimise nõuete või ladestamise tingimuste rikkumise või selliste jäätmete ladestamise eest, mille ladestamine on keelatud, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100000 eurot.

§ 273. Ohtlike jäätmete käitlemise eritingimuste rikkumine

(1) Ohtlike jäätmete käitlemise eritingimuste rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

§ 274. Jäätmete põletamine laeval

(1) Jäätmete põletamise eest laeval – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 75 000 eurot.

§ 275. Metallijäätmete kogumise eritingimuste rikkumine

(1) Metallijäätmete kokkuostmise piirangute, kokkuostu dokumenteerimise kohustuse või sularahas arveldamise keelu rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

§ 276. Jäätmete riikidevahelise veo nõuete rikkumine

(1) Jäätmete riikidevahelise veo nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

§ 277. Kaevandamisjäätmete käitlemise erinõuete rikkumine

(1) Kaevandamisjäätmete käitlemise erinõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

§ 278. Suurõnnetuste vältimise ja suurõnnetustest teatamise nõuete rikkumine

(1) Suurõnnetuste vältimise või suurõnnetustest teatamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

§ 279. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 261–278 nimetatud väärtegade kohtuväline menetleja on Keskkonnainspeksioon.

(2) Käesoleva seaduse §-des 261–277 nimetatud väärtegade kohtuväline menetleja on ka valla- või linnavalitsus.

(3) Käesoleva seaduse §-des 261, 264, 268, välja arvatud probleemtootest tekkinud jäätmete taaskasutamine, ja §-des 269 ja 276 nimetatud väärteo kohtuväline menetleja on ka Maksu- ja Tolliamet.

(4) Käesoleva seaduse §-s 267 nimetatud väärteo kohtuvälised menetlejad on ka Tehnilise Järelevalve Amet ja Tarbijakaitseamet.

(5) Käesoleva seaduse §-s 268, välja arvatud probleemtootest tekkinud jäätmete kokku kogumine, nimetatud väärtegude kohtuväline menetleja on Tarbijakaitseamet.

(6) Käesoleva seaduse §-s 278 nimetatud väärteo kohtuvälised menetlejad on ka Tehnilise Järelevalve Amet ja Päästeamet.

(7) Käesoleva seaduse §-des 268–269 sätestatud väärtegude aegumistähtaeg on kolm aastat.

§ 280. Konfiskeerimine

Keskkonnainspeksioon või kohus võib käesoleva seaduse §-des 261, 262, 267, 273 ja 275 sätestatud väärtegude toimepanemise vahendi või väärteo vahetuks objektiks olnud jäätmete või toodete suhtes kohaldada konfiskeerimist vastavalt karistusseadustiku §-le 83.

14. peatükk Rakendussätted

1. jagu Seaduse rakendamine

§ 281. Probleemtoote tootja ühinemine tootjavastutusorganisatsiooniga

Probleemtoote tootja on kohustatud käesoleva seaduse § 81 lõikes 4 sätestatud nõude kohaselt ühinema tootjavastutusorganisatsiooniga hiljemalt 2019. aasta 1. jaanuariks.

§ 282. Probleemtoote tootja ja tootjavastutusorganisatsiooni tagatise rakendamise tähtaeg

Probleemtoote tootja ja tootjavastutusorganisatsioon peavad viima tagatise suuruse kooskõlla käesoleva seaduse §-s 92 sätestatuga hiljemalt 2019. aasta 1. jaanuariks.

§ 283. Pakendijäätmete kogumismahuti väljavahetamine

Pakendiorganisatsioon on kohustatud käesoleva seaduse § 167 lõikes 8 sätestatud nõudeid rakendama väljavahetatavale ja uuele pakendijäätme kogumismahutile hiljemalt alates 2018. aasta 1. juulist.

§ 284. Õhukese plastkandekoti tarbimise vähendamine ja analüüs

(1) Keskkonnaministeerium analüüsib 2018. aasta 31. märtsiks käesoleva seaduse § 5 lõikes 2 sätestatud meetmete tõhusust ja eesmärgipärasust, arvestades, et õhukese plastkandekoti tarbimine peab jääma 2019. aasta 31. detsembriks alla 90 õhukese plastkandekoti inimese kohta

aastas ja 2025. aasta 31. detsembriks alla 40 õhukese plastkandekoti inimese kohta aastas, ning vajaduse korral esitab ettepanekud õigusakti muutmiseks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tarbimiseesmärkidest jäetakse välja eriti õhukesed plastkandekotid.

§ 285. Teatud jäätmeliikide taaskasutamise sihtarvude täitmine

Paragrahvi 183 lõikes 1 sätestatud taaskasutamise sihtarve tuleb täita hiljemalt 2020. aasta 1. jaanuarist.

§ 286. Käesoleva seaduse jõustumisel pooleli olevate ohtlike jäätmete käitluslitsentsi taotluste menetluste lõpetamine ja litsentside kehtivus

(1) Käesoleva seaduse jõustumisel pooleli olnud ohtlike jäätmete käitluslitsentsi menetlus viiakse lõpule jäätmeseaduse seni kehtinud redaktsiooni alusel.

(2) Enne käesoleva seaduse jõustumist pooleli olevas menetluses väljaantav ning antud tähtajaline ohtlike jäätmete käitluslitsents kehtib selles märgitud kehtivusaja lõpuni.

§ 287. Käesoleva seaduse jõustumisel pooleli olevate jäätmeloa taotluste menetluste lõpetamine ja jäätmelubade kehtivus

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist antud tähtajaline jäätmeluba kehtib kuni selles märgitud kehtivusaja lõpuni.

(2) Enne käesoleva seaduse jõustumist menetlusse võetud jäätmeloa taotluse alusel antakse jäätmeluba käesolevas seaduses sätestatu kohaselt.

§ 288. Enne käesoleva seaduse jõustumist antud registreerimistõendi nõuetega vastavusse viimine ja selle kehtivuse jätkamine ning käesoleva seaduse jõustumisel pooleli oleva registreerimistõendi menetluse lõpetamine

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist antud registreerimistõend tuleb käesoleva seaduse nõuetega kooskõlla viia hiljemalt 2020. aasta 1. jaanuariks.

(2) Enne käesoleva seaduse jõustumist antud registreerimistõendi kehtivuse jätkamiseks peab tõendi omanik esitama käesolevas seaduses registreeringu andmiseks nõutavad andmed hiljemalt 2019. aasta 1. jaanuariks.

(3) Enne käesoleva seaduse jõustumist menetlusse võetud registreerimistõendi taotluse alusel antakse registreering käesolevas seaduses sätestatu kohaselt.

2. jagu

Seaduste muutmine ja kehtetuks tunnistamine

§ 289. Autoveoseaduse muutmine

Autoveoseaduse § 5 lõikes 5 ja § 7 lõike 2 punktis 1 asendatakse tekstiosa „jäätmeseaduse §-s 120⁴ või 120^{5cc}“ tekstiosaga „jäätmeseaduse §-s 267 või 270“.

§ 290. Jäätmeseaduse muutmine

Jäätmeseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 116 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse:

„(1) Elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriad on:

- 1) kategooria 1 – soojusvahetusseadmed;
- 2) kategooria 2 – ekraanid, kuvarid ja suurema kui 100 cm² ekraaniga varustatud seadmed;
- 3) kategooria 3 – lambid;
- 4) kategooria 4 – suured seadmed, mille mis tahes väline mõõde on üle 50 cm, sealhulgas, kuid mitte ainult: kodumajapidamisseadmed; infotehnoloogia- ja telekommunikatsiooniseadmed; tarbijatele määratud seadmed; valgustid, heli või kujutise taasesitamise seadmed; elektri- ja elektrontööriistad; mänguasjad, vaba aja veetmise ja spordivahendid; meditsiiniseadmed; seire- ja valveseadmed; automaatsed väljastusseadmed; elektrivoolu tootmise seadmed;
- 5) kategooria 5 – väikesed seadmed, mille ükski väline mõõde ei ületa 50 cm, sealhulgas, kuid mitte ainult: kodumajapidamisseadmed; tarbijatele määratud seadmed, valgustid, heli või kujutise taasesitamise seadmed, muusikaseadmed; elektri- ja elektrontööriistad; mänguasjad, vaba aja veetmise ja spordivahendid; meditsiiniseadmed; seire- ja valveseadmed; automaatsed väljastusseadmed; elektrivoolu tootmise seadmed;
- 6) kategooria 6 – väikesed infotehnoloogia- ja telekommunikatsiooniseadmed, mille ükski väline mõõde ei ületa 50 cm.”;

2) paragrahvi 116 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 4 ja 5 sätestatud elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriad ei hõlma kategooriatesse 1–3 kuuluvaid seadmeid ning käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 kategooriasse 6 kuuluvaid seadmeid.“;

3) paragrahvi 117 lõikesse 1 lisatakse punktid 4–10 järgmises sõnastuses:

- „4) kosmosesse saatmiseks mõeldud elektri- ja elektroonikaseadmetele;
- 5) suurtele paiksetele tööstuslikele tööriistadele;
- 6) suurtele paigaldistele, välja arvatud seadmed, mis kõnealuste paigaldiste osadena ei ole projekteeritud ja paigaldatud nende paigaldiste eriomase osana;
- 7) inimeste ja kaupade veoks mõeldud transpordivahenditele, välja arvatud kahe rattalistele elektrisõidukitele, millel puudub tüübikinnitus;
- 8) üksnes majandus- või kutsetegevuseks kättesaadavaks tehtud maanteevälistele liikurmasinadele;
- 9) elektri- ja elektroonikaseadmetele, mis on projekteeritud üksnes teadus- ja arendustegevuse eesmärgil ning mis on kättesaadavad vaid ettevõtjatele;
- 10) meditsiiniseadmetele ja *in vitro* diagnostikameditsiiniseadmetele, mis eeldatakse olevat nakatunud enne kasutusaja lõppu, ning aktiivsetele siirdatavatele meditsiiniseadmetele.“;

4) paragrahvi 123 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse:

„(5) Elektri- ja elektroonikaseadme tootja tagab, et jooksva kalendriaasta kestel kogutud elektroonikaromusid taaskasutatakse järgmiselt:

- 1) käesoleva seaduse § 116 lõikes 1 nimetatud elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriatesse

1 ja 4 kuuluvaid seadmeid vähemalt 85 protsendi ulatuses seadmete keskmisest massist ning korduskasutuseks ettevalmistatavaid ja ringlusse võetavaid seadmete komponente, materjale ja aineid vähemalt 80 protsendi ulatuses seadmete keskmisest massist;

2) käesoleva seaduse § 116 lõikes 1 nimetatud elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriasse 2 kuuluvaid seadmeid vähemalt 80 protsendi ulatuses seadmete keskmisest massist ning korduskasutuseks ettevalmistatavaid ja ringlusse võetavaid seadmete komponente, materjale ja aineid vähemalt 70 protsendi ulatuses seadmete keskmisest massist;

3) käesoleva seaduse § 116 lõikes 1 nimetatud elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriatesse 5 ja 6 kuuluvaid seadmeid vähemalt 75 protsendi ulatuses seadmete keskmisest massist ning korduskasutuseks ettevalmistatavaid ja ringlusse võetavaid seadmete komponente, materjale ja aineid vähemalt 55 protsendi ulatuses seadmete keskmisest massist;

4) käesoleva seaduse § 116 lõikes 1 nimetatud elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriasse 3 kuuluvate seadmete ringlusse võetavaid komponente, materjale ja aineid vähemalt 80 protsendi ulatuses seadmete keskmisest massist.“;

5) paragrahvis 198 asendatakse lauseosa „50 massiprotsenti“ lauseosaga „35 massiprotsenti“.

§ 291. Keskkonnavastutuse seaduse muutmine

Keskkonnavastutuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 8 lõike 2 punktist 2 jäetakse välja tekstiosa „või ohtlike jäätmete käitluslitsentsi“;

2) paragrahvi 40 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „§-le 128“ tekstiosaga „§-le 260“.

§ 292. Käibemaksuseaduse muutmine

Käibemaksuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 11 lõikes 7 ja § 12 lõikes 12 asendatakse sõna „pakendiseaduse“ sõnaga „jäätmeseaduse“;

2) paragrahvi 41¹ lõike 2 punktis 2 asendatakse tekstiosa „§ 104“ tekstiosaga „§ 188“.

§ 293. Maapõuseaduse muutmine

Maapõuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 28 lõikes 5 ja § 50 lõikes 6 asendatakse tekstiosa „§ 35^{2c}“ tekstiosaga „§ 199“;

2) paragrahvi 28 lõikes 5, § 36 lõikes 2, § 50 lõikes 6 ja § 56 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „§ 42^{1c}“ tekstiosaga „§ 54“;

3) paragrahvi 39 lõike 1 punktis 7 ja § 71 lõike 1 punktis 3 asendatakse tekstiosa „§ 73 lõike 2 punkti 8“ tekstiosaga „§ 210 lõike 1 punkti 6“;

4) paragrahvi 80 lõike 7 punktides 1 ja 3 asendatakse tekstiosa „§ 33^{1c}“ tekstiosaga „§ 202“;

5) paragrahvi 80 lõikes 8 asendatakse tekstiosa „§ 33¹ lõike 8“ tekstiosaga „§ 202 lõike 8“;

6) paragrahvi 80 lõikes 9 asendatakse tekstiosa „§ 33 lõike 1 punkti 1“ tekstiosaga „§ 193 lõike 2“.

§ 294. Pakendiaktsiisi seaduse muutmine

Pakendiaktsiisi seaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 2 punktides 1 ja 3 asendatakse tekstiosa „pakendiseaduse mõistes“ tekstiosaga „jäätmeseaduse tähenduses“;
- 2) paragrahvi 4 lõigetes 3 ja 4 asendatakse tekstiosa „pakendiseaduse § 3 lõikes 3“ tekstiosaga „jäätmeseaduse § 154 lõikes 3“;
- 3) paragrahvi 8 lõike 1 punktis 1 asendatakse sõna „pakendiseadusega“ sõnaga „jäätmeseadusega“;
- 4) paragrahvi 8 lõike 1 punktis 5 asendatakse tekstiosa „pakendiseaduse §-ga 36“ tekstiosaga „jäätmeseaduse §-ga 168“;
- 5) paragrahvi 11 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „pakendiseaduse § 24 lõigetele 4 ja 6“ tekstiosaga „jäätmeseaduse § 175 lõigetele 3 ja 5“;
- 6) paragrahvi 11¹ lõikes 1 asendatakse tekstiosa „pakendiseaduse § 16 lõike 2“ tekstiosaga „jäätmeseaduse § 166 lõike 2“.

§ 295. Ravimiseaduse muutmine

Ravimiseaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi § 35 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „§ 2 lõike 5“ tekstiosaga „§ 3 lõike 3“ ja tekstiosa „§ 62 lõike 3“ tekstiosaga „§ 185 lõike 2“;
- 2) paragrahvi 36 lõike 1 esimeses lauses asendatakse tekstiosa „käitluslitsentsi“ tekstiosaga „käitlemiseks keskkonnakaitaseluba“;
- 3) paragrahvi 36 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „§ 2 lõike 5“ tekstiosaga „§ 3 lõike 3“.

§ 296. Reklaamiseaduse muutmine

Reklaamiseaduse § 2 lõike 2 punkti 5 kolmandas lauses asendatakse sõna „pakendiseaduse“ sõnaga „jäätmeseaduse“.

§ 297. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahv 126 lõiget 3 täiendatakse pärast sõnu „metallist joogipakendi“ sõnadega „ , jäätmeseaduse § 80 lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud probleemtoodete jäätmete ning ohtlike aineid sisaldavate või nendega saastunud metallpakendite“;
- 2) paragrahv 127 tunnistatakse kehtetuks;

3) paragrahv 128 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 128. Jäätmete riikidevahelise veo kirjaliku etteteatamise ja nõusoleku taotluse läbivaatamine

Jäätmete riikidevahelise veo kirjaliku etteteatamise ja nõusoleku taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 200 eurot.“

§ 298. Taimekaitseadus muutmine

Taimekaitseaduse § 78 lõikest 8 jäetakse välja tekstiosa „ja pakendiseaduses“.

§ 299. Toote nõuetele vastavuse seaduse muutmine

Toote nõuetele vastavuse seaduse § 59 lõikes 2 asendatakse arv „3200“ arvuga „32000“.

§ 300. Tubakaseaduse muutmine

Tubakaseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 4 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „pakendiseaduse § 3 lõike 1 punkti 1“ tekstiosaga „jäätmeseaduse § 154 lõike 1 punkti 1“;

2) paragrahvi 4 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „pakendiseaduse § 3 lõike 1 punkti 2“ tekstiosaga „jäätmeseaduse § 154 lõike 1 punkti 2“.

§ 301. Tööstusheite seaduse muutmine

Tööstusheite seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 7 lõike 3 punktis 3 asendatakse tekstiosa „6. peatüki 5. jaos“ tekstiosaga „9. peatüki 1. jaos“;

2) paragrahvi 26 lõike 1 punktis 5 asendatakse tekstiosa „§-s 22“ tekstiosaga „§-s 40“;

3) paragrahvi 29 punktis 6 asendatakse tekstiosa „§ 91 lõike 1 punkti 5“ tekstiosaga „§ 214 lõike 1 punkti 6“;

4) paragrahvi 95 lõike 9 punktis 3 asendatakse tekstiosa „§ 2 lõike 5“ tekstiosaga „§ 3 lõike 3“.

§ 302. Väetiseseaduse muutmine

Väetiseseaduse § 8 lõikes 1 asendatakse sõna „pakendiseaduse“ sõnaga „jäätmeseaduse“.

§ 303. Seaduste kehtetuks tunnistamine

Käesoleva seadusega tunnistatakse kehtetuks:

- 1) jäätmeseadus (RT I, 2004, 9, 52);
- 2) pakendiseadus.

3. jagu Seaduse jõustumine

§ 304. Seaduse jõustumine

- (1) Käesolev seadus jõustub 2018. aasta 1. juulil.
- (2) Käesoleva seaduse § 156 lõike 2 punkt 1 jõustub 2018. aasta 31. detsembril.
- (3) Käesoleva seaduse § 290 punktid 1–4 jõustuvad 2018. aasta 15. augustil.
- (4) Käesoleva seaduse § 290 punkt 5 jõustub 2020. aasta 16. juulil.

¹ Nõukogu direktiiv nr 87/217/EMÜ asbestist põhjustatud keskkonnareostuse vältimise ja vähendamise kohta (EÜT L 85, 28.03.1999);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 94/62/EÜ pakendi ja pakendijäätmete kohta (EÜT L 365, 31.12.1994, lk 10–22);
nõukogu direktiiv 1996/59/EÜ polüklooritud bifenüülide ja polüklooritud terfenüülide (PCB/PCT) kõrvaldamise kohta (EÜT L 243, 24.09.1996, lk 31–35);
nõukogu direktiiv 1999/31/EÜ prügilate kohta (EÜT L 182, 16.7.1999, lk 1–19; eestikeelne eriväljaanne: peatükk 15, köide 04, lk 228–246);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/53/EÜ kasutuselt kõrvaldatud sõidukite kohta (EÜT L 269, 21.10.2000, lk 34–43);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/21/EÜ kaevandustööstuse jäätmete käitlemise ja direktiivi 2004/35/EÜ muutmise kohta (ELT L 102, 11.04.2006, lk 15–34);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/66/EÜ, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 91/157/EMÜ (ELT L 266, 26.09.2006, lk 1–14));
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3–30);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/31/EÜ, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/337/EMÜ ja direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ, 2008/1/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1013/2006 (ELT L 140, 05.06.2009, lk 114–135);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/65/EL teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes (ELT L 174, 01.07.2011, lk 88–110);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/19/EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (elektroonikaromude) kohta (ELT L 197, 24.07.2012, lk 38–71).

Eiki Nestor
Riigikogu esimees

Tallinn, 2017

Algatab Vabariigi Valitsus 11. septembril 2017.a nr 2-6/17-02039

Vabariigi Valitsuse nimel
(allkirjastatud digitaalselt)
Heili Tõnisson
Valitsuse nõunik